This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

A 971,671

Digitized by Google

UNIV. OF MICH.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

PM
S213
.B64
1921

THE ESPERANTO MANUAL

A Complete Guide to the International Language

By MARGARET L. JONES
F.B.E.A., &c.

1/6 NET.

Digitized by Google

Digitized by Google

THE ESPERANTO MANUAL

A complete guide to Esperanto in the form of twenty-five lectures specially adapted to the requirements of pupils in evening classes, yet equally useful for home study; *containing:*
exercises, anecdotes, aids to conversational practice, commercial letters and guides to correspondence, literary articles by foreign contributors and others, short poems, complete grammar, and a vocabulary

BY

MARGARET L. JONES, L.K.

(Mrs. Paul Blaise)

Late President, Federation of Esperanto Groups of Lancashire and Cheshire; Vice-President, Liverpool Esperanto Group; Fellow of the British Esperanto Association; Delegate Universal Esperanto Association; and Esperanto Lecturer at the Technical Schools of Southport, St. Helens, Leigh and Widnes, and the Y.M.C.A. Institute, Liverpool.

REVISED EDITION (18th Thousand).

LONDON:

"La Espero," 125 Hambalt Road, Clapham, S.W.

and

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,
INCORPORATED
17 Hart Street, Bloomsbury, London, W.C.

1921

[*All rights reserved.*]

Digitized by Google

PM
7213
.B64
1921

CONTENTS.

	PAGES
PREFACE	vii.—xiv.
INTRODUCTION :—Congresses at Boulogne, Geneva, and Cambridge...	1—16
LECTURE 1 :— Alphabet.—Pronunciation.—Accent.—General Rules.—Vocabulary.—Exercise 1.—Home Lesson 1	17—26
LECTURE 2 :— Article.—Noun.—Adjective.—Grades of Comparison.—Preposition.—Verb.—Affixes *mal-*, *-in.*—Vocabulary.—Exercise 2.—Home Lesson 2	27—32
LECTURE 3 :— Adverb.—Grades of Comparison.—Affixes *-il*, *-ar*, *-et*, *-eg.*—Vocabulary.—Exercise 3.—Anecdote.—Home Lesson 3	33—39
LECTURE 4 :— Pronoun.—Use of "*sia.*"—Affixes *-ad*, *aj*, *-an*, *-ad.*—Vocabulary.—Exercise 4.—Home Lesson 4	40—46
LECTURE 5 :— Preposition.—Affixes *ge-*, *bo-*, *-id.*—Vocabulary.—Exercise 5.—Anecdote.—Home Lesson 5	47—56
LECTURE 6 :— Numerals.—Fractions, Multiples, Collectives.—Affixes *-ĉj*, *-nj*, *dis-*.—Vocabulary.—Exercise 6.—Anecdote.—Home Lesson 6 ...	57—64
LECTURE 7 :— Verb.—Participle.—Affixes *-ebl*, *-ec*, *-edz.*—Vocabulary.—Exercise 7.—Enigma.—Proverbs.—Home Lesson 7	65—74
LECTURE 8 :— Application of participle.—Participle as Noun, Adjective, and Adverb.—Affixes *ek-*, *-em.*—Vocabulary.—Exercise 8.—Enigma.—Anecdote, "La Ruĝa Maro."—Home Lesson 8...	75—82

Digitized by Google

3-25-1932

CONTENTS.

	PAGES
LECTURE 9 :— Correlative words. — Affixes *-er*, *-estr.* — Vocabulary. — Exercise 9. — Anecdote. — Enigma. — Home Lesson 9	83—91
LECTURE 10 :— Vocabulary and Exercise 10 (Part 1). — Peculiarities in Esperanto. — Affixes *-ind-*, *-ist.* — Vocabulary. — Exercise 10 (Part 2). — Enigma. — Home Lesson 10	92—99
LECTURE 11 :— Double Correlatives. — Conjunctions. — Affixes *-ing*, *-uj.* — Vocabulary. — Exercise 11. — Anecdote, "Demando kaj Respondo." — Home Lesson 11	100—107
LECTURE 12 :— Clock-Time. — Affixes *re-*, *-ul.* — Vocabulary. — Exercise 12. — Enigma. — KABE, "Esperanto." — Home Lesson 12	108—114
LECTURE 13 :— Construction of Esperanto Sentences. — Affixes *-ej*, *-aĉ*, *-um.* — Vocabulary. — Exercise 13. — Enigmas. — Anecdote. — Home Lesson 13 ...	115—121
LECTURE 14 :— Affixes *-iĝ*, *-ig.* — Vocabulary. — Exercise 14. — Anecdote. — Specimen Commercial Letter. — Home Lesson 14	122—127
LECTURE 15 :— Commercial Letters. — Vocabulary. — Exercise 15. — Anecdote. — Specimen Commercial Letters. — Home Lesson 15	128—134
LECTURE 16 :— Asiatics and Esperanto. — Letter from Count Hajaŝi. — Vocabulary. — Exercise 16. — TSENG-KAO YANG, "Pri la Neceseco...." — Specimen Commercial Letter. — Anecdote. — Home Lesson 16	135—141
LECTURE 17 :— Vocabulary. — Specimen Commercial Letters. — Exercise 17. — ELLIS, "Tio, kion la mono ne povas aĉeti." — Home Lesson 17	142—147
LECTURE 18 :— Esperanto and International Brotherhood. — Interjections. — Vocabulary. — Exercise 18. — HANKEL, "La Internacieco." — Home Lesson 18	148—155

Digitized by Google

PAGES

LECTURE 19 :—
Useful Expressions.—Specimens of Correspondence. — Vocabulary. — Exercise 19.—MUDIE, "Esperantista Kongreso."—Home Lesson 19 ... ... 156—163

LECTURE 20 :—
Proverbs. — Vocabulary. — Exercise 20. — MOCH, "Por kaj Kontraŭ."—Anecdote.—Home Lesson 20 ... ... 164—169

LECTURE 21 :—
Esperanto Groups.—Vocabulary.—Exercise 21.—JONES, "La Feliĉeco."—Home Lesson 21 ... ... 170—176

LECTURE 22 :—
Poetry. — Elision. — Vocabulary. — Exercise 22.—ZAMENHOF, "La Vojo"; WEST, "Al la Esperantistaro"; LEWIS, "Infana Versaĵo"; JONES, "La Morto."—Home Lesson 22 ... ... 177—184

LECTURE 23 :—
"The Internal Idea."—Vocabulary.—Exercise 23.—ZAMENHOF, Speech at the Guildhall.—Some Remarks.—Home Lesson 23 ... 185—189

LECTURE 24 :—
The Use of Esperanto.—Vocabulary.—Exercise 24.—HODLER, "Pri la Utileco de Esperanto" (Part 1); JONES, "La Kanto de la Vojaĝantoj."—Dictation.—Translation.—Home Lesson 24 ... ... 190—195

LECTURE 25 :—
Vocabulary.—Exercise 25.—HODLER, "Pri la Utileco de Esperanto" (Part 2).—ZAMENHOF, "La Espero."—Punctuation.—Home Lesson 25 ... ... 196—201

LEGAĴOJ :—
Vocabulary. — JONES, "Patrina Amo"; CHAVET, "Intelektaj Sportoj"; SWIFT, "Al la Muziko"; SWIFT, Anekdoto; CART, "La Fosiloj"; JONES, "Penso"; La Monatoj; BLAISE, "Laboro"; SWIFT, "La Malliberulo" ... ... 202—211

AFFIXES – Concise Summary... 212

PLENA GRAMATIKO DE ESPERANTO ... ... 213—215

VOCABULARY OF ESPERANTO WORDS USED IN THE LESSONS... ... ... 216—236

Digitized by Google

INTRODUCTION.

It may be that to the intending student of Esperanto nothing can better give a ready idea of the aim and scope of the language than a brief account of one or two of the Esperanto Congresses which have taken place. The following surveys are extracted from magazine articles which appeared shortly after the holding of the first and second congresses at Boulogne and Geneva; and to them is added a short summary of some of the facts and results of the third Congress, held at Cambridge in 1907, full reports of which were given by the national press at the time. When the "Manual" appears, the fourth Congress will be an accomplished fact, and there is no doubt that it will have surpassed its predecessors—if possible—as far as success may be concerned.

From THE SHORTHAND WORLD, *October*, 1905.

THE INTERNATIONAL ESPERANTIST CONGRESS.

BY MISS MARGARET L. JONES.

The task of describing the first Esperantist Congress, recently held at Boulogne, is a pleasant one, because it is fraught with so many delightful memories; but to attempt to do so adequately in an article such as this is to attempt the impossible, for a full and true description of the wonderful events could only be given in a much longer report, and even then, those who are not Esperantists could not

Digitized by Google

realise the sentiment of gladness and brotherhood which throbbed in the hearts and shone from the eyes of all.

Something of this feeling pervaded us when, on the morning of August 5th, 1905, with many London Esperantists, my friend and I travelled from Charing Cross to Folkestone and Boulogne, conversing in Esperanto on the coming events; but it was nothing to the full realisation which burst upon all of us at the first great meeting at the theatre, when, at eight that evening, the Congress was formally opened. On the stage was seated a small group of men, and on its central figure all eyes were riveted in loyal expectation. And he who thus sat for the first time to preside over the people who welcomed him as benefactor and leader—people who came from nearly all countries of the world to do him homage, and prove the triumph of his lifelong devotion to an ideal—was Dr. Zamenhof, the modest, unassuming, and simple man whose genius had made possible such a marvellous gathering. What mingled feelings of pride and wonder, pleasure and deprecation (for with him modesty is almost an infirmity), must have filled his heart when, after speeches from the Mayor of Boulogne and other representatives of the town, he rose to reply. Then cheer after cheer rang through the theatre, and the scene was one of unparalleled enthusiasm. His speech was heard with eager attention, many of his audience proving now for the first time their easy comprehension of spoken Esperanto. In opening, he first paid generous tribute to those Esperantists who had laboured long and zealously, but who had died before this great day of the realisation of their hopes; and, amidst intense silence, the whole audience rose, in token of respect and homage to the memory of these men. Dr. Zamenhof then showed the necessity for an inter-

Digitized by Google

national language, his assurance of the success of the language now being tested, and his hope that in time it should unite all civilised nations in one grand brotherhood; and concluded with a specially-written poem. Then followed songs, recitations, and a play by the members of the Boulogne Club. Long after twelve the proceedings closed, and then, to the English at least, the small street leading from the theatre to the Grand Café opposite presented a strange and brilliant scene. Enthusiastic men and women were shouting "Vivu Zamenhof!" "Vivu Esperanto!" till they grew tired—now exchanging cards and introductions, now pausing to greet a fellow-countryman and shake hands over the pleasure of the evening, and one and all marvelling at, and filled with, the inexpressible "sentiment" of Esperanto. In the brilliantly-lighted café, profusely decorated with the familiar green star, the scene was even more remarkable. As the Doctor entered the "Marseillaise" was played, to be followed by anthem after anthem; and from all parts of the large room and from outside rose the representatives of nation after nation, each loyally rendering its own particular hymn with earnest fervour—the united feelings of patriotism and Esperantism, too great to be longer contained, finding popular vent at last.

Here my friend and I were introduced to Doctor Zamenhof, and we secured his autograph. We carried our small albums always with us, and are now the happy possessors of some hundred world-famous signatures, that is, as far as Esperanto fame is concerned, though many are famous also in other ways. After many toasts and much conversation we found it was nearly two o'clock; and for the majority present this was the evening after a tedious journey of hours or days! But was there one in that happy gathering who felt fatigue? No, not one. Still, there would

Digitized by Google

be early meetings on the morrow, with much to follow, so gradually the crowd separated, though for the next hour might be seen, eagerly gesticulating and debating, small, isolated groups.

Next morning the various nations met separately for the arrangement of programmes and choice of speakers, but at one o'clock nearly all the delegates went by special train to the races at Wimereux. Of the ride in the crowded train, of the walk to the course, of the races (which but few of us witnessed), of the beauty of the place, of the vast concourse of people who were *not* Esperantists, and of the general politeness and good humour—I will not further speak, but I *must* tell a little about the Esperantists themselves. Walking at first with my friend, her brother, and a French correspondent of mine, we soon were joined by other friends—some the friends of a whole day, others of only a few minutes, but all friends nevertheless, for in Esperanto-land a few minutes' acquaintance equals that of a few years' in other countries. We conversed quite easily with the delegates from France, Russia, Austria, Bohemia, Bulgaria, Spain, America, Sweden, Norway, Italy, etc. Does the reader wonder at this order of precedence? Ah! names are of no account in the land of the Green Star, and the status of countries, insularism, the term "foreigner," and social rank are all obliterated. One may with equal freedom and pleasure talk with a general, a professor, a colonel, a teacher, a journalist, a shop assistant, or an artizan That is only *one* of the wonderful levelling results of Esperanto. A man forgets he is French, or English, or Japanese, and finds he is first of all a man, and the brother of every other Esperantist.

That afternoon, as at all the daylight gatherings, the cameras were extremely busy, and patient Esperantists laughingly submitted to being grouped

Digitized by Google

and "snapped" every few minutes. After a very interesting and delightful afternoon, we returned to Boulogne, and in the evening met again at the theatre for an *International* Esperantist concert. The vocal and instrumental items were first rendered by Esperantists from various countries, but the chief and most important event was the rendering in Esperanto of Molière's play, "Le Mariage Forcé," by ten players representing nine nations—Italy, Sweden, Russia, France, England, Canada, Belgium, Germany, and Norway. Those who witnessed this remarkable production by players who met for the first time only the day before, and who had had but one full rehearsal, can never again doubt the practicability of Esperanto, spoken as it was by all the actors with perfect similarity and to the full comprehension of the entire Esperantist audience. Another noteworthy incident I remember was a recitation by a dear old English lady of more than 80 years, known to many in the audience through her beautiful articles in the Gazettes.

Next day, after the business meeting and a short interval, a banquet was given in the Casino in honour of Dr. Zamenhof. Large though the magnificent hall was, it yet could not accommodate all. One table, running the length of the room, was allotted to Dr. and Madame Zamenhof and the leaders of the various nations, while tables at right angles were placed for the hundreds of other guests. At each plate was the Esperanto menu, beautifully printed in green type, with a Boulogne post-card and a souvenir fan. As for describing the courses, I think, beyond noticing that everything was as good as the best French cooking could make it, and that the wines were excellent, no one *could* tell you anything, because each was more interested in his opposite friend or neighbour, and in their conversation, than in

Digitized by Google

the contents of his own plate or the attentions of the energetic waiters. At the end of this pleasant meal, whereat we made many more friends and discoveries, we all toasted Dr. Zamenhof in "Zamenhof" champagne, and, at the urgent request of the English, "For he's a jolly good fellow!" was enthusiastically sung. Then followed interesting toasts and speeches from the most eminent ladies and gentlemen, and afterwards we adjourned into the gardens, where from the Kiosk flowed more eloquence from those who wished to speak of the progress of Esperanto in their own countries. Amongst the orators might be mentioned a Swiss boy of fifteen, who, although he is still at school, is Secretary of a Club and Editor of a Gazette for young Esperantists, and who by his eloquence held his audience spellbound. At a subsequent concert he moved many of us to the verge of tears as he declaimed in verse a child's search for his dead brother.

In the evening at the same Casino (supposed to contain one of the finest dancing-floors in the world) was held the great ball, many of the participators wearing national costumes. Again the scene rivalled the most wonderful, and baffled description, in its picturesque and brilliant costumes, its strange assortment of nationalities, and its stranger levelling of fashion, rank, learning, and labour. My friend wore the red, white, and blue and full equipment of the familiar figure of Britannia. She was pronounced the "triumph of the evening," and it is probable that a happier idea could not have been imagined, if one might judge from the whispered comments and murmurs of "l'entente cordiale" on all sides, as she walked between a French General and an English Colonel to be specially presented to the Genius of the hour. During the evening M. Avilov and his wife, from Tiflis, Russia, gave us an exhibition of a grace-

Digitized by Google

ful Russian dance. And so, with national song, and dance after dance, the ball continued till two o'clock.

On Tuesday there were further meetings and a concert, and a walk to Le Portel, when we had opportunity for long conversations and enlargement of one's views on life generally. One remarkable fact of these walks was the enlightenment it brought us as to the people of other lands. And one could not help being struck by the great similarity in the nature of these ordinarily widely-separated strangers and ourselves, and the true general kinship of humanity everywhere. Often, too, one listened to the adopted tongue without in the least divining the nationality of the person speaking. Many little children were with us, and it was particularly charming to watch them hand in hand with their new friends, or gravely conversing with old and learned professors, who verily grew younger in this happy community.

By Wednesday morning the principal business of the Congress was concluded, and a Language Committee of nearly one hundred persons was elected from the various nations—who named their own candidates—England, France, and Russia being prominently represented. In the afternoon we walked to Wimereux, and were present at an impromptu but excellent concert in the evening. The play "Marriage by Telephone" was splendidly rendered, and the audience was convulsed with laughter.

The next day some hundreds of Esperantists left Boulogne for a two days' excursion to Folkestone, Dover, and Calais. The scene at the quay was impressive as the turbine *Onward*, floating the Esperanto flag, steamed away, while the air rang again and again with the now familiar Esperanto phrases of cheer and farewell. Many of the English remained behind, preferring to see a little of the beauties and sights of

Digitized by Google

Boulogne to revisiting their own conntry at the risk of a little *mal de mer*. What the excursionists did in England I know only from hearsay, but those who, like the Doctor, crossed the sea for the first time in their lives, were charmed with England and England's homes and people. On Friday we joined the Calais Group to welcome the voyagers on their return, and then to participate with them in the official reception from the Group and the Chamber of Commerce. After the cordial welcome was over, a fisher-girl in the pretty local costume entered, bearing a huge bouquet of flowers for Madame Zamenhof, followed by a second girl with a load of smaller but beautifully-arranged bouquets, which were presented in turn to each lady of the party. We were all pleased with this particularly graceful act on the part of the Calais Group. Afterwards we inspected the machinery of the harbour, an important lace factory, the new theatre, and the town generally, dining at the Casino on the beach, and listening afterwards to a good concert. About twelve o'clock we returned to Boulogne, chatting with German, Swiss, and French friends in the train, and parting from many on arrival, who were to leave Boulogne by the early morning trains.

Saturday was quieter, with a farewell concert in the evening, at which the children took a prominent part. Next morning many assembled at the Central Station to cheer the Doctor for the last time, as he left the scene of his great triumph and commenced his long return journey to Warsaw, leaving none in that vast crowd who had not a warm corner in his heart for this unaffected, kindly, and world-renowned man, the worker of perhaps the greatest miracle of his age.

Now I have only briefly outlined the events of the Congress, and told but little concerning the people

Digitized by Google

whom I met and the strange scenes I saw; but I hope I have written sufficient to prove the success and the practicability of Dr. Zamenhof's clever *auxiliary* language. It is a language easily learned, costing the beginner but little of time, effort, or money; and although it "is *not*," as I once read in an "Answers to Correspondents" column, "a new patent medicine," still it will work wonders. Therefore, if you suffer from *ennui*, learn Esperanto, and you shall have a new interest in life; if you need a paying hobby, learn Esperanto, and it will prove a good investment; if you are engaged in commerce, learn Esperanto, and you will find new means of doing business; and above all, if you are lonely and have no friends, if you long for intellectual sympathy, learn Esperanto, and you will find warm friends wherever you may seek them, at hand, or in the most distant corner of the earth, ready to welcome you as a brother, and to extend a hand bearing the fruits of the language—love, peace, and universal brotherhood.

From THE BRITISH ESPERANTIST, *December*, 1906.

THE CONGRESS AT GENEVA.

ITS SOCIAL SIDE.

BY MISS M. L. JONES, OF LIVERPOOL.

The first official banquet, at noon, on Wednesday, August 29th, in the Bastions Gardens, was very largely attended. I believe 800 guests participated, and, necessarily, it was impossible for all to be located near the centre of greatest interest, *i.e.*, the table reserved for Dr. Zamenhof and other eminent speakers. We were also quite in the open air, and hence, for the great majority, the excellent speeches and many toasts were quite lost. As some consolation we had music from a good orchestra, and of

Digitized by Google

course there was plenty of opportunity for private conversation at the separate tables, the Esperanto menu forming a fit theme for a commencement; but of the very interesting and longed-for speeches from Dr. Zamenhof and others it is impossible for me to speak, as I was one of the majority.

In the beautiful Geneva Theatre, on the same evening, occurred the first concert. The programme consisted of songs and recitations, a short play by a brother of Dr. Zamenhof and two other samideanoj, and, finally, of a play entitled "The Flower of the Past," in which Madame Junck, an Italian lady, was assisted by several well-known Esperantists. Among the items was Grabowski's fine translation of "Excelsior," and also a translation by S'ro. Lambert of "The Raven." The first play, a short comedy, called "The Letter of Recommendation," was a source of great amusement, and the second, somewhat melancholy in character, was well presented, Madame Junck's singing of "La Kapelo" being especially beautiful.

On Thursday, at 8.30 a.m., nearly 1,000 Esperantists left Geneva for Vevey, on the steamer *Winkelreid*, and this was one of the most pleasurable and interesting of all the festivities. Under the bluest of skies, on the most placid of lakes, and surrounded by charming scenery, we were truly in a fit mood for that peculiar happiness common only to Esperantists at Esperanto gatherings. It was easy here to find friends and form groups for the interchange of all kinds of ideas, for the renewing of old friendships, or for introductions to one's correspondents. At different times we joined in or listened to the singing of "La Espero," "La Vojo," or "La Kapelo," or walked the length of the ship to mix with other groups. Dr. Zamenhof was literally besieged for his autograph, especially by the proud

Digitized by Google

possessors of his photograph, and with endless and unfailing patience and good-humour he willingly complied with the hundreds of requests. We arrived at Vevey shortly after noon, and at one o'clock we met, in one of the two spacious hotels provided for the Esperantists, to enjoy the second official banquet. The menu was excellent, and the wines were presented by the town. After the festival, on the beautiful shady terrace of the "Hotel Trois Couronnes," overlooking the lake, we listened to a grand concert, the chief item of which was the singing, by S'ro. Castella, of the famous Swiss song "Ranz des Vaches." So delightful did we find the melody that the singer was requisitioned again and again to repeat his song; and the music, the flowers on the terrace, the blueness of the lake and sky, the soft shades of the distant peaks, the companionship of people who are, in the main, actuated by the noblest and purest motives, all combined to make a perfect whole, the memory of which will for ever remain with us.

At five we returned to the ship, preceded by the orchestra, and after a fine return trip we again reached Geneva at nine o'clock.

On Friday afternoon those of us who cared to do so visited the Ariana Museum, which contains a beautiful and interesting collection of artistic treasures; and in the evening at 8.30 we went to the second concert, which immediately preceded the grand ball. The concert was very good and very well received, but the dancers afterwards were so numerous that the accommodation was not sufficient. Fortunately several people preferred conversation in some other part of the building, with groups of friends, or a short stroll through the rooms or out in the air; and thus the floor was gradually thinned a little for the dancers, but all spent a very happy

Digitized by Google

and memorable evening. The national costumes worn by many of course contributed picturesqueness and colour to the scene. During the pauses between dances we had several songs, "Mia Esperantistino," sung by S'ro. Wm. Page, who wore the national Scotch dress, provoking great amusement and applause from all in the room.

On Saturday in the great Victoria Hall, after the official closing of the Congress, we had a lantern lecture, by S'ro. Lemaire, about life in the Congo. This was very interesting, and an excellent proof—had such indeed been wanting—of the adaptability of Esperanto for purposes of description

Very early on Sunday morning two Divine Services were held, one conducted by Abbé Peltier for the Catholics, and one by Rev. J C. Rust for the Protestants. I was present at the latter, and, in my opinion, it was a very fitting expression of that feeling of Esperantism which lies beyond all utilitarian ideas, and is too deep and holy to find an outlet at the ordinary festivals. The service, which was attended by the representatives of many denominations, was of course conducted throughout in Esperanto. It opened with the general singing of a hymn, and after prayer, reading, and a second hymn, the congregation very attentively and appreciatively followed the earnest sermon, which, ignoring the small differences which ordinarily separated the mixed sects among the listeners, appealed in simple language to that higher faith and love which is, or should be, common to all. It was pointed out that as we were all brothers in one common family, Esperanto might be the means of teaching us to know that brotherhood, and of leading men nearer and nearer to one another, and therefore to God. After a final hymn of praise and the blessing, we left the little Church of John Knox, where we had assembled, peace and fraternity pervading

Digitized by Google

our hearts, just as the Cathedral bells were summoning the usual morning worshippers.

The rest of the day was spent according to will, in making short excursions, or in the quiet communion and companionship of a few dear friends.

During the whole of the past week the Esperanto Exposition had been continuously open. Here one could buy or examine text-books or literature, post-cards and photographs, souvenirs, badges and pins, and, in short, anything appertaining to the language, its study and its propaganda.

The following Monday morning about 230 Esperantists started for a three-days' trip through Switzerland, an excursion so beautiful and so interesting that a hundred times my allotted space would not be adequate for its description. It is to be regretted that each member of the Congress could not participate, for certainly of itself it was a sufficient reward for the long journey to Geneva, and afforded the best of all opportunities for practice in conversation and the establishment of enduring friendships. We visited Montreux and the Castle of Chillon, Interlaken—where we spent the two nights—Lauterbrunnen, Murren, and Berne, returning to Geneva on Wednesday evening at 6.30. The charm of the scenery was indescribable. Lakes, rivers, waterfalls, torrential streams; glaciers and eternal snows; towns, villages, and hamlets; mountains and gorges; wooded valleys and pasture lands, and over all the warm and brilliant sun. The mountain slopes were spangled with many Alpine flowers, but especially remarkable was the pale mauve-coloured autumn crocus. At Zweisimmen, from our train windows and platforms, we beheld the home-coming of hundreds of pretty Swiss cattle, the tinkling of their soft and many toned bells sounding pure and sweet on the

Digitized by Google

calm evening air. Ascending from Lauterbrunnen to Murren by the Funicular Railway, the panorama was glorious. Down below, the Swiss homes of the peasants seemed no bigger than tiny matchboxes, and facing and around us were the famous peaks of the snowy Eiger, the Mœnch, and the Jungfrau. At Murren, where, after lunch, we spent several hours, it was impossible to give expression to our feelings of mingled admiration and awe, imparted by the majestic and eternal peaks; and while we were at the same time above and below the snows, yet the sun was beating down with almost tropical power.

At Berne next day we were conducted through the Federal Building and the town itself, visiting the famous bears and the world-renowned clock tower. Throughout the trip the arrangements, accommodation, and good fare could not have been excelled, and it was with the memory of delightful hours passed, and with many feelings of rare regret, that we finally separated at Geneva.

No land but Switzerland could contribute to a world-congress so beautiful a finale as this, and while Boulogne rightly claims "the unforgetable Congress," Geneva may always and with equal pride remind us of the "unforgetable tour."

A FEW FACTS ABOUT THE THIRD ESPERANTO CONGRESS.

Held in Cambridge, August, 1907.

Mr. H. Bolingbroke Mudie, who, with Colonel Pollen and Dr. Cunningham, formed the famous *Trio por la Tria*, has kindly contributed the following summary:—

Of the 1,400 members, considerably more than half came from abroad, and were nearly all persons not

Digitized by Google

addicted to travel. Very few of them had a practical knowledge of English, and hence the moral effect of such an experience was much enhanced. Not a single hitch occurred in the elaborate arrangements made for their reception and comfort during their stay, and all seemed charmed with what had been done for their welfare and convenience.

Some 30 different nationalities and languages were represented.

The Belgian Government sent an Official Delegate.

Some 700 internationals lunched and dined daily with English menus—and did not fade away, as they had fearfully anticipated.

The Internacia Scienca Asocio was officially inaugurated, with Professor Schmidt, of Potsdam, as President, and Professor J. J. Thompson (Nobel Prizeman) as Vice-President.

An official resolution approved the adoption among Esperantists of an International means of expressing money values, as elaborated by the Science Association, taking as a unit the value of 8 grams of gold, in the proportion of 11 to 12. This unit is divided into 10 parts, called spesmiloj, value 2·003 shillings. The spesmilo consists of 100 spesdekoj, or 1,000 spesoj.

Professor Mayor, of Cambridge University, strongly advises all children to commence their study of foreign languages by a course of Esperanto, which will be found a very great help to the mastery of other more difficult tongues.

After the termination of the Cambridge part of the Congress, a large meeting took place in the London Guildhall, at which Alderman Sir Vezey Strong, in a speech of welcome, as representing the Lord Mayor, gave very high testimony as to the manner in which the spread and adoption of Esperanto would tend to increase harmonious feeling in the civilised world.

Digitized by Google

Many foreigners admittedly came to England, expecting to be disagreeably impressed by the arrogance and insularity of the Britons—qualities well observed in many Englishmen abroad, and not ignored by the continental press. The impression gained was, however, of quite another kind, and many of the Congressists have made numerous friends in England, and have returned for more extended visits.

Digitized by Google

LECTURE 1.

So often has the question "What is Esperanto" been answered that it seems almost unnecessary to tell its story again, but until Esperanto is taught in every school there will always be a great majority in our classes who will care to hear something of the romantic and wonderful history of this great international movement.

We cannot do better than survey for a few moments the facts as stated by the famous author, Dr. L. Zamenhof, himself.

Dr. Zamenhof was born in 1859 at Bielostok, in Poland, and this little town itself gave the first direction to his young idea of the need for an International language, the idea which ultimately culminated in Esperanto. There the inhabitants consisted principally of four different elements: Russians, Poles, Germans, and Jews, all speaking separate languages and living at enmity one with another. The young boy was strongly impressed by the fact that an alien language is a primary cause of international hatreds, and at a very early age he pondered the strange difference between the creed which his mother taught him, the brotherhood of all men, and the actual opposite of this feeling which he saw on all sides. Child as he was then, he acutely sorrowed for the world, and gradually became filled with an unfaltering ambition that, on achieving a man's age, he would alter all this. From this determination he never swerved, although, of course, he

Digitized by Google

found as he grew up that the boy's idea of the man's unlimited power was ridiculously exaggerated. Nevertheless, while at school and at college, he still persevered in his endeavour to unite all men by means of a common tongue. He soon saw that, on account of national jealousies and difficulties, a living language would not do at all, and he dreamed of propagating one or other of the old classical tongues. But little by little this plan also was put on one side, and then he gave his attention to creating an artificial language. Sometimes the labour seemed too gigantic, but again and again he returned to his idea. Having mastered German and French, Latin and Greek, he came to the study of English, and here, he tells us, he had his first glimpse of a simple grammar. But the question of the grammar being thus settled, he was overwhelmed when he thought of the great dictionaries which would be necessary, until one day a native word ending in a common suffix gave to him the wonderful idea of creating a small dictionary of *root* words, and of then building unlimited numbers of words by the addition of a series of affixes. To this fact may be ascribed the wonderful success of Esperanto when it appeared. In 1878, when he was 19 years of age, the language was more or less ready, and Zamenhof and his colleagues celebrated its birth in a college festival; but the author was still too young to publish his work, and he decided to wait some five or six years. While attending the university he gave all his spare time in these most precious years of youth to the study and perfection of his invention. For this reason he altogether absented himself from society, and spent his sombre and busy hours alone. Still he waited before putting his work into the hands of a publisher. Then he commenced his medical practice; but financial difficulties still hindered the publication of his great invention. After many

Digitized by Google

disappointments, however, he succeeded in publishing it at his own cost in 1887.

Thus we see that Esperanto is the outcome of years of patient perseverance on the part of a man of genius, who has never been equalled in his own domain of thought.

From 1887 until to-day Esperanto—first published as "International Language," by "Dr. Esperanto" (one who hopes)—has gone through many vicissitudes of fortune. It had, of course, to meet the natural conservatism of men with regard to a new idea, the prejudice of all nations who love their own language to the extent of hating others, and it had to submit itself to numberless tests and to the keenest criticism. But in the present day it stands ahead of all rivals with an unexampled prestige, founded on the faith and devotion of its early adherents during 22 trying years. Its great congresses, one after another, have proved its fitness as a means whereby men of all nations may meet on common ground and converse as brothers. And literature, science, commerce, and travel are daily gaining increasing profit from its use.

It now remains for the present student to discover for himself or for herself the advantages which will accrue from five or six months' easy study of the language.

It has been urged—and in the opinion of the writer of this work rather unfortunately—that Esperanto may be acquired in a week or so. Well, learned scholars and linguists, perhaps, might need so little time, but the fact remains that the ordinary student will certainly require longer. Still, Esperanto *may* be learned at the cost of a few hours' pleasant study per week during a period of six months with a resultant profit immeasurable to the student, and of what *national* language may this be said?

Digitized by Google

The Esperanto Alphabet consists of 28 letters:

Alfabeto.

A	B	C	Ĉ	D	E	F
G	Ĝ	H	Ĥ	I	J	Ĵ
K	L	M	N	O	P	R
S	Ŝ	T	U	Ŭ	V	Z

Vokaloj.

The vowels are of medium length, as, *approximately*, those given in the following words:—

par,	pare,	pier,	pore,	poor.
a	e	i	o	u

The Esperanto roots, *glor*, *estim*, *harmoni*, *fort*, *spert*, etc., if pronounced at sight by a Northcountryman, as in his English, will be correctly uttered.

NOTE.—It may be here remarked that a fluent speaker will find himself unconsciously shortening his vowels just a little. But this shortening is more or less a matter of individual facility in speaking, and though it seems to differ slightly with many Esperantists, it must be remembered that this variation is never a hindrance to full comprehension. At the same time the tendency of the *English*, especially of the Midlands and Southern Counties, when speaking English, is to exaggerate the length of the long vowels, in reality thus making them into diphthongs. If this be avoided in Esperanto, and the pure single-sounded vowel be uttered easily and naturally, the correct pronunciation will result.

Konsonantoj.

The consonants, which, for the sake of a uniform naming, take the letter "o" after them (examples, Bo, Do), are, with the exception of C, G, J, S,

Digitized by Google

and the accented letters, exactly the same in sound-value as in English.

NOTE.—The letter "r" must be always well rolled, as in singing.

C is pronounced as *ts* heard in *bits.*
G is always hard, as in *game, gig.*
J has the sound of the English *y*, as in *yes, yacht, boy.*
S is always soft, as in *sound.*
Ĉ has the sound of *ch* in *church, chatter.*
Ĝ „ „ *g* in *gem, giant.*
Ĥ „ „ *ch* in *loch.* This is at first a little difficult for English students, but it occurs very rarely. One may note that generally it takes the place of *ch* in such English words as *chaos, chemist, mechanic,* which become *ĥaoso, ĥemiisto,* and *mĥanikisto.*
Ĵ „ „ *s* in *vision, leisure.*
Ŝ „ „ *sh* in *ship, she.*
Ŭ cannot be separately pronounced, but blended with *a, aŭ,* it has nearly the sound of *ow* in *cow,* and blended with *e, eŭ,* it has the sound of *ehw,* rather shorter than the *eh-woo* in the words *they would.* This is a very rare sound indeed in Esperanto.

At first sight the accented letters are not attractive, but one very quickly becomes accustomed to them, and a little experience soon justifies their existence.

Let us take the words *ĉambro* and *ĝardeno* as examples.

Their English relatives are chamber and garden, but we must remember always that Esperanto has been given to the **world,** and not to the English alone. If Zamenhof had written *chambro,* how would

Digitized by Google

the French, for instance, reconcile their pronunciation of these first letters with the Esperanto sound? The word *ĝardeno* is in its Esperanto form comprehensible to an Englishman at first *sight*, but because its first letter gives the sound *j* (as in John) it is also comprehensible to the Frenchman, Italian, etc., from the *sound*. Thus it may be seen that the accented letter serves several purposes; in many words it leaves the spelling recognisable for certain nations, and then in those in which the spelling is somewhat sacrificed it gives the sound, while in every case it conserves the neatness of form and saves the trouble of extra letters.

One of the first things to remember is that Esperanto is phonetic—here the student of shorthand has an advantage—and that the sound of the letters is always the same. There are no silent letters, every letter having always its full sound allotted to it.

Another thing to be remembered from the commencement is that the accent is always on the *penultimate*, or last syllable but one.

Examples: *Va***po***ro, vapor***ŝi***po, interna***o***la.*

Practise pronunciation of alphabet, and then of the following words:—

patro *pahtro*	cigaro *tseegaro*	roso *roso* (soft)	rozo *rozo* (hard)
boato *bo-ahto*	bicikleto *beetseeklayto*	ĉielo *chee-ay-lo*	eĉ *aych*
dato *dahto*	fumi *foomee*	ĝemo *jaymo*	ĵus *zhoos*
ĥemio *khay-mee-o*	ŝipo *sheepo*	kajo *kahyo*	Gitaro *geetahro*
paco *pahtso*	krajono *krahyono*	balai *bah-lah-ee*	kruco *krootso*

Digitized by Google

The grammar of Esperanto is logical and free from exceptions. The few rules are easily learned and remembered. Nouns are always known by their termination *o*, adjectives by *a*, and adverbs which are derived from roots by *e*.

The conjugation of the verb is remarkably simple, and there are no irregular forms. For example, every verb in the language forms its past tense in *is*, present in *as*, and future in *os*. Examples: *Mi havas pomon; li vidis la infanon; ŝi iros al la ĝardeno*— I **have** an apple; he **saw** the child; she **will go** to the garden.

There is one Esperanto rule which usually presents some difficulty to the beginner, and that is the use of the letter *n* to show the accusative, or the object of a transitive verb; but a little reflection will show that it is neither so strange to an Englishman nor so unnecessary as it appears at first sight. Its use is familiar to us in the phrase *Whom do I see?* where the *who* receives the letter *m* to denote that, although that word is first in the sentence, it is really the object. Then, again, we know that to make the words he, she, etc., into objects in a sentence we must transform them to *him*, *her*, etc., as *he* sees *her*, *she* sees *him*.

Remembering again that Esperanto is for the whole world, we shall readily agree that Esperanto sentences should not be confined to one definite order of words, and although with us it is usual to place the subject first and the object last, this is not so usual with many foreigners. If, for example, then, the Englishman writes

I love *you*

and the Frenchman

Je *vous* aime,

how is the Esperantist to write it? Should he put his object before or after the verb? He may do

Digitized by Google

either the one or the other, and although the more **usual** order of words is similar to our own, we must remember that the Esperantists of every nation are free to write in what order they will. But in spite of this freedom and flexibility we know immediately which is the object in a sentence because of this letter *n*, used as a termination.

You will now begin to understand that even if an Esperanto sentence were to be separated word from word, a glance at the disconnected constituents would show you at once the noun, the verb, the adjective, the adverb, the object, etc., and hence the *sense* of the whole phrase.

Another slight difficulty for the English student is the agreement of Esperanto adjectives with their nouns. Thus, if the noun ends in *j*, the plural sign, or *n*, the case sign, so also must its adjective. Examples: A good book lies on the table, *Bona libro kuŝas sur la tablo.* But, I have good books, *Mi havas bonajn librojn.* In the last example we see that the adjective agrees in number and case with the noun.

As a final point for this lesson, note that an interrogative phrase in Esperanto is generally introduced by the word *Ĉu*, that is, in all cases where one of the correlative interrogatives (see table, page 85) is not used. This saves us the trouble of transposing the words in a sentence. Example:

John is rich, *Johano estas riĉa.*
Is John rich? *Ĉu Johano estas riĉa?*

It may be said that the best rendering of the word "*Ĉu*" is our English "*whether*," because, indirectly, we ask *whether* John is rich. To better understand this, silently put before every transposed interrogative sentence the words "*I want to know whether*," "*find out whether*," etc., etc.

Digitized by Google

For the first lecture, or lesson, the foregoing review will perhaps be sufficient, but there will be time for a little practice in reading and questioning. A spoken knowledge of the language being really a much more valuable acquisition than a simple capability to read it, in every lesson much time and attention must be given to conversation.

The student must repeat after the teacher—mechanically at first, but soon with understanding—until the words have a familiar sound, and until at last he begins to *think* in Esperanto.

NOTE.—In many cases where a word in English is derived from the same root as the Esperanto word in the vocabulary, and is not given as the meaning, it has been added in italics as a mnemonic.

The letter "I" shows intransitive verbs. This letter and, occasionally, "T" for transitive verbs are added (sometimes even where the point is obvious to most people) for the sake of those students who have quite forgotten their school grammar.

VOCABULARY.

al, to.
apparteni, to belong, *appertain* (I).
besto, animal, *beast.*
birdo, bird.
blanka, white, *blanch.*
brili, to shine, *brilliant* (I).
esti, to be (I).
floro, flower, *floral.*
folio, leaf, *foliage.*
fratо, brother, *fraternal.*
kaj, and.
kolombo, pigeon, *columbary.*
la, the.
leono, lion, *leonine.*
patro, father, *paternal.*
rozo, rose.
sed, but.
suno, sun.
tajloro, tailor.
vazo, vase.
verda, green, *verdant.*

NOTE.—Every word should be vividly *imagined.*

Digitized by Google

Exercise 1.

(*To be read aloud*).

Patro kaj frato. Leono estas besto. Kolombo estas birdo. Rozo estas floro. La rozo apartenas al Mario. La birdo apartenas al Johano. La suno brilas. La blanka floro estas en la vazo. La folioj estas verdaj. La patro estas tajloro.

Read above twice through, the second time avoiding translation. With a little practice the *sounds* of the words will become as familiar as their corresponding English sounds, when the *sense* will quickly follow.

Reply to the following questions :—

Q.	A.
Kio (what) estas leono ?	Leono estas besto.
Kio estas kolombo ?	Kolombo estas birdo.
Ĉu leono estas floro ?	Ne, leono estas besto, sed rozo estas floro.
Kie (where) estas la floro ?	La floro estas en la vazo.
Ĉu la floro estas verda ?	Ne, la floro estas blanka.
Kio estas verda ?	La folioj estas verdaj.
Al kiu (to whom) apartenas la birdo ?	La birdo apartenas al Johano.

For practice these questions may of course be often repeated and multiplied, and where the students have a teacher, they are advised to close their books and thereby train the ear to better advantage.

The teacher is recommended to improvise a short concluding sentence, or sentences, to which the student may listen and afterwards translate. Example :

Mi dankas vin pro via bona atento. Ne forgesu tion kion mi instruis.

Home Lesson 1.

1. Review the substance of lecture.
2. Learn alphabet and pronunciation of words.
3. Learn vocabulary.
4. Read *aloud* and repeat often questions and answers.

Digitized by Google

LECTURE 2.

SALUTATION.—*Bonan vesperon. Bonan tagon. Bonan matenon.*

Repeat briefly substance of Lecture 1, with especial regard to rules.

Malfermu la librojn, Open the books.

La artikolo.

The only article in Esperanto is *la,* the.

There is no indefinite article, and our *a* is expressed in Esperanto by the noun itself. Example:

Mi donis libron al mia amiko.
I gave a book to my friend.

In a short time we grow quite accustomed to the omission of the indefinite article, for it is really quite unnecessary.

RULE.—*La* is invariable, and thus can never change when the noun changes. Example: *La pomo,* the apple; *la piroj,* the pears.

La substantivo.

RULE 1.—The noun or substantive in Esperanto ends, as we have seen, in *o* when in the nominative case. (In the nominative case, a noun names that which does something or is something). Example:

Mia patro estas riĉa.
My father is rich.

Digitized by Google

RULE 2.—The plural is shown by the addition of *j* (pronounced "y"). Example:

Liaj fratoj estas malriĉaj.
His brothers are poor.

RULE 3.—The objective or accusative case (a noun which denotes the object or aim of some act or movement) is shown by the addition of *n* after "*o*" or "*oj*." Example:

Mi havas bonan patrinon.
I have a good mother.

RULE 4.—The possessive or genitive case (a noun which names person or thing possessing) of nouns is formed by *de*, of. Example:

Mi vidas la domon **de** *mia patro.*
I see my father's house.

La adjektivo.

RULE 1.—The adjective in Esperanto terminates in *a*, but receives *j* for the plural and *n* for the objective case, if the noun which it qualifies does so. Examples:

Feliĉa knabo, feliĉaj knabinoj.
A happy boy, happy girls.

Li legis utilajn librojn.
He read useful books.

The Esperanto adjective may precede or follow its noun, but usually precedes.

Gradoj de komparo.

Adjectives are compared as follows:—

Equality, *tiel...kiel.* Example:

Li estas **tiel** *saĝa,* **kiel** *mi.*
He is as wise as I.

Digitized by Google

Superiority, *pli...ol.*

Li estas **pli** *saĝa,* **ol** *mi.*
He is wiser than I.

Inferiority, *malpli,..ol.*

Li estas **malpli** *saĝa,* **ol** *mi.*
He is less wise than I.

The superlative of superiority is *plej...el ;* and of inferiority, *malplej...el.*

Li estas la **plej** *saĝa* **el** *ĉiuj.*
He is the wisest of all.
Li estas la **malplej** *saĝa* **el** *ĉiuj.*
He is the least wise of all.

The superlative absolute is *tre.*

Li estas **tre** *saĝa.*
He is very wise.

La prepozicioj.

RULE.—Prepositions (to be fully treated later) in Esperanto do NOT govern the objective case.

NOTE.—Such words as are common to many languages, generally technical or scientific, are spelled phonetically in Esperanto, and are not materially changed. Examples :

Stenography, *stenografio ;* history, *historio ;* telephone, *telefono ;* telegram, *telegramo ;* radium, *radiumo.*

NOTE.—Compound words are formed as in English, but unless the termination of the first, or determining, word is required for euphony, or clearness of meaning, it is dropped. Examples :

Skribi, to write ; *tablo,* table ; *skribtablo,* writing-table ; *bani,* to bathe ; *ĉambro,* a room ; *banĉambro,* bathroom ; *antaŭ,* before ; *senti,* to feel ; *antaŭsenti,* to have a presentiment ; *tuta,* whole ; *mondo,* world ; *tutmonda,* of the whole world.

Digitized by Google

La verbo.

NOTE.—

as denotes the present tense, indicative mood of all verbs.
is „ „ past do. do.
os „ „ future do. do.

RŬLE.—The negative precedes the verb. Example:

Li **ne** *vidis la hundon.*
He did not see the dog.

Learn the affixes *mal-* and *-in.*

mal- denotes the direct opposite of an idea, as *bela, malbela,* beautiful, ugly; *riĉa, malriĉa,* rich, poor.

-in denotes the feminine gender, as *patro, patrino,* father, mother; *ĉevalo, ĉevalino,* horse, mare.

These two affixes are familiar enough to English people in such words as malevolent (contrast benevolent), malignant (contrast benignant), malefactor (contrast benefactor), malison (contrast benison), malpractice (contrast practice), maltreat, malcontent, etc., etc.; and in the feminine names Josephine, Georgina, Clementina, Pauline, etc.

NOTE.—The English prefix mal- generally denotes something *evil,* but the Esperanto prefix has no such meaning.

VOCABULARY.

al, to.
blua, blue.
bona, good, *bonny.*
ĉielo, sky, heaven, *ceiling, celestial.*
dika, thick, stout, big.
doni, to give, *donation.*
erari, to err, *error* (I).
fari, to do, to make.
fenestro, window.
fermi, to close.
ĝardeno, garden.
haro, hair (singular).
homo, man, human being.
infano, child, *infant.*
jam, already, by now.
jam ne, already not, no longer.

Digitized by Google

jen, behold, here (is), a general expression used to call attention.
jes, yes.
kie, where.
kio, what.
koko, cock.
krajono, pencil, *crayon.*
kuŝi, to lie (on), be on, *cushion* (I).
legi, to read, *legible.*
letero, letter.
li, he.
libro, book, *library.*
lumo, light, *luminous.*
matura, mature, ripe.
mi, I.
ne, no, not.
nokto, night, *nocturnal.*
plori, to weep, *deplore.*
plumo, pen.
pomo, apple, *pomegranate.*
preni, to take.
rekta, straight, *direct, rectify.*
sana, healthy, well, *sanitary.*
seĝo, chair.
sidi, to sit, *sedentary* (I).
skribi, to write, *scribe.*
stari, to stand (I).
sur, on, upon.
ŝi, she.
ŝtono, stone.
tablo, table.
tero, earth, ground, *terrestrial.*
trovi, to find, *trove.*
vi, you.
vidi, to see, *visible.*

EXERCISE 2.

(To be read aloud).

Infano ne estas matura homo. La infano jam ne ploras. La ĉielo estas blua. Kie estas la libro kaj la krajono? Sur la fenestro kuŝas krajono kaj plumo. Jen estas pomo. La patro estas sana. Sur la tero kuŝas ŝtono. Haro estas tre maldika. La nokto estas malluma. La malbona infano ploras. Mi estas malriĉa, kaj mi estas malsana. La patrino malfermis la fenestron. Mi vidas la ĉevalinon kaj la kokinon. La fratino faris eraron. Ŝi fermis la libron. Li prenis la krajonon kaj skribis leteron. Mi sidas sur seĝo kaj legas. Kion vi faras?

Digitized by Google

Respondu al la demandoj :—

Mi legas—kion mi faras ? (Answer : Vi legas).
Vi skribas—kion vi faras ?
Ĉu vi fermis la libron ?
Ĉu li malfermis la fenestron ?
Ĉu infano estas matura homo ?
Ĉu la infano ploras ?
Ĉu mi staras ?
Ĉu la ĉielo estas blanka ?
Kio estas blanka ?
Kio estas verda ?
Kie estas la floro ?
Kie estas la krajono ?
Ĉu la libro kuŝas sur la seĝo ?
Kio kuŝas sur la tero ?
Ĉu la patro estas malsana ?

Practise these questions, and others, to be derived from the exercise.

Home Lesson 2.

Learn all the words in previous vocabularies.
Review lecture and learn rules.
Learn the given affixes.
Translate :—Mother, sister, hen, mare, girl, lioness, poor, unhealthy, to open, thin, dark, bad.

He gave the apple to the mother. My father's friends are good books. I see a beautiful flower in the garden. Where is the mare ? She opened the book and read. The chair stands in the room. White flowers are in the vase on the table. What lies on the ground ? A stone. To the sister he gave beautiful books.

Digitized by Google

LECTURE 3.

SALUTATION.—*Bonan vesperon. Kiel vi fartas?*
Good evening, how are you (how fare you)?
Mi fartas bone, dankon.
I am well, thanks.

La adverboj.

RULE.—Adverbs in Esperanto which are derived from root words must end in *e*. Examples:

Bona, good; *bone*, well. *Simpla*, simple; *simple*, simply.

There are, however, some simple words which are by nature adverbs, and these must be learned by heart.

Gradoj de komparo.

Adverbs are compared in the same way as adjectives (see previous lecture).

The following list contains the most important of the simple adverbs, and a few others:—

ajn, ever, used in such expressions as whatever, whenever, etc. Examples: *kio ajn, kiam ajn*, after the interrogative correlative words (see table, page 85).
adiaŭ, adieu, good-bye.
ambaŭ, both.
ankaŭ, also, too.
ankoraŭ, yet, or still.
apenaŭ, hardly, scarcely.
baldaŭ, soon.
ĉi (with *tie*, etc.), denotes proximity.
ĉial, for all reasons.
ĉiam, for all time, always.
ĉie, everywhere.
ĉiel, in every manner.
ĉiom, all of it, the whole quantity.

Digitized by Google

ĉu, whether.
ĉu...ĉu, whether...whether.
dum, during.
eĉ, even.
for, away, forth.
hieraŭ, yesterday.
hodiaŭ, to-day.
ial, for some reason.
iam, at some time.
ie, somewhere.
iel, somehow.
iom, somewhat, some quantity, a little.
ja, in fact, indeed.
jam, already, by now.
jam ne, no more, no longer (time).
jen, here, lo, behold.
jen...jen, sometimes...sometimes.
jes, yes.
ju pli...des malpli, the more...the less.
ju pli...des pli, the more...the more.
jus, just, at the moment.
kelkafoje, sometimes.
kial, why, wherefore.
kiam, when.
kie, where.
kiel, how.
kiom, how much.
kvazaŭ, as if.
malpli, less.
mem, self, selves, very (for intensity).
morgaŭ, to-morrow.
ne, no, not.
ne plu, no more, no further (extent of action).
nek, nor.
nek...nek, neither...nor.
nenial, for no reason.
neniam, never.
nenie, nowhere.
neniel, "nohow," by no means.
neniom, none, nothing.
nepre, unfailingly, surely.
nun, now (time).
nur, only.
parkere, by heart.
pere, indirectly, mediately.
plej, most.
pli, more.
plu, further.
precipe, especially, particularly.
preskaŭ, almost.
senpere, directly, direct.
tial, therefore.
tiam, then.
tie, there.
tie ĉi, or *ĉi tie*, here.
tiel, thus, so.
tiom, as much, as many so many.
tre, very, very much.
tro, too, too much.
tuj, at once, immediately.
tute ne, not at all.
vole-nevole, willy-nilly.
volonte, willingly.

Digitized by Google

It is, of course, not intended that this list be learned now; the student may refer to it at will, and learn it at leisure.

When the adverbs from the correlative words (see page 84) are omitted, it will be seen that many remaining words end in *aŭ*.

The adverb in Esperanto plays a very important part. Further study will soon show this. Especial attention must be paid to adverbial expressions, where an adverb, ending in *e*, takes the place of a preposition and its complement. For example, it is good style in Esperanto to say:—

Hodiaŭ matene, for, this morning (to-day, **in the morning**); *hodiaŭ vespere*, for, this evening (to-day, **in the evening**); *nokte*, **at night**; *tage*, **by day**; *ĉiumonate*, **in every month**; *ŝi portis dorse grandan sakon*, she carried **on her back** a great sack; *samtempe*, **at the same time**; *sendube*, **without doubt.**

NOTE.—For further examples see those in the lecture on Esperanto participles, page 75.

RULE.—The infinitive mood of verbs is marked by *i*, the termination. Example: *Manĝi*, to eat; *trinki*, to drink; *dormi*, to sleep. The imperative mood, and often what in English is called the subjunctive mood, are shown by *u*. Example:

Venu, come; *iru*, go; *mi petas, ke vi venu*, I beg that you come (I desire you to come).

NOTE.—The English words "do," "did," in such phrases as "What do you say?" "When did you go?" etc., are not translated. We say simply: *Kion vi diras? Kiam vi iris?*

Learn the following affixes:—*-il, -ar, -et, -eg.*

-il denotes an instrument. Examples: *Kombi*, to comb; *kombilo*, a comb. *Kudri*, to sew; *kudrilo*, a needle.

-ar denctes a collection. Examples: *Arbo*, a tree; *arbaro*, a forest. *Vorto*, a word; *vortaro*, a dictionary.

Digitized by Google

-et denotes diminution. Examples: *Libro*, book; *libreto*, a booklet. *Knabino*, girl; *knabineto*, a tiny girl.

-eg denotes augmentation. Examples: *Vento*, wind; *ventego*, a tornado. *Rivero*, river; *riverego*, a mighty river.

One recognisable suffix here is "*et*," which is familiar enough, if not at all regular, in English, for we have brooklet, booklet, rivulet, floweret, etc., etc. to show diminutiveness, although we do not suppose from these examples that bullet means a little bull. Another is "*ar*," which we have in such words as library, aviary, dictionary, herbarium, etc.

The regular application of these affixes, however, has enabled us to dispense with the learning of thousands of words found in all national dictionaries, and thus their exceeding utility cannot be denied. Especially is this a boon in the case of such a suffix as *ar*, when we remember the difficulty of learning the many different English words to express a collection; where we must, for instance, say, a *school* of fish, a *herd* of cattle, a *group* of friends, a *flock* of sheep, a *bevy* of girls, a *fleet* of ships, a *congregation* of worshippers, etc., etc. in Esperanto we would use *fiŝaro*, *brutaro*, *amikaro*, *ŝafaro*, *knabinaro*, *ŝiparo*, *adorantaro*.

Caution is necessary with regard to the use of *et* and *eg*, for beginners are apt to overwork the suffixes. We must always remember that they express respectively the lowest and the highest degrees. The following examples will best show their application:—

Rivereto, A brook.
Malgranda rivero, A small river.
Rivero, A river.
Granda rivero, A great river.
Riverego, An immense river.

Digitized by Google

VOCABULARY,

akra, sharp, *acrid.*
akvo, water, *aquatic.*
ami, to love, *amiable.*
antaŭ, before, in front of, *ante.*
apud, near to, by.
arbo, tree, *arboriculture.*
buŝo, mouth.
ĉambro, room, *chamber.*
ĉapelo, hat.
ĉar, because.
da, of (shows quantity).
danĝero, danger.
de, of, from.
dento, tooth, *dentist.*
diligenta, diligent.
diri, to say, to tell.
diveni, to guess, *to divine.*
domo, house, *domestic.*
en, in.
filo, son, *filial.*
fine, at last, *finally.*
flari, to smell.
forta, strong, *fort.*
gliti, to glide (I).
glitumi, to skate (I).
ĝi, it.
havi, to have.
io, something.
ke, that (conjunction).
kiu, which, who.
koni, to know, be acquainted with, *cognisant.*
kruro, leg.
kudri, to sew.
kuirejo, kitchen.
kun, with.
kuraĝi, to dare, *courage* (I).
kuri, to run, *courier* (I).
lavi, to wash, *lave.*
ludi, to play, *ludo.*
manĝi, to eat, *manger.*
mano, hand, *manual.*
monto, mountain.
nazo, nose, *nasal.*
odori, to smell, *odorous* (I).
okulo, eye, *oculist.*
pano, bread, *pantry.*
paroli, to speak, *on parole.*
per, by means of, *per.*
planko, floor, *plank.*
pri, about, concerning.
pura, clean, *pure.*
rajdi, to ride (I).
respondi, to reply, *respond* (I).
resti, to remain, *rest* (I).
tranĉi, to cut, *trenchant.*
varma, warm.
veni, to come, *convene* (I).
vetero, weather.
viro, man, *virile.*
vorto, a word.

EXERCISE 3.

La patro estas bona. Jen kuŝas la ĉapelo de la patrino. Diru al ŝi, ke mi estas diligenta. Mi amas

Digitized by Google

la fratinetoŋ. Venu kune kun *together with* viŝi la patro. La filo staras apud la filino. La mano de Johano estas malpura, ĉar li ne lavis ĝin. Mi donas Aleksandrion Mario. donu al mi panon. La homo manĝas per la buŝo, flaras per la nazo kaj vidas per la okuloj. La domo staras antaŭ arbaro. Jen estas la pomo, kiun mi trovis. La dentoj de leono estas akraj. Mi flaras fortan odoron de floroj. Al leono ne donu la manon. Resti kun leonino estas danĝere. Kiu kuraĝas rajdi sur leono? Mi parolas pri viro (*note* **pri** *instead of* **de**). Donu al mi la kudrilon. Prenu la glitilojn. Per tranĉilo ni tranĉas. Mi vidis montegon. La vetero estas varmega. Li ludis en la arbareto.

NOTE.—In the expression "kune kun" the first word is frequently unnecessary, save for the purpose of intensification, as in our "together with."

NOTE.—In Esperanto, when speaking generally of anything, or when we refer to the totality of the thing mentioned, we often use "*la*" as a preface. Example: *La homo*, man (in general) *estas mortema*, is mortal. *La homo havas kvin sentojn*, Man has five senses.

NOTE.—In the expression "*kiun mi trovis*" note the accusative *n*, because this word "*kiun*" is really the object of the verb "*trovis*," found.

NOTE.—In the phrase "*resti kun leonino estas danĝere*," remark that the adverbial termination is used.

RULE.—When there is no noun or pronoun in an Esperanto phrase for the adjective to qualify, the adjective becomes an adverb. Examples:

Estas neceso manĝi, It is necessary to eat.

Estas malvarme hodiaŭ matene, It is cold this morning.

Digitized by Google

ANEKDOTO.

Malgranda knabino venis al la patrino kaj diris: "Ho, patrino, hodiaŭ matene mi vidis en la kuirejo ion, kio kuris, sed ĝi ne havis krurojn. Kio ĝi estis?"

La patrino ne divenis—kaj la knabino fine respondis: "Ĝi estis akvo."

Respondu al la demandoj:—

Kiu estas bona?
Kiu estas diligenta?
Kiun vi amas?
Kie staras la filo?
Kial (why) la mano de Johano estas malpura?
Kiun vi konas?
Per kio la homo flaras?
Per kio li vidas?
Pri kiu vi parolis?
Kion vidis la malgranda knabino?
Kie ŝi vidis ĝin?
Ĉu ĝi kuris?
Ĉu ĝi havis krurojn?

HOME LESSON 3.

Learn words in vocabulary.
Review lecture and learn rules.
Learn the affixes and their application.

Translate:—Brook, hill, tiny chair, booklet, clean, dirty, blunt, tree, wood, forest, group of houses, suite of rooms, dictionary, needle, knife, skates, intensely cold.

The man came with the woman. Man (a human being) eats with (per) the mouth. He smells with the nose. The white flower smells strongly. I have a rose with green leaves. The daughter stood near the house in the wood. Give me (to me) bread and water. Run to the hill. Play near the brook. Where is John? He is in the room with Mary and Theodore.

Digitized by Google

LECTURE 4.

SALUTATION.—*Bonan tagon, ĉu vi fartas bone? Tre bone, kaj vi? Ho, mi estas iom malsana, hodiaŭ.*

La pronomoj.

The personal and possessive pronouns are :—

Mi, I; *vi*, you; *li*, he; *ŝi*, she; *ĝi*, it; *ni*, we; *ili*, they; *ci*, thou (used very rarely); *oni*, one, they, people (as the French "on"); *si*, self, oneself and selves (reflexive pronoun third person, singular and plural).

Mia, mine; *via*, yours; *lia*, his; *ŝia*, hers; *ĝia*, its; *nia*, ours; *ilia*, theirs; *sia*, his, hers, its, theirs, according to requirement, when it is reflexive.

When the pronoun is the object, like the noun it ends in "*n*."

Because the possessive pronoun in reality does the work of an adjective it is quite logical to terminate it by *a*, and of course it then agrees with its noun in number and case.

Examples: *Li estas en la ĝardeno. Ŝi vidis lin. Mi havas ĝin. Donu al Mario ŝian libron. Mario jam havas sian libron. Lia libro kuŝas sur la tablo. Prenu ŝiajn florojn. Mi amas min. Vi amas vin. Li amas sin. Ŝi amas sin. Ili amas sin.* (Note in last examples the use of "*si*" for third person, reflexive). *Oni diras, ke la mono estas ĉio* (everything). (Note also the use of "*la*" in last phrase).

NOTE.—Before impersonal verbs *ĝi* is not used. Examples: *Neĝas*, it snows; *pluvos*, it will rain; *tondris hieraŭ*, it thundered yesterday.

Digitized by Google

SIA.

The correct use of "*sia*" is so important, and is nevertheless so often misunderstood by beginners, that it will be advisable to devote some time to it now.

One cannot do better than remember the two following rules :—

RULE 1.—*Sia* is used instead of *lia*, *ŝia*, *ĝia*, and *ilia* when the thing possessed belongs to the subject of the sentence or subsentence *in which it occurs*.

RULE 2.—*Sia* cannot, however, be used in the subject itself of a sentence, because its only duty is that of a referring or *reflexive* pronoun.

Although at first this pronoun may seem an unnecessary complication, we shall soon see that it has been given to us as a safeguard. In English the use of "his," "her," "its," etc., is very often ambiguous, and one only comprehends the sense by the inflection of the voice, or, in written matter, by the context. For instance, if one should say "John saw his father and his friend in the garden," whose friend would be understood, John's or the father's? In "When Mary met Annie, she played with her doll," whose doll was used? The sentence itself does not show these things. Now, in Esperanto, the sentence always clearly shows the possessor in such cases by the use of *sia*. That is to say, when the thing possessed belongs to the subject of the sentence, one uses *sia*—although this is not necessary when the pronoun is *not* reflexive. The above examples, in Esperanto, would be :—

John saw his father and his friend in the garden.

Johano vidis sian patron kaj sian (his own) *amikon en la ĝardeno.*

Johano vidis sian patron kaj lian (the father's) *amikon en la ĝardeno.*

Digitized by Google

When Mary met Annie, she played with her doll.

Kiam Mario renkontis Annon, ŝi (Mario) ludis per sia (her own) *pupo.*

Kiam Mario renkontis Annon, ŝi (Mario) ludis per ŝia (Annie's) *pupo.*

Note that in a salutation, "*Bonan tagon,*" etc., the accusative is quite logically used, because these two words are really in the objective case after "I wish you" (understood). Thus: *Mi deziras al vi bonan tagon.*

NOTE.—Beginners often forget the order of the words *tiel...kiel,* for, as...as; *tiom, kiom,* as much as; *tio, kio,* that which, etc. (see correlative words, page 85, and the use of double correlatives, page 100). A useful mnemonic is the word "tick," in which the "t" is always before the "k," as in these examples the word commencing with "t" is followed by the word commencing with "k."

Learn the following affixes and their application:—

-ad denotes continuation of an action. Examples: *Spiri,* to breathe; *spirado,* respiration. *Instrui,* to teach; *instruado,* instruction.

-aĵ denotes something made from, or having the property of what is mentioned. Examples: *Frukto,* fruit; *fruktaĵo,* a fruity substance, jam. *Ovo,* an egg; *ovaĵo,* an omelette.

-an denotes an inhabitant, partizan, member, or adherent. Examples: *Ŝipo,* ship; *ŝipanoj,* the dwellers on a ship. *Kristo,* Christ; *Kristano,* a Christian.

"*-ad*" and "*-aĵ*" are familiar to us in cannonade, fusilade; package, baggage, espionage, etc. We may trace some connection with "*-an*" in American, Canadian, African, etc.

Digitized by Google

VOCABULARY.

agrabla, agreeable, pleasant.
amiko, friend, *amicable.*
aŭdi, to hear, *auditorium.*
avo, grandfather.
bati, to beat.
bela, beautiful, *belle.*
ĉiu, each, everyone.
ĉiuj, all, all the.
deziri, to desire, to wish.
dolĉa, sweet, *dulcet.*
el, out of, **of.**
erari, to err.
esti sana, to be healthy, well; **esti malsana,** to be ill.
farti, to fare (bodily state); **farti bone,** to be well.
fraŭlo, unmarried man.
festeni, to feast, to banquet.
festi, to fête, to celebrate.
festo, festival.
flugi, to fly (I).
for, forth, away.
freŝa, fresh.
ĝoji, to rejoice, be glad (I).
hela, clear, bright.
historio, story, history.
hodiaŭ, to-day.
ili, they.
iom, a little, somewhat.
iri, to go (I).
juna, young.
kajero, copy book, exercise book.
kanti, to sing, *cantata.*
kia, what kind of.
kial, why.
kiam, when.
kiel, how, as, in what manner.
knabo, boy, *knave.*
kredi, to believe, *creed.*
lakto, milk, *lacteal.*
lerni, to learn.
litero, letter (alphabet), *literal.*
luno, moon, *lunar.*
matene, morning, *matins.*
mia, my.
morti, to die.
neĝo, snow.
ni, we.
nokto, night, *nocturnal.*
nun, now.
nutri, to nourish, *nutritive.*
obstina, obstinate.
onklo, uncle.
orelo, ear, *auricular.*
pacienco, patience.
pala, pale.
papero, paper.
parenco, a relative.
parolo, spoken word, speech, *parole.*
peli, to drive (out) (from) (away), *expel.*
perdi, to lose, *perdition.*

Digitized by Google

por, for.
poŝo, pocket, *pouch.*
pupo, doll, *puppet.*
rakonti, to relate, tell, *recount.*
ricevi, to receive, get.
ruĝa, red, *rouge.*
saĝa, wise, *sage.*
si, self.
sia, his, hers, its, theirs (reflexive).
sinjoro, Sir, Mr., gentleman.
stelo, star, *constellation.*
sukero, sugar.
tago, day.
tial, therefore, for that reason.
tiel, thus, so, in such a manner.
tre, very.
vangoj, cheeks.
vetero, weather.
vi, you.
via, your.
vilaĝo, village.
vino, wine, *vinous.*
voli, to will, to wish, *voluntary.*

EXERCISE 4.

La birdoj flugas. Iliaj kantoj estas agrablaj. Donu al la birdoj akvon, ĉar ili volas trinki. La malbona knabo forpelis la birdojn (*note the junction of preposition with verb*). Mi aŭdas per la oreloj. Bonaj infanoj lernas diligente. Jozefo ne volas lerni, kaj tial mi batas lin. De la patro mi ricevis libron kaj de la frato mi ricevis plumon. Mi venas de la avo, kaj mi iras nun al la onklino. Mi legas libron kaj li skribas leteron. La patro estas vilaĝano. Kristano ne volas bati la bestojn (*note the use of* "**la**"). Li donis nutraĵon al la malsana knabino. Mi nun manĝas ovaĵon. Hieraŭ mi manĝis fruktaĵon. La parolado estis bona. La kantado de la patrino estis dolĉa. Mi instruas Esperanton kaj mi lernas la paciencon (*note the use of* "**la**"). La instruado de Esperanto estas tre agrabla. Papero estas blanka. Sur blanka papero ni skribas. La blanka papero jam ne kuŝas sur la tablo. La birdo ne flugos plu, ĉar ĝi mortis, kiam la malbona knabo batis ĝin. Skribu en via kajero, ke vi volas esti diligenta. La juna fraŭlino

Digitized by Google

kantis dolĉan kanton. Diru al **via avo**, ke li **rakontu al mia** juna amiko belan historion (*note distinction between* "**rakontu**" *and* "**diru**"). Mi ne amas obstinajn homojn (*people*). Ĝojan feston, sinjoro! Kia ĝoja festo! Sur la ĉielo (*note* "**sur**") staras **la** bela suno. En la tago ni vidas la helan sunon, kaj en la nokto la palan lunon kaj la belajn stelojn. La neĝo estas pli blanka, ol papero. Lakto estas pli nutra, ol vino. Mi havas pli freŝan panon, ol vi. Ne, vi eraras, sinjoro: via pano estas malpli freŝa, ol mia. El ĉiuj miaj infanoj, Ernesto estas la plej juna. Mi estas tiel forta kaj tiel saĝa, kiel vi. El ĉiuj fratoj, Antono estas la malplej saĝa. La patrino parolas en **la** ĝardeno kun sia filino. La knabino kuras, ŝiaj (*note* **not** *siaj*) vangoj estas ruĝaj. Mi parolis kun miaj amikoj kaj iliaj parencoj. La tranĉilo de la patro estas en lia (*note not* **sia,** *for* **knife** *here is the subject*) poŝo. Mia fratino perdis sian pupon. Lia patro diris al li, ke li estas diligenta. La fraŭlino kredas, **ke** morgaŭ estos bela vetero (*note the omission of* "**it**"). La knabo ne trovis sian libron.

Respondu al la demandoj :—

Kio flugas?
Kial oni donas akvon al la birdoj?
Kiu forpelis la birdojn?
Per kio ni aŭdas?
Kial mi batis Jozefon?
De kiu mi ricevis plumon?
Al kiu vi iris?
Kion vi manĝis hodiaŭ?
Kio estas dolĉa?
Kio estas pli blanka, ol papero?
Kial la birdo ne flugos plu?
El ĉiuj miaj infanoj, kiu estas la plej juna?
Ĉu ni vidas la lunon en la tago?
Kiu perdis sian pupon?

Digitized by Google

Home Lesson 4.

Revise points of lecture.

Learn rules and affixes.

Learn the words in vocabulary.

Explain when one must use "sia," and when it is not to be used.

Translate :—Omelette, jam, a speech, instruction, pretty, very beautiful, a townsman (from *urbo*, a town)

The villager runs to the town. All (the) books lie on the table. Why did you write the letter? Will you reply to me to-day? The young ladies (*fraŭlinoj*) are beautiful. Mary lost her book, but Antony found it in the forest. My knife is very sharp. He read the letter to his father. The song of the young bird is agreeable. Will you come to my room? Here is a sweet for the little girl.

Digitized by Google

LECTURE 5.

SALUTATION.—*Bonan vesperon, ĉu vi estas sana?*
Jes, dankon, sed mi ne ŝatas (like) *la malvarman veteron.*
Nek mi (neither do I), *sed ne estas tre malvarme hodiaŭ vespere.*

La prepozicioj.

The prepositions in Esperanto are easily learned because many of them are familiar enough to us in our own language, if not exactly as prepositions, then as Latin roots which influence our words, as, for instance, *sub*, under, in submarine; *kontraŭ*, against, in contradict; *post*, after, in postscript, etc.

But having said so much, we come to two rules totally unlike those governing our own prepositions, and they must be thoroughly understood, if possible, from the first.

RULE 1.—Prepositions in Esperanto do *not* govern the objective case.

RULE 2.—Prepositions in Esperanto have a definite meaning, and hence one must always take care to use the precise preposition to express one's thoughts.

We see the wisdom of the latter rule when we remember that in English, to take only one instance, the preposition "with" has many meanings, which must dreadfully puzzle the foreigner. For instance we say:—

He fought with his friend in the battle.
He fought with the enemy.
He fought with a sword.

Digitized by Google

He trembled with fear.
What did he make with the wood?
He occupied himself with singing.
With regard to the proposal, I consent; and so on.

Now in Esperanto each of these examples of the word "with" would be translated by an *exact* preposition. We should say:—

Li batalis **kun** *sia amiko.*
Li batalis **kontraŭ** *la malamiko.*
Li batalis **per** *glavo.*
Li tremis **pro** *timo.*
Kion li faris **el** *la ligno?*
Li okupis sin **pri** *la kantado.*
Pri *la propono,* or **rilate al** *la propono, mi konsentas.*

Hence, one must carefully use the Esperanto prepositions which give the definite meanings.

It may, however, occasionally happen that none of the definite prepositions gives the exact meaning which one wishes to convey; for instance, "He rejoices *at* his success," and, "He wrote *on* the 10th inst." What does one express by "at," "on"? It is really impossible to say, although in the first instance we have a near idea of "*pro*," the Esperanto preposition for "on account of." But in all such cases one has the permission to use a convenient little Esperanto word which has *no* definite meaning, namely, "*je*." But though we use this when in doubt, we must remember not to abuse it, for we can generally find the precise preposition needed. "*Je*" has been called "the lazy man's refuge"; see to it that *you* do not make a too free use of it.

List of Prepositions.

al, to, towards.	*apud*, close by, beside.
anstataŭ, instead of.	*ĉe*, at, with.
antaŭ, before, in front of.	*ĉirkaŭ*, about, around.
antaŭ ol, before (of time).	*da*, of (quantity).

Digitized by Google

de, of, from, or by (passive participle).
de post, since.
dum, during, while.
ekster, outside.
el, out of.
en, in, into.
ĝis, till, as far as, up to.
inter, between.
je, indefinite.
kontraŭ, against, opposite.
krom, not taking into account, besides, except.
kun, with.
laŭ, according to.
malgraŭ, notwithstanding.
per, by means of.
po, at the rate of.
por, in order to, for.
post, after, behind.
preter, past, by.
pri, concerning, about.
pro, because of, on account of, for.
sen, without.
spite, in spite of.
sub, under.
super, above, over (not touching).
sur, on (touching).
tra, through.
trans, across, on the other side of, beyond.

The learning of these prepositions must not be neglected too long, for their knowledge will contribute very much to the use of the words you already know in Esperanto. For this reason learn them, if possible, before passing to the next lecture.

The preposition must, of course, precede its complement.

RULE 3.—When the exact meaning of an English preposition cannot be defined, *je* may be used.

There is still something to be said in explanation before we leave the prepositions, and although we come to it last, it is by no means unimportant. This is the use of the accusative sign "*n*" to take the place of an omitted preposition in certain cases. That is to say, we really cause an indirect object, governed (in English) by a preposition, to assume the aspect of the real object. Even in English, however, this is often done. For instance we say "He walked a mile." "The boy slept three hours."

Digitized by Google

"I wrote the 10th of March." In these examples the words "mile," "hours," "10th," **appear** to be the objects of the verbs, walked (I), slept (I), and wrote (T), whereas, properly speaking, we should say, "slept *for* three hours," "walked *for* a mile," "wrote (a letter) *on* the 10th." This non-use of the preposition, then, is not entirely strange to us, and it serves the purpose of shortening and making concise certain phrases. It is, however, most important to remember that usually the preposition may be omitted and the accusative "*n*" used **only** in the following cases.

RULE 4.—A preposition in Esperanto may be omitted and the accusative "*n*" added to its complement,

(*a*). When "*je*" is the only possible preposition and we do not wish to use it. Example:

I came *for* the last time.
Mi venis la lastan fojon, or
Mi venis je la lasta fojo.

(*b*). To express duration of any act. Example:

She stayed *for* two weeks.
Ŝi restis du semajnojn, or
Ŝi restis dum du semajnoj.

(*c*). To show motion towards something (direction). Example:

He went *to* the town.
Li iris al la urbo, or
Li iris la urbon.

(*d*). To show date on which something is done. Example:

I returned *on* the 12th.
Mi revenis la dekduan (12*an*).

Digitized by Google

(*e*). To express measurement, height, etc. Examples:

The table is four feet long (*in* length).
La tablo estas longa kvar futojn.
The wall is three feet *in* height.
La muro estas alta tri futojn.

(*f*). When we are not sure whether a verb requires the preposition or the accusative sign. Example:

Pardon the enemy.
Pardonu al la malamiko, or
Pardonu la malamikon.

RULE 5.—When "in" is equivalent to "in to" and "on" is equivalent to "on to," the complement of the preposition *always* terminates in "*n.*" Examples:

The mouse ran in the barn from the yard.
La muso kuris en la garbejon el la korto.
I put the bread on the table.
Mi metis la panon sur la tablon.

RULE 6.—The prepositions "*al*" and "*gis*" never require the accusative sign of direction (n), because they themselves express direction, but prepositions like *inter*, *kontraŭ*, *super*, *sub*, and *trans* are followed by the accusative to show direction (see later examples).

Learn the affixes *ge-*, *bo-*, and *-id*, and their uses.

ge- denotes the coupling of the sexes. Examples: *gepatroj*, father and mother; *gefratoj*, brother(s) and sister(s).

bo- denotes relationship by marriage. Examples: *bopatro*, father-in-law; *bofratino*, sister-in-law.

-id denotes a descendant, or the young of. Examples: *ĉevalido*, a foal; *reĝido*, a prince.

Digitized by Google

In "*id*" we recognise the Greek suffix found in such words as Atridae, descendants of Atreus; Alcides, son of Alceus; and, in astronomy, in Leonids, the shooting stars from the constellation of "Leo"; there is also perhaps some connection between "*id*" and "it" in Israelite, Shulamite, Jacobite, etc.

VOCABULARY.

akompani, to accompany.
alta, high.
amuzi, to amuse.
amuziĝi, to amuse oneself.
anekdoto, anecdote.
ankaŭ, also.
anstataŭ, instead of.
antaŭ, in front of.
ĉu, whether.
dek tri, thirteen.
demandi, to ask, to question, *demand.*
dum, during.
edzo, husband.
etaĝo, storey.
facila, easy, *facile.*
fali, to fall (I).
faligi, to drop (cause to fall).
fidela, faithful, *fidelity.*
forgesi, to forget.
forno, stove, *furnace.*
Franco, a Frenchman.
gardi, to guard, watch, look after.
gasto, guest.
granda, great.
ĝemi, to groan (I).
ĝentila, polite, *genteel.*
ĝis, up to, until, as far as.
hejti, to heat.
homplena, crowded.
hundo, dog, *hound.*
iam, once, sometime.
ja, indeed.
kamparo, country (contrasted with the town).
kampo, field, *camp.*
kastelo, castle.
kato, cat.
kompato, pity, *compassion.*
konstruajo, building.
konstrui, to build, *construct.*
loko, place, *local.*
mem, self or selves (for intensity).
mezo, middle.
montri, to show.
nevo, nephew.
nomi, to name.
nova, new, *novice.*
ordinara, ordinary.
pafi, to shoot.
pasio, passion.
pensi, to think.
plena, full, *plenty.*
pli, more.

Digitized by Google

Rusо, a Russian.
sekvanta, following (consequent).
serĉi, to seek, to look for.
suferi, to suffer.
supretaĝo, top storey.
supro, top.
surpiediĝi, to set on one's feet.
teatro, theatre.
tio, that, that thing (demonstrative pronoun).
tiu, that (demonstrative adjective).
tondi, to shear, to clip.
tondilo, scissors.
tute ne, not at all.
uzi, to use.
venki, to conquer.
vero, truth, *verity.*
vespero, evening, *vespers.*
vesti, to clothe, *vestment.*
vestiĝi (I), or **vesti sin,** to clothe oneself.
vico, turn, rank, row.
vintro, winter.
voki, to call, *vocation.*
zorgi, to take care (about).

Exercise 5.

La trančilo tranĉas bone, ĉar ĝi estas akra. Ni estas homoj ĝentilaj. La infano ludas kun la katido. La Rusoj kaj la Francoj estas niaj fratoj. Ĉu la knabinoj estas en la domo? Ne, ili estas kun la knaboj sur la kampo (*note* **sur** *la kampo, for in Esperanto one logically uses "on" here instead of "in"*). Voku la knabojn, ĉar mi volas lavi ilin. La infano ploras, ĉar ĝi volas manĝi. La malĝentilaj knaboj forpelis la katon. Li respondis neĝentile, kiam lia edzino (*lia, because in the subject*) parolis. Oni diras, ke la vero ĉiam venkas. En la vintro oni hejtas la fornojn. Kiam oni estas riĉa (aŭ, *riĉaj*), oni havas multajn amikojn. Mia hundo, vi estas tre fidela. Li vokis la hundidon per ĝia nomo. La hundido vere amas lin. Mi volis bati la bofrateton, ĉar li estis tre malĝentila, sed li forkuris de mi. Diru al mi lian nomon. Ne skribu al mi longajn leterojn. Venu al mi morgaŭ vespere, kaj ni vizitos kune la kamparan domon de mia bonevo. La gemastroj forestas de la domo, sed la filo kaj la bofilino zorgos pri la gastoj. Ili rakontos al ni historion. Ĉu vi

Digitized by Google

diros al mi la veron? La domo apartenas al la gesinjoroj, kiuj foriros la dekan de marto en Franclandon (*note the use of "n" in* **dekan** *and in* **landon,** *according to rules re omitted prepositions; the first expresses date of an action, and the second direction towards*). Sinjoro Petro kaj lia edzino tre amas miajn infanojn. Montru al ili miajn novajn vestojn. Mi amas min, kaj li amas sin. Li batas sin mem—li mem diris tion al mi (*note* **"mem"** *is used only to intensify the expression*). Mia frato diris al Stefano ke li *amas* lin pli, ol sin mem (*note the important use of present tense in this sentence. This is a logical peculiarity of Esperanto. That is to say, we use the tense which was used at the time of speaking*). Mi zorgas pri ŝi tiel, kiel mi zorgas pri mi mem; sed ŝi mem tute ne zorgas pri si (*reflexive*) kaj tute sin ne gardas. Miaj fratoj havis hodiaŭ gastojn; post la vespermanĝo niaj fratoj eliris kun la gastoj el sia domo kaj akompanis ilin ĝis ilia domo (*note the use of* **sia**). Mi jam trovis mian ĉapelon; nun serĉu vi vian. La infano serĉis sian pupon. Mi montris al la infano, kie kuŝas ĝia pupo. La gepatroj donis al la bofilino junan ĉevalidon. Ĉu vi vidas tiun domon? Jes, sed tio ne estas domo, ĝi estas kastelo.

ANEKDOTO.

Oni diras ke la amo de la Francoj al la teatro estas vera pasio, kaj, en malnova libro, mi legis la sekvantan anekdoton :—

Iam, en komplena vilaĝa teatro, malriĉa kamparanino falis el supretaĝa sidejo sur la plankon de la granda konstruaĵo. Dum ŝi multe ĝemis, oni surpiedigis ŝin kaj kompate demandis :

"Ĉu vi tre suferas?"

"Tre suferas?" ŝi respondis. "Mi ja pensas tion (so). Mi perdis la plej bonan sidlokon en la mezo de la antaŭa vico."

Digitized by Google

Respondu al la sekvantaj demandoj :—

Kial la trançilo tranças bone ?
Kiuj estas niaj fratoj ?
Kion la gepatroj donis al la bofilino ?
Kie estas la knabinoj ?
Kiun li vokis ?
Kial la infano ploras ?
Kio çiam venkas ?
Kiam oni hejtas la fornojn ?
Kiam oni havas multajn amikojn ?
Kiu estas fidela ?
Kiun mi volis bati ?
Kiu amas miajn infanojn ?
Kiuj havis gastojn ?
Post la vespermanĝo, kien (note *n*) iris la fratoj ?
Kiu pasie amas la teatrajn amuzaĵojn ?
Kiu estis en la teatro ?
Kien (note *n*) falis la kamparanino ?
Pri kio oni demandis la kamparaninon ?
Kion ŝi respondis ?
Ĉu ŝi vere suferis ?

Home Lesson 5.

Revise lecture and learn words in vocabulary: also learn prepositions.

Learn affixes.

Explain when one may omit a preposition, and what is used instead.

When does one use the preposition "*je*" ?

Translate:—Kitten, puppy, foal, father-in-law, sister-in-law, father and mother, boy and girl, niece and nephew.

The knife lies on the table. Do not be rude (*esti*, to be). I called Mary. She came in the house (show direction towards). The dog played in the

Digitized by Google

garden, but the boys drove it away (*forpelis*) into the house. When Mary found her book, she took it into the garden and read for two hours. Then she closed it and went into the house. On the 13th we shall have a festival. Our small hill (note two diminutives) is six feet high. I will go to London to-day, and to Paris (*Parizo*) to-morrow. The cat ran into the room, and in the room it ran from chair to chair.

Digitized by Google

LECTURE 6.

SALUTATION.—*Bonan matenon, kara amiko, mi ĝojas vidi vin.*

Kaj mi, vin; ĉar jam de longe ni ne renkontiĝis (met).

Ĉu vi bone fartis dum tiu longa tempo?

CONVERSATION.—*Ne, mi havis malvarmumon* (cold) *de tri semajnoj kaj pro tio mi devis resti lite.*

Ha, tio klarigas (explains) *la aferon.*

Kaj ĉu vi nun tute resaniĝis (recovered)?

La numeraloj.

The numerals in Esperanto are as follows:—

Cardinal numbers:—

1, *unu*; 2, *du*; 3, *tri*; 4, *kvar*; 5, *kvin*; 6, *ses*; 7, *sep*; 8, *ok*; 9, *naŭ*; 10, *dek*; 100, *cent*; 1,000, *mil*.

A million (noun), *miliono*; nought (noun), *nulo*.

The numbers between ten and twenty are:—

Dek unu, dek du, dek tri, dek kvar, dek kvin, dek ses, dek sep, dek ok, dek naŭ; *dudek* is 20, *dudek tri* is 23, *kvardek kvar* is 44, and so on.

103, *cent tri*; 1908, *mil naŭcent ok*.

With the exception of *unu*, which sometimes takes the plural (when it means *some*; example: *Unuj estas bonaj, aliaj estas malbonaj*, Some are good, others are bad), cardinals never change their forms.

Practise counting up to 100.

From the first the student is advised to practise the use of numbers in Esperanto, or it will be found that

Digitized by Google

an otherwise correct speaker will stumble at an unexpected figure when it occurs in reading, or will use the English names when he speaks without preparation. They are really easily learned, and only natural laziness will hinder their swift acquirement.

The ordinal numbers, which really play the rôle of adjectives, end in *a*, as *dua*, second; *kvara*, fourth; *dekdua*, twelfth.

Thus it follows that they will agree in number and case with the noun to which they refer. Examples:

I have three apples.

Mi havas tri pomojn (cardinal number unchanged), but

I took the third apple out of the basket.

Mi prenis la trian pomon el la korbo (ordinal number takes case).

Practise 23rd, *dudek-tria*; 24th, *dudek-kvara*, etc.

Note the "*a*," to show ordinal form, is given to the last word only.

Of course nouns and adverbs also may be formed from the numerals, as *dekduo*, a dozen; *trio*, a trio; *kvaro*, a quartet.

Kvare, fourthly; *kvine*, fifthly, and so on.

FRACTIONS, MULTIPLES, COLLECTIVES.

(*Numeraloj nombronaj, multoblaj, kaj kolektaj*).

Fractions in Esperanto are formed from the cardinals by adding "*on*," and then an *o*, *a*, or *e*, if they are to be nouns, adjectives, or adverbs. (A useful mnemonic is the "on" in our word "fraction"). Examples: *Duono*, a half; la *triona* parto, the third part (fractionally); *kvarone*, in quarters, etc.

Multiples are formed by adding "*obl*" to the cardinal, and then *o*, *a*, *e*, respectively for the noun,

Digitized by Google

adjective, or adverb (mnemonic, the word "*double*"): Single, *unuobla;* double, *duobla;* seven-fold, *sepobla;* triple, *triobla;* singly, *unuoble;* doubly, *duoble;* trebly, *trioble;* the double, *la duoblo*, etc.

Collectives are formed by adding "*op*" to the cardinal number, and then *o*, *a*, or *e* as required. (A very faint mnemonic may be gained from the word "*couple*," which is a collective of two): *Duope*, by twos; *triopo*, a three together; *la kvaropa ataĥo*, the four-together attack.

One time (once), twice, three times, etc., may be formed by adding "*foj*" to the cardinal. These may be nouns, adjectives, or adverbs. Examples: *Unufojo, dufoja, trifoje.*

Learn the affixes *-ĉj*, *-nj*, and *dis-*.

-ĉj added to the first few letters of a masculine name denotes a diminutive, or term of endearment. Examples: *Petro*, Peter; *Peĉjo*, Pete. *Johano*, John; *Joĉjo*, Jack.

-nj added to first letters of feminine names has the same result: *Mario*, Mary; *Manjo*, Polly. *Anno*, Anne; *Anjo*, Nan.

dis- is a prefix denoting separation, quite familiar in English in dissemination, disintegrate, dissect, etc.: *Semi*, to sow; *dissemi*, to scatter seed. *Ŝiri*, to tear; *disŝiri*, to tear to pieces.

VOCABULARY.

aĉeti, to buy.
afero, affair, thing.
alia, other.
antaŭe, in front, previously.
ataki, to attack.
aŭ, or.
benko, bench.
bezoni, to need, want.
oficero, cipher.
ĉe, at, at the house of.
ĉi, denotes proximity.
ĉiam, always, at every time.

Digitized by Google

ĉio, everything, all.
ĉirkaŭ, around, about.
da, used instead of **de,** after words expressing weight, measure, quantity.
danki, to thank.
dato, date.
dekstre, on the right, *dexter.*
desegni, to draw, *design.*
devi, to have to (used for must and ought).
Dio, God, *Divine.*
ekkrii, to exclaim.
ekster, outside.
ekzameno, examination.
elekti, to elect, choose.
fingro, finger.
fini, to finish.
finiĝi, to finish (I).
flanke de, at the side of.
forko, fork.
fotografi, to photograph.
franko, franc.
hoko, hook.
horo, hour.
instrui, to instruct.
instruisto, teacher.
inter, between.
it, past participial ending passive of verbs.
jaro, year.
ĵeti, to throw, *jet.*
kiom, how much, how many.
klarigi, to explain.
komitato, committee.
konsisti, to consist (I).
kontraŭ, against.
kosti, to cost.
krei, to create.
krom, not taking into account.
kuko, a cake.
kulero, spoon.
kurteno, curtain.
lampo, lamp.
laŭte, loudly.
lernejo, school.
lerta, clever, *alert.*
levi, to lift, *lever.*
leviĝi, to rise, to get up.
loĝi, to dwell, to live in, *lodge* (I).
meti, to put.
minuto, minute.
monato, month.
mono, money.
muro, wall, *mural.*
naski, to give birth to, to bear.
nigra tabulo, blackboard.
nombro, number.
nu! well!
nur, only.
pagi, to pay, to pay for.
paĝo, page (of a book).
pentri, to paint.
peti, to ask for, request, *petition.*
plafono, ceiling.
po, at the rate of.

Digitized by Google

por, for, in order to, in favour of.
pordo, door, *portal.*
poste, at the back, afterwards.
povi, to be able, can.
pro, for, on account of, because of.
proksimo de, near to, *approximately.*
promeni, to take an airing, to go out, to take a walk, *promenade* (I).
promeni veturile, to take a ride, etc.
prunti al, to lend to.
prunti de, to borrow from.
pupitro, writing-desk, teacher's desk.
re, back, or again.
sankta, holy, *sanctimonious*
se, if.
sekundo, second.
semajno, week.
semi, to sow.
sen, without.
senpaolence, impatiently.
silento, silence
sub, under.
super, over, above.
ŝiri, to tear.
ŝtofo, stuff, material.
tablo, table.
telero, plate.
teni, to hold, to keep, *contain.*
tie, there.
tie ĉi, here.
tio, that } demonstrative
tio ĉi, this } pronouns.
tiu, that } demonstrative
tiu ĉi, ĉi tiu, this } adjectives.
tuta, whole, entire, *total.*
unuj, some.
urbo, town, *suburb.*
viziti, to visit.

NOTE.—As many of the above words are prepositions, etc., the vocabulary is not so difficult as may at first be imagined.

EXERCISE 6.

Du homoj povas pli multe fari ol unu. Ni havas nur unu buŝon, sed ni havas du orelojn. Li promenas sur la kampo kun tri hundoj. Li faris ĉion per la dek fingroj de siaj manoj. El ŝiaj multaj infanoj unuj estas bonaj kaj aliaj estas malbonaj. Kvin kaj sep faras dek du. Kvar kaj dek ok faras dudek du.

Digitized by Google

Tridek kaj kvardek kvin faras sepdek kvin. Li havas dek unu librojn. Sesdek minutoj faras unu horon, kaj unu minuto konsistas el sesdek sekundoj (*note "konsisti" is followed by "el" to translate "of"*). Januaro estas la unua monato de la jaro, kaj Aprilo estas la kvara. La dudeka de Februaro estas la kvindek-unua tago de la jaro. La sepan tagon de la semajno Dio elektis, ke (*or*, por ke) ĝi estu pli sankta, ol la ses unuaj tagoj (*note the form of imperative mood to translate our subjunctive*). Kion Dio kreis en la sesa tago? Kiun daton ni havas hodiaŭ? Hodiaŭ estas la dudek-sepa (tago) de Marto. Georgo Vaŝingtono estis naskita la dudek-duan de Februaro de la jaro mil sepcent tridek-dua. Mi havas cent pomojn. Mi havas centon da pomoj (*alternative form*). Mi aĉetis dekduon da kuleroj kaj du dekduojn da forkoj. Milo da jaroj faras miljaron. Unue mi redonas al vi la monon, kiun vi pruntis al mi; due mi dankas vin por la prunto; trie mi petas vin ankaŭ poste prunti al mi, kiam mi bezonos monon (*note logical future tense*). Por ĉiu tago mi ricevas kvin frankojn, sed por la hodiaŭa tago mi ricevis duoblan pagon, t.e. (=tio estas) dek frankojn. Kvinoble sep estas (aŭ, faras) tridek kvin. Tri estas duono de ses. Ok estas kvar kvinonoj de dek. Kvar metroj da tiu ĉi ŝtofo kostas naŭ frankojn; tial du metroj kostas kvar kaj duonon frankojn (*or*, da frankoj). Unu tago estas tricent-sesdek-kvinono aŭ tricent-sesdek-sesono de jaro. Tiuj ĉi du amikoj promenas ĉiam duope. Kvinope ili sin ĵetis sur min (*note accusative of direction to express* **on** **to**), sed mi venkis ĉiujn kvin malamikojn. Por miaj kvar infanoj mi aĉetis dekdu pomojn, kaj al ĉiu el la infanoj mi donis po tri pomoj. Tiu ĉi libro havas sesdek paĝojn; tial, se mi legos en ĉiu tago po dek kvin paĝoj, mi finos la tutan libron en kvar tagoj. La muroj estas ĉirkaŭ ni; super ni estas la plafono; sub ni estas la planko.

Digitized by Google

ANEKDOTO.

Ian tagon (*on* one day, "n" shows omitted preposition) la ekzamena komitato vizitis vilaĝan lernejon. La knaboj estis mallertaj, kaj la ekzameno estis teda (tedious) afero. Fine, unu el la komitatanoj senpacience ekkriis:—

"Nu! knaboj, vi *devas* respondi. Se mi havus grandan kukon kaj donus du dekduonojn al Johano, du dekduonojn al Henriko, kaj du dekduonojn al Izaako, kaj prenus la duonon al mi mem, kio restus?

Estis (there was) longa silento—tiam unu knabo levis la manon.

"Nu! kio? Respondu laŭte!"

"La telero," respondis la knabo.

Fermu la librojn.—Respondu al la sekvantaj demandoj:—

Kiom da oreloj ni havas (how many ears we have, do we have)?

Kiom da okuloj?

Kiom faras (aŭ estas) ses kaj du?

Kiom faras tridek du kaj kvardek?

El kiom da minutoj konsistas unu horo?

Kiom da sekundoj enhavas (contains) unu minuto?

Kalkulu de unu ĝis dek tri (count from one to thirteen).

Kalkulu de sep ĝis dek ok.

Kiom estas dek kaj dek sep?

Ĉu tri kaj ok faras dekdu?

Kiom ili faras?

Kiom estas sesoble kvin?

Kiom estas kvinoble ses?

Kiom estas la dekduoblo de kvar?

Kiom estas la triono de naŭ?

Kiom estas la duono de cent?

Kiom estas la duono de kvindek?

Digitized by Google

Kiom estas la sesono de tridek ?
Kio estas ĉirkaŭ ni ?
Ĉu la plafono estas sub ni ?
Kio estas sub ni ?
Kio estas super ni ?
Kio estas inter mi kaj la nigra tabulo ?
Kiu staras inter vi kaj la tablo ?
Kie estas viaj libroj ?
Kio estas apud la muro ?
Kio estas sur la planko ?

Home Lesson 6.

Revise all points of lecture.

Practise numbers till perfect.

Explain how the ordinal numbers change from the cardinal, and say whether they are influenced by number or case.

Give the terminations, with examples, for fractions, multiples, and collectives.

Learn the affixes.

Translate:—Polly, Nellie (*Heleno*); Willie (*Vilhelmo*); Jack. To throw about, to tear up, to disseminate.

Five and six make eleven. Forty-five and sixty make one hundred and five. Four times three are twelve. Two is the fifth of ten. Take the third of the cake. Give me (to me) the half. A minute consists of sixty seconds. February is the second month of the year. The walls are around the room. The ceiling is over the room. On the floor is a chair. Between the door and the table stands the blackboard. On the table lies the book.

Digitized by Google

LECTURE 7.

La verboj.

The verb in Esperanto is very different from verbs of other languages, for while in some cases the student would have to learn nearly one thousand inflections or changes, in Esperanto there are, all told, only twelve different forms. These are:

i, as, is, os, us, u, and *anta, inta, onta, ita, ata, ota.*

The infinitive mood is formed by adding *i* to the root word.

The present tense, indicative mood, by adding *as* to the root word.

The past tense, indicative mood, by adding *is* to the root word.

The future tense, indicative mood, by adding *os* to the root word.

The conditional mood by adding *us* to the root word.

The imperative and subjunctive mood (English) by adding *u* to the root word.

The participial forms are made by adding (active voice) *anta,* for the present; *inta,* for the past; and *onta,* for the future; and (passive voice), present, *ata;* past, *ita;* and future, *ota.*

All Esperanto verbs are regular, that is to say, every root in the language, when it can be made into a verb, must submit to the above terminations and no others.

The simple forms are familiar enough to us already and need no further explanation, but just one small comparison will serve to show the beauty of the

Digitized by Google

Esperanto regularity, as compared with the irregularity of English verbs. Take, for instance, the verb "to be," *esti.*

To be (infinitive), ***esti.***

Indicative, present.

I am, *Mi estas.*
You are, *Vi estas.*
He is, she is, *Li, ŝi estas.*
We are, *Ni estas.*
They are, *Ili estas.*

Note that the one form *estas* is used throughout.

Indicative, past.

I was, *Mi estis.*
You were, *Vi estis.*

Indicative, future.

I shall be, *Mi estos.*

Conditional.

I should be (good), *Mi estus* (*bona*).

Imperative.

Be (good), *Estu* (*bona*).

Subjunctive (*English*) *or form of the imperative.*

I desire that you be good, *Mi deziras, ke vi estu bona.*

Participoj.

These now need special attention, as hitherto we have not used them.

Active.

The present participial ending, ***anta,*** corresponds always to the ending "ing" in English.

I am sewing, *Mi estas kudranta.*
I was playing, *Mi estis ludanta.*
I shall be dancing, *Mi estos dancanta.*

Digitized by Google

The past participial ending, ***inta***, corresponds to the English endings "en," "ed," "t," etc.

I have written, *Mi estas skribinta* (am having-written).
I had played, *Mi estis ludinta* (was having-played).
I shall have built, *Mi estos konstruinta* (shall be having-built).

To understand these examples better, insert after "am," "was," and "shall be" the words "in a state of."

The future participial ending, *onta*, corresponds to no particular equivalent in English, but is used for such English expressions as "going to" do something, "about to" do something.

I am going to dance, *Mi estas danconta.*
I was going to play, *Mi estis ludonta.*
I shall be about to write, *Mi estos skribonta.*

Passive.

The present participial form, ***ata***, corresponds to the English passive present; *ita* is used for the past, and ***ota*** for the future.

I am loved, *Mi estas amata.*
I was loved, *Mi estis amata.*
I shall be loved, *Mi estos amata.*

I have been admired, *Mi estas admirita* (am having-been admired).
I had been admired, *Mi estis admirita* (was having-been admired).
I shall have been admired, *Mi estos admirita* (shall be having-been admired.

The letter is about to be written.
La letero estas skribota.
The letter was about to be written.
La letero estis skribota.
The letter will be about to be written.
La letero estos skribota.

Digitized by Google

Probably the first thing which we notice, from the examples, is that in Esperanto there is only *one* auxiliary verb. There is a necessity for this, for otherwise we should perhaps hesitate between the English and French auxiliaries. We, for instance, say "I *have* arrived," and the French say "I *am* arrived," while the Esperantist says, literally (but in two simple words), "I am having-arrived." A little practice, however, will very soon accustom the user to this particular form.

RULE 1.—There is only one auxiliary verb in Esperanto, and that is "*esti.*"

RULE 2.—This Esperanto auxiliary is always translated by part of "to have" when we see it with the *past* participle form; or whenever we see the letter "*i*" *in* the participle which is its complement.

RULE 3.—In the present participles and in the future participles "*esti*" conforms exactly to our "to be."

The next notable thing is that the passive form of the participle only differs from the active by the omission of "*n.*" Examples: *Kantanta*, singing; *kantata*, sung. (Mnemonic, the active or transitive verb requires "*n*" as the terminal to its complement, and the active participle requires "*n*" to differ from the passive).

RULE 4.—Active participles differ from the passive by including the letter "*n*" before the letter "*t.*"

Practice using the participles of verbs. It may, however, be here noted that the active participial form in Esperanto is never used unless really necessary. For instance, instead of saying "I have run all the distance," say: "I ran the whole distance," *Mi kuris la tutan distancon.*

Note also that the participles, which, as you have seen, all end in "*a*," are really adjectival in their use,

Digitized by Google

and hence they may take in certain cases, where necessary, the terminations "*j*" and "*n*."

The participles may also be used individually as nouns, adjectives, and adverbs, but this point will be treated in the next lecture.

Lastly, note that the preposition "by," which often follows the passive participle, is translated by "*de*." He was beaten by his father, *Li estis batata de sia patro;* the only time when the "by" does not become "*de*" is when it means "by means of," that is, when it shows the instrument. He was killed by poison by his enemy, *Li estis mortigita de sia malamiko per veneno.*

Learn the affixes *-ebl, -ec, -edz.*

-ebl denotes possibility, very often, though not always, translating a similar suffix in English words. For instance, we may in English use this affix with two meanings, for we say "His writing is not readable" and "This is not a readable book." In the first case possibility is meant, and we should in Esperanto use *legebla,* but in the second case worth is intended, and here we should in Esperanto use an altogether different suffix. Examples of the use of *-ebl: Fleksebla,* flexible; *legebla,* legible.

-ec denotes an abstract quality, or idea, expressed in English by many terminations, such as "ness," "ity," "ment," "tion," etc. Examples: *Beleco,* beauty; *boneco,* goodness; *simpleco,* simplicity; *kontenteco,* contentment; *konfuzeco,* confusion; *ebrieco,* intoxication.

-edz denotes a married person, and is more a root than a suffix: *Edzo,* a husband; *edzeco,* matrimony; *doktoredzino,* doctor's wife; *lavistinedzo,* washerwoman's husband.

Digitized by Google

VOCABULARY.

agio, eagle.
ankoraŭ, yet, still.
aresti, to arrest.
atendi, to await, expect, *attend.*
babili, to chatter, *Babel* (I).
ĉesi, to cease (I).
ĉesigi, to cease (T).
danci, to dance.
dimanĉo, Sunday.
dormi, to sleep (I), *dormitory.*
eble, possibly, perhaps.
flui, to flow, *fluid* (I).
gaja, gay, glad, merry.
grava, important, grave.
ĝirafo, giraffe.
hieraŭ, yesterday.
honesta, honest.
horloĝo, clock.
intenci, to intend.
juĝi, to judge.
ĵaŭdo, Thursday.
kandelo, candle.
kapti, to catch, *captive.*
kara, dear, precious.
karaktero, character.
kolo, neck, *column.*
kolego, colleague.
kompreneble, of course, comprehensibly.
kompreni, to understand, *comprehend.*
konduki, to conduct, to lead.
koro, heart, *cordial.*
kredeble, probably.
kuzo, cousin.
laŭ, according to, by.
leciono, lesson.
lingvo, language.
lundo, Monday.
mardo, Tuesday.
mensogi, to tell a lie (I).
meriti, to merit.
merkredo, Wednesday.
mondo, world, *mundane.*
morgaŭ, to-morrow.
morti, to die, *mortuary* (I).
movi, to move.
moviĝi, to move (I).
muta, dumb, *mute.*
neniam, never.
neniu, no one.
nepo, grandson.
ordoni, to order, to command.
pasero, sparrow.
pasi, to pass (I).
peki, to sin, *impeccable* (I).
petoli, to be mischievous.
plezuro, pleasure.
post morgaŭ, day after to-morrow.
proksima, near.
puni, to punish.
renkonti, to meet, *encounter.*
renkontiĝi, to meet (I).
ridi, to laugh, *ridicule.*

Digitized by Google

riproĉi, to reproach.
sabato, Saturday, *Sabbath.*
saluti, to salute.
savi, to save.
saviĝi, to become saved (I).
silenti, to be silent (I).
scii, to know (don't confuse with **koni,** which means to know persons, to know by acquaintance; **scii** is to know by learning, or in a general sense. Students of French will have no difficulty here).
sola, alone, only, *sole.*
soldato, soldier.
spegulo, mirror, looking-glass.
strato, street.
surda, deaf.
timi, to fear, *timid.*
tra, through.
tuj, immediately, at once.
tuŝi, to touch.
veki, to arouse, to wake.
vekiĝi, to become awake (I).
vendredo, Friday.
vivi, to live, *vivacious* (I).

EXERCISE 7.

Ni ĉiuj estas legintaj (*note plural*) la historion. Mi estas skribanta leteron al mia nepo. La infano sidas silente kaj ludas per (*with*) la pupo. Hieraŭ mi renkontis vian filon, kaj li ĝentile salutis min. Hodiaŭ estas sabato, kaj morgaŭ estos dimanĉo (*note it is not necessary to use capital letters for days of week, etc.; and also note the expression* "**estos,**" *where, too often, an Englishman would use the present tense*). Hieraŭ estis vendredo, kaj postmorgaŭ estos lundo. Antaŭ tri tagoj (*three days before, ago*) mi vizitis vian kuzon kaj mia vizito faris al li plezuron. Ĉu vi jam trovis vian horloĝeton (*or* **poŝhorloĝon,** *pocket clock*)? Mi ĝin ankoraŭ ne serĉis; kiam mi finos mian laboron, mi serĉos mian horloĝeton, sed mi timas, ke mi ĝin ne trovos. Li estas dorminta la tutan tagon, sed nun mi vekos lin. Li vekiĝis, kaj komencis plori. Se mi estus sana, mi estus feliĉa (*note here the very grave change from the illogical sense of the English phrase. We say "if I* **were** *well," but the*

Digitized by Google

Esperantist, when implying a condition, must use the sign of the conditional mood). Se li scius, ke mi estas tie ĉi, li tuj venus al mi (*again note the conditional mood, and also the very important use of the present tense in the second phrase; that is, in Esperanto one must say, literally, in such a case, "if he* **should know** *that I* **am** *here," instead of, as in English, "if he* **knew** *that I* **were** *here*"). Se la lernanto (*learner*) scius bone sian lecionon, la instruanto (*instructor*) lin ne punus. Kial vi ne respondas al mi? Ĉu vi estas surda aŭ muta? Infano, iru for! kaj ne tuŝu la spegulon. Karaj lernantoj, estu ĉiam honestaj! Li venu (*let him come*), kaj mi pardonos al li. Ni iru (*let us go*) al la urbo. Ne, ni sidu sur la kampo kaj legu. Ordonu al li, ke li ne babilu (*note form of imperative mood*). Petu ŝin, ke ŝi sendu al mi kandelon (*note form of imperative mood*). Ni estu gajaj, ni uzu bone la vivon, ĉar la vivo ne estas longa. Ŝi volas danci. Tiu ĉi urbo havas milionon da loĝantoj. La infano ne ĉesas petoli. Mi konas vian patron, sed mi ne scias lian karakteron. Mi scias, ke vi mem estas bona. En la jaro mil naŭcent kvara, mi konis Esperanton, sed mi tiam ne sciis ĝin. Eble mi tiam estus lerninta ĝin, se mi estus havinta la tempon. Li estiŝ instruata de sia fratino.

NOTE.—The pronunciation of *tuj* is at first a little difficult. The student will best practise the sounds of "*tuj*," "*plej*," "*ĉiuj*," etc., by first using them before a vowel. Try *tuja, tujo*, etc., and then by degrees drop the vowel, still retaining the open, as if unfinished, sound of the final "*j*," and always remembering that this letter is a consonant, and therefore cannot make a separate syllable.

"*Scii*" is a verb which also gives trouble over the pronunciation, although really it has very near relatives in English—for example, "nests" and "postscript," where the *sts* sound is identical with

Digitized by Google

that in the Esperanto word. Beginners should try sounding this verb after a word ending with a vowel, and merging the sounds of the two words, as, for instance, "*li scias*" = *leests-ee-as.*

ENIGMO.

Kial la ĝirafo neniam estas sola ?
Ĉar li ĉiam havas kol-eg-on. ("L.I.").

PROVERBOJ.

Laŭ la frukto, oni konas la arbon.
For de la okuloj, for de la koro.
Kiam kato promenas, la musoj festenas.

"*Esperanta Proverbaro.*"

Fermu la librojn, kaj respondu al la sekvantaj demandoj :—

Ĉu vi estas lerninta vian lecionon ?
Kiu estas instruinta vin ?
Kiam mi estas skribanta, kie mi staras ?
Dum vi estas legantaj la librojn, kion mi faras ?
Ĉu vi estos ironta al la teatro, morgaŭ vespere ?
Kiam la libro estas malfermita, ĉu vi povas legi ?
Ĉu vi povas legi kiam la libro estas fermita ?
Kio estas super ni ?
Kie vi sidas ?
Sur kio vi sidas ?
Ĉu mi sidas ?
Kion mi instruis hodiaŭ vespere ?
Ĉu vi komprenis la lecionon ?

k.t.p. (*kaj tiel plu*) = and so on.

HOME LESSON 7.

Review points of lecture, learn rules and thoroughly study and practise the participial form of the verb. State how many auxiliary verbs there are in

Digitized by Google

Esperanto; what letter always guides us in participles as to the translation of the auxiliary, and what does this letter show? How does the active participle differ in spelling from the passive form?

Learn the use of the affixes and all vocabularies in previous lists.

Translate:—Simplicity, newness, youth, beauty, prettiness, magnificence, possibility, legible, comprehensible, eatable, washable, husband, wife, husband and wife, marriage.

I was writing to my father. When I had written the letter, I went into the garden. In the garden I met Mary, who said she was going (she will be going) to the theatre this evening. This book has been read by my brother. My father has given the watch to John. Annie found that her bird had flown to the forest. The lamp had been put on (on to) the table. The mother silently opened the door and sat down (sidiĝis) on (on to) the nearest chair.

Digitized by Google

LECTURE 8.

Repeat the forms of the participle terminations.

A picture, either real or mental, of the application of these participles will be a very great help.

Postcards (teacher will show), which may be purchased from the British Esperanto Association, give a very excellent aid in this way. For example, picture a lady before a table on which tea is arranged, and then imagine the forms of the verb which one would use to express the probable action of the lady, and, at the same time, the fate of the tea. One would say, perhaps,

The lady is about to drink the tea,

(Esperanto) *La sinjorino estas trinkonta la teon,*

and of the tea itself,

The tea is about to be drunk,
La teo estas trinkota.

Now imagine a second picture, in which we see the lady in the act of drinking. To describe it in Esperanto we should say

La sinjorino estas trinkanta la teon,

and of the tea,

La teo estas trinkata.

Then imagine the finished action and describe it thus:

La sinjorino estas trinkinta la teon,

and with regard to the tea,

La teo estas trinkita.

Of course here we have used throughout the present tense for the auxiliary, but this might be varied, and numerous other examples should be

Digitized by Google

practised. When the student has a teacher he will be able to understand these compound tenses much better, especially if the teacher will constantly illustrate them.

Students occasionally have a difficulty when they notice that the tenses of the auxiliary and participle are sometimes at variance, forgetting that it is the same in English. To these the writer would say—never attempt to translate both words at sight and simultaneously—first translate the auxiliary, and having made sure of the tense, next translate the participle; for instance, *Mi estas trinkanta*, I am drinking, but *Mi estos trinkinta*, I *shall* have drunk.

The first new point, however, to be treated in this lecture is the use of the participle as a noun, adjective, or adverb.

These are very freely used in Esperanto, and their power of expressing several words in one makes them very convenient.

Let us take first the active present participle ending "*ant.*" As nouns we may have *la leganto, la skribanto, la parolanto*, which express, respectively, the one who is reading, the one who is writing, and the one who is speaking.

Using the past form, we may transform these into *leginto, skribinto, parolinto*, one who has read, written, spoken.

Using the future form, we get *legonto, skribonto, parolonto*, one who is about to read, about to write, about to speak.

That these forms may be turned into adjectives one easily understands on seeing:—

La leganta knabino, la skribinta knabo, la parolonta viro, The reading girl, the boy who has written, the "about-to-speak" man.

As adverbs we may use *legante, skribinte, parolonte*, on reading, having written, and being about to speak.

Digitized by Google

The passive forms admit equally of change, as *batato*, the one beaten (being beaten); *batito*, one having been beaten; *batoto*, one about to be beaten.

Adjectives—*legita*, read; *batita*, beaten; *skribota*, to be written.

Adverbs—*batote*, being about to be beaten; *kantite*, having been sung, and so on.

The application of these forms will perhaps be best seen in the following exercises; but the student is strongly advised to study well, and adopt as soon as possible these concise expressions.

There is a very important rule to be learned here, viz., that a participial adverbial clause can *only* refer to the subject. For example, while "Having found an apple, I ate it," would be quite correct in Esperanto; to say "He, having found an apple, I ate it," would be utterly wrong. This is useful because it saves the ambiguity which we might find in such sentences as the following, in English:—"Opening the door, I saw my enemy." Who was opening the door in this case? Was it the subject of the sentence, "I," or "the enemy?" The construction does not show this. In Esperanto, however, "*Malfermante la pordon mi vidis mian malamikon*" could only show that "*I*" was opening the door; and another construction would be used to show that "the enemy" opened the door, viz., "*Mi vidis mian malamikon malfermantan la pordon.*"

RULE.—Adverbial clauses relate to the subject.

Learn the affixes *ek-* and *-em*.

ek- denotes the commencement or slight duration of an action. Examples: *Eksidi*, to begin to sit; *ekkrii*, to begin to cry out (to exclaim); *ekbrili*, to begin to shine (to flash); *ekdormi*, to begin to sleep, to fall asleep.

-em denotes an inclination or propensity to what is indicated by the root Examples: *Helpema*, helpful; *kredema*, credulous; *enviema*, envious.

Digitized by Google

VOCABULARY.

akcepti, to accept.
ambaŭ, both.
anonci, to announce.
avara, miserly, *avaricious.*
avarulo, miser.
baldaŭ, soon.
bastono, stick.
bildo, picture.
droni, to drown, to sink (I).
dronigi, to drown.
estimi, to esteem.
frukto, fruit, *fructify.*
glora, famous.
kliento, client.
kolekti, to collect.
kondiĉo, condition, term.
konfuzi, to confuse.
konsenti, to consent (I).
kosto, cost.
laboro, work, *labour.*
maro, sea, *marine.*
miri, to wonder, *miracle.*
ne tute, not quite.
nigra, black, *negro.*
paco, peace.
pastro, pastor.
pie, piously.
piedo, foot, *pedestrian.*
pentristo, painter.
policano, policeman.
post, after.
prediki, to preach.
preta, ready.
preze, price.
rapida, rapid.
rompi, to break.
saiti, to jump, *somersault* (I).
simili, to resemble, *similar.*
surprizi, to surprise.
ŝuldi, to owe.
tamen, however, nevertheless.
transiri, to go across.
tremi, to tremble (I).
tute, wholly, quite.
tute ne, not at all.
valoro, value.
vojaĝi, to take a journey (I).
vojo, way.

EXERCISE 8.

Estante malsana, mi ne povas viziti vin. Ĉar li estas laboranta, li ne estas en la domo. Fluanta akvo estas pli pura, ol akvo staranta. Promenante sur la strato, mi falis. Kiam Nikodemo batas Jozefon, tiam Nikodemo estas la batanto, kaj Jozefo estas la batato. Al homo, pekinta senintence (*having sinned unintentionally*, or, *who has sinned...*), Dio facile

Digitized by Google

pardonas. Trovinte pomon, mi ĝin manĝis. La falinta homo ne povis sin levi. Ne riproĉu vian amikon, ĉar vi mem pli multe meritas riproĉon; li estas nur unufoja mensoginto, dum vi estas ankoraŭ nun ĉiam mensoganto. La tempo pasinta jam neniam revenos; la tempon venontan neniu ankoraŭ konas. Venu, ni atendas vin, Savonto de la mondo. En la lingvo Esperanto ni vidas la estontan lingvon helpantan de la tuta mondo. Aŭgusto estas mia plej amata filo. Mono havata estas pli grava, ol mono havita. Pasero kaptita estas pli bona, ol aglo kaptota. La soldato kondukis la arestitojn tra la stratoj. Li venis al mi tute neatendite (*not having been expected at all*). Mi tute ne iros. Mi ne tute kolektis ĉion. Homo, kiun oni devas juĝi, estas juĝoto. La falonta frukto estas matura. La saltinto rompis sian kruron. Johano estas amata de ĉiuj. Amate, li estas tute feliĉa. Lavite, la manoj de la infano nun estas puraj, sed, ĉar la infano estas ludonta en la ĝardeno, ili baldaŭ estos malpuraj. Trovite, la horloĝeto de mia kuzo nun estas en lia poŝo. Forvojaĝonte, mi skribas leteron. Arestite de la policanoj, li tremis pro timo. La batonto estas kolera. Batonte, li serĉas bastonon. La batoto forkuras. Batate, li laŭte ploras. Batite, li promesas esti bona. Farinte mian laboron, mi pace dormis. Manĝonte, la vojaĝinto lavis la manojn.

ENIGMO.

Kial malriĉa forvojaĝonto similas bonan predikonton?

Ĉar ambaŭ piediros (pie-diros) la vojon. (M.L.J.).

ANEKDOTO.

La Ruĝa Maro.

La glora pentristo Hogarth iam estis vizitata de riĉa sed avara kliento, kiu deziris ke li pentru rapide

Digitized by Google

bildon de la Ruĝa Maro, laŭ la biblia (*bible*) historio. Sed pri la prezo pagota, la du viroj tute ne povis konsenti. La avarulo ne volis doni pli ol la duonon de la valoro de la pentraĵo.

Fine, tamen, perdinte la paciencon, Hogarth akceptis la kondiĉojn, kaj, post du tagoj, li anoncis ke la pentraĵo estas preta.

La avarulo, kiu miris pri tia rapideco faris viziton ĉe la pentristo por ekzameni la bildon. La pentraĵo estis tute ruĝa.

"Ho," ekkriis la aĉetinto, "kion ni havas tie ĉi? Mi petis bildon de la Ruĝa Maro."

"La Ruĝan Maron vi havas," respondis Hogarth.

"Sed kie estas la Izraelidoj?"

"Ili ĉiuj jam transiris."

"Kaj kie estas la Egiptanoj?"

"Ili ĉiuj dronis."

La konfuzo de la avarulo estis granda, kaj li rapide foriris.

Respondu al la demandoj (*ferminte la librojn*) :—

Kiam Nikodemo batas Jozefon, kiu estas la batato?

Kiu tempo neniam revenos?

Kiun tempon ni ne konas?

Kiu estas la estonta lingvo helpanta de la mondo?

Kiu estis la fama pentristo, pri kiu ni jus aŭdis (legis)?

Kion li pentris?

Kiu aĉetis la pentraĵon?

Ĉu la aĉetinto estis malriĉa?

Ĉu li estis malavara?

Kion li deziris?

Pri kio ili ne konsentis?

Kiam estis preta la pentraĵo?

Ĉu Hogarth pentris la Egiptanojn?

Digitized by Google

Ĉu la pentrajo estis verda?
Kio ordinare estas verda?
Kio estas blanka?
Kio estas nigra?
Kie ni estas?
Sur kio vi sidas?
Ĉu mi sidas?
Ĉu vi staras?
Kion vi lernas?
Ĉu mi estas lernanto?
Kio mi estas?
Kio ĉirkaŭas (*surrounds*) la ĉambron?
Ĉu la plafono estas sub niaj piedoj?
Kio estas sub ni?
Antaŭ kio mi staras?
Kio estas inter vi kaj mi?

HOME LESSON 8.

Study thoroughly the main points of lecture.

Learn the affixes.

Practise making participles into nouns, adjectives, and adverbs.

Write an original sentence, in Esperanto,

(*a*) Containing an active participial noun,
(*b*) Containing a passive participial adjective,
(*c*) Containing an active participial adverb,

in any tense.

Examples:

La parolanto estas bona viro.
Mi jam aĉetis la nomitan libron.
Aŭdonte la parolonton, la knaboj silentis.

Translate:—Industrious (from *laboro*), affectionate, inclined to read (one word), avaricious, inclined to

Digitized by Google

give, lazy, talkative, to begin to sing, to begin to speak, to flash (from *brili*), to fall asleep.

My mother is not talkative, but she is very polite and good. Her children are affectionate and industrious, and they work well (*bone*) in order to please (*plaĉi*) her. The teacher stands in front of the pupils. The one about to read is very clever. The rude boy has been beaten by his father.

Learn all the words in the vocabulary

Digitized by Google

LECTURE 9.

KORELATIVAJ VORTOJ.

In this lecture we shall examine and read the correlative words arranged in the following table.

Students usually feel some alarm at the sight of so many small words so like one another, but in reality this table is a marvel of simplicity and conciseness.

The first thing to note is that a great many of these words are familiar already, from having been instanced in the vocabularies and exercises; and then remember that although it is a good thing to know these words by heart, there is no immediate hurry, and practice will soon make them familiar.

The easiest way to familiarise the words is first to learn the signification of the prefixed letter to the root words commencing with "*i*." You will have noticed that any word commencing with "*i*" in the table is indefinite, and this letter in the root gives the idea always of *some*, when it commences the word. Then the first prefixed letter, "*ĉ*," conveys a distributive or collective force, and is generally translated by "each" or "every" (mnemonic "ch" in *each*). The letter "*k*" makes the root into an interrogative or relative word; the prefix "*nen*" makes always a negation; and the letter "*t*" gives a demonstrative force.

These remarks may be better understood when one remembers that in English, too, such a relation exists in several cases, for our negative words begin with "n," many interrogative words with "wh," as who, which, what, and many demonstrative with "th," as this, that, those, etc.

Digitized by Google

TABLE OF

GENERAL DESCRIPTION.	INDEFINITE.	DISTRIBUTIVE or COLLECTIVE.
QUALITY. Kind of (Adjectival)	**ia** some kind of	**ĉia** each or every kind of
MOTIVE. Reason (Adverbial)	**ial** for some reason	**ĉial** for each or every reason
TIME. (Adverbial)	**iam** at some time ever	**ĉiam** every time always for ever
PLACE. (Adverbial)	**ie** in some place somewhere	**ĉie** everywhere in every place
MANNER. (Adverbial)	**iel** in some way or manner	**ĉiel** in each or every manner
POSSESSION. (Pronominal)	**ies** somebody's some one's	**ĉies** each one's everybody's
THING. (Substantival or pronominal)	**io** something	**ĉio** everything all
QUANTITY. (Adverbial)	**iom** some quantity somewhat a little	**ĉiom** every quantity all the whole of it
INDIVIDUALITY of person or thing.	**iu** some one	**ĉiu** each one everyone all the

REMARK.—The words, any kind of, for any reason, at any time, in any place, in any manner, any one's, any thing, any quantity, or any one are

Digitized by Google

CORRELATIVE WORDS.

INTERROGATIVE or RELATIVE	NEGATIVE.	DEMONSTRATIVE.
kia what kind of what a . .	**nenia** no kind of no such	**tia** such kind of such a... that kind
kial for what reason why wherefore	**nenial** for no reason	**tial** for that reason therefore
kiam at what time when	**neniam** at no time never	**tiam** at that time then
kie in what place where	**nenie** in no place nowhere	**tie** in that place there
kiel in what manner how, as	**neniel** in no manner by no means	**tiel** in that manner thus, so
kies whose which one's	**nenies** no one's nobody's	**ties** that one's such a one's
kio what thing which	**nenio** nothing not anything	**tio** that thing that
kiom what quantity how much how many	**neniom** no quantity none at all none	**tiom** that quantity so much as many
kiu who which what one	**neniu** no one nobody	**tiu** that one the former

formed by adding "*ajn*" to the root word. Examples: *ia ajn*, *ial ajn*, *iam ajn*, *ie ajn*, *iel ajn*, etc.

Digitized by Google

After learning the signification of the "key" letters, learn thoroughly one root, and then practise, till quite familiar, the root in its various dresses. Next learn another root, and so on, till all have been committed to memory.

Practise making sentences with the aid of the correlatives, and do not forget to note that the small Esperanto word equals in many cases two or three English ones. Examples:

Li foriris nenial.
He went away for no reason.
Kian libron vi preferas?
What kind of book do you prefer?
Iu estis en la ĉambro.
Some one was in the room.

Learn the affixes *-er* and *-estr*.

-er denotes one object of a collection, the unit of anything, as *grenero*, a grain of corn; *sablero*, a grain of sand; *monero*, a coin.

-estr denotes a chief, leader, or ruler, as *ŝipestro*, the captain; *lernejestro*, the principal of the school; *domestro*, master of a house.

VOCABULARY.

adreso, address.
agi, to act (I).
almenaŭ, at least.
Ameriko, America.
antaŭ ol, before (of time, used before a verb).
antaŭen, onward.
atingi, to reach, *attain.*
boli, to boil (I).
boligi, to boil (T).
bonhumora, good-humoured.
certa, certain.
ĉagreno, grief, vexation.
energie, energetically.
fero, iron.
frua, early.
funto sterlinga, pound sterling.
hotelo, hotel.

Digitized by Google

inĝeniero, engineer.
insisti, to insist (I).
inviti, to invite.
kaldrono, caldron, kettle.
kameno, fireplace.
kaŝi, to hide.
kelke da (or **kelkaj**), some.
komercisto, a commercial, a merchant.
kompatinda, poor, pitiable.
konsideri, to consider.
korto, court, yard.
kovri, to cover.
kovriĝi, to become covered (I).
kulero, spoon.
manĝejo, dining-room, restaurant.
matenmanĝi, to breakfast (I).
matraco, mattress.
miregi, to amaze.
nukso, nut.
oro, gold.
pagigi, to charge, to cause to pay.
penco, penny.
pluvi, to rain (I).
poto, pot.
projekto, project.
protesti, to protest (I).
rigardi, to look at, *regard.*
ringo, ring.
ruza, cunning, *ruse.*
satigi, to satisfy.
sekvi, to follow.
serioze, seriously.
sufiĉe, sufficiently.
supo, soup.
supozi, to suppose.
ŝilingo, shilling.
tagmanĝi, to lunch, to dine in day (I).
valizo, valise.
vespermanĝi, to dine, to sup (I).
vinbero, grape, *wine, berry.*

EXERCISE 9.

Hieraŭ li diris al mi la veron. Kiam vi vidis nin en la salono, li estis dirinta al mi la veron. Antaŭ ol ŝi venos, mi estos leginta la libron. Kiam via onklino venos al mi, ŝi estos skribinta al mi leteron. Se mi petus vian patron, li vizitus min. Mi ne farus la eraron, se mi antaŭe scius la veron. Se vi estus veninta pli frue, mi ne estus irinta sola. Kiam mi venos, donu al mi frukton kaj panon (*note the future tense, for the Esperantist must logically say "when I shall come, give."*) Li donis moneron al la petolanta infano. Pluvero falis en mian okulon (*remark accusative of*

Digitized by Google

direction). Mi volas, ke tio, kion mi diras, estu vera (*remark the use of the imperative mood form*, **estu**, *after the verb* **volas**). Mi estas amata de ĉiuj miaj amikoj. Vi estus amata, se vi estus bona. Li estis invitota ĉe sian kuzon (*note accusative of direction*) kiam li foriris, kaj oni ne plu havis lian adreson. Ŝi estu invitata, ĉar mi estas certa, ke ŝi povos veni. La surtuto estas aĉetita de mi, sekve ĝi apartenas al mi. Kiam via domo estis konstruata (*being constructed*), mia domo estis jam longe konstruita. Estu trankvila, mia ŝuldo estos pagita al vi baldaŭ. Mia ora ringo ne estus nun tiel longe serĉata, se ĝi ne estus tiel lerte kaŝita de vi. Laŭ la projekto de la inĝenieroj tiu ĉi fervojo estas konstruota en la daŭro de du jaroj, sed mi pensas, ke ĝi estos konstruata pli ol tri jarojn (*remark "n" for duration*). Honesta homo agas honeste. La pastro, kiu mortis antaŭ nelonge (aŭ antaŭ nelonga tempo) loĝis longe en nia urbo. Ĉu hodiaŭ estas varme aŭ malvarme? (*notice absence of word "it," and consequent change of adjective into adverb*). Sur la kameno inter du potoj staras fera kaldrono; el la kaldrono, en kiu troviĝas bolanta akvo, eliras vaporo; tra la fenestro, kiu estas apud la pordo, la vaporo iras sur la korton (*note "n"*). La ŝipestro estas serioza viro. La policestro ordonis, ke oni arestu la mallaboreman ŝipanon. Kia beleta ĉambro! Kiel oni manĝas la supon? Oni manĝas ĝin per kulero.

ANEKDOTO.

Ian tagon, en Amerika urbo, bonhumora sed ruza komercisto eniris malgrandan hotelon, por tagmanĝi post longa vojaĝo; kaj, ne matenmanĝinte, li estis tre malsata (*hungry*).

En la manĝejo li sidiĝis, kaj metis sian valizon sur la apudan seĝon.

Dum dek minutoj li forgesis ĉion, krom la plezura

Digitized by Google

tasko satigi sin. Tiam la hotelestro venis, kaj mallaŭte diris: "Kvar ŝilingojn, sinjoro, mi petas (*please*)."

"Kvar ŝilingojn," ekkriis la manginto mirigite, "kvar?—mi kredas ke vi pagigas po du ŝilingoj por unu manĝo."

"Estas vere (*it is true*)," respondis la avaremulo, "sed via valizo estas sur la apuda seĝo, kaj vi devas pagi ankaŭ pro ĝi."

Ĉar estis multe da malplenaj seĝoj en la ĉambro, la sinjoro energie protestis. Tamen, la mastro insistis, kaj fine ricevis la duoblan prezon.

La kompatinda kliento tiam leviĝis, kaj, malferminte la valizon, li serioze parolis al ĝi, dirante:

"Valizo, vi estas ŝajne (*apparently*) persono, ĉar oni opinias ke vi povas manĝi—almenaŭ mi pagis vian manĝon, kaj nun vi devas manĝi."

Tiam li prenis ĉion atingeblan kaj porteblan—nuksojn, vinberojn, pomojn, kukojn, k.t.p., kaj enmetis ilin en la valizon. Poste, sekvata de la gajaj ridegoj de la aliaj klientoj kaj la ĉagrenplenaj rigardoj de la hotelestro, li foriris.

ENIGMO.

Kial "A" similas matracon?
Ĉar ĝi estas la unua lit-er-o.—(M.L.J.).

Respondu:—

Per kio oni manĝas la supon?
Per kio oni manĝas la viandon?
Kiu estas en la ĉambro?
Kiu instruas vin?
Pri kio vi lernas?
Kion mi skribas sur la nigra tabulo?
Kiom da literoj la vorto "ĉevalo" enhavas?

Digitized by Google

Kiom da horoj enhavas unu tago ?
Kiom da tagoj enhavas unu jaro ?
Ĉu Februaro enhavas tridek tagojn ?
Kiom da tagoj ĝi enhavas ?
Kiun daton ni havas hodiaŭ ?
Kio estas sur la muroj ?
Ĉu ĉiu bildo estas pentraĵo ?
Nomu kelkajn glorajn pentristojn.
En la anekdoto hodiaŭ legita (aŭdita) kiu estis l pli saĝa persono ?
Kio estis lia profesio (profession) ?
Kien li iris ?
Ĉu li sidiĝis en la salono (drawing-room) ?
Kion li faris ?
Kien li metis la valizon ?
Kiom estis la kosto de la manĝo ?
Kiu venis al li ?
Ĉu la hotelestro pagigis po du ŝilingoj ?
Kial li pagigis pli da mono ?
Ĉu li estis malavara ?
Ĉu la kliento volis pagi ?
Ĉu li pagis ?
Kion li faris poste ?
Kien li metis la manĝaĵojn ?
Kion li metis en la valizon ?

HOME LESSON 9.

Study notes of lecture and learn vocabulary.
Learn and apply affixes to roots.
Translate :—A coin, a drop of water, a flake o snow, a crumb of bread, a mayor (chief of town), ship's captain, a schoolmistress.
The bird ate three grains from (*el*) my hand. Th raindrops cover the window, and I cannot loo through it (*trarigardi*, to look through). The land lady came out of the hotel and walked through th

Digitized by Google

street to the school. Do you speak Esperanto? In my father's house are many storeys. The dining-room contains many beautiful pictures. On the wall are some paintings by (*de*) Landseer and other famous painters. In the room are twelve chairs; six are round the table, two are near the fireplace, and four are by the window.

Practise reading aloud five or ten minutes each day.

Put into Esperanto, in your thoughts, the names of everything which you see or use, as far as possible.

Employ short Esperanto phrases when you meet your fellow-students, or if not, speak to yourself when alone.

Digitized by Google

LECTURE 10.

We will commence with a short exercise on the correlative words, to remind us of the substance of the last lecture.

VOCABULARY.

adverbo, adverb.
ajn, ever (with correlatives).
aldoni, to add.
diferenci, to be different from, *differ* (I).
ekzemplo, example.
finiĝo, termination.
gramatiko, grammar.
helpi, to help.
ia, some kind of.
ial, for some reason.
iam, at some time.
ie, somewhere.
iel, somehow.
ies, some one's.
interesi, to interest.
interesiĝi, to interest oneself (I).
io, something.
iom, somewhat, a little.
iu, some one.
konsili, to advise, *counsel.*
prefikso, prefix.
pronomo, pronoun.
rilati, to relate to.
sufikso, suffix.

EXERCISE 10 (PART 1).

Ia, ial, iam, ie, iel, ies, io, iom, iu. La montritajn naŭ vortojn mi konsilas bone ellerni (*to learn thoroughly*), ĉar el ili ĉiu povas jam fari al si (*make for himself*) grandan serion da aliaj pronomoj kaj adverboj. Se ni aldonas al ili la literon "k," ni ricevas vortojn demandajn aŭ rilatajn: kia, kial, kiam, kie, kiel, kies, kio, kiom, kiu. Se ni aldonas la literon "t," ni ricevas vortojn montrajn: tia, tial, tiam, tie, tiel, ties,

Digitized by Google

tio, tiom, tiu. Aldonante la literon "ĉ," ni ricevas vortojn komunajn (*general*): ĉia, ĉial, ĉiam, ĉie, ĉiel, ĉies, ĉio, ĉiom, ĉiu. Aldonante la prefikson "nen," ni ricevas vortojn neajn: nenia, nenial, neniam, nenie, neniel, nenies, nenio, neniom, neniu. Aldonante al la vortoj montraj la vorton "ĉi," ni ricevas montron pli proksiman. Ekzemple: Tiu (pli malproksima), tiu ĉi *aŭ* ĉi tiu (pli proksima), tie (malproksime), tie ĉi *aŭ* ĉi tie (proksime). Aldonante al la vortoj demandaj la vorton "ajn" ni ricevas vortojn sendiferencajn (*without distinction*): Kia ajn, kial ajn, kiam ajn, kie ajn, kiel ajn, kies ajn, kio ajn, kiom ajn, kiu ajn. Ekster tio el la diritaj vortoj ni povas ankoraŭ fari aliajn vortojn, per helpo de gramatikaj finiĝoj kaj aliaj vortoj (sufiksoj). Ekzemple: Tiama, ĉiama, kioma, tiea, ĉitiea, tieulo, tiamulo, k.t.p. (*note* **ul** *is a suffix, denoting a being remarkable for the idea shown in the root word:* **tieulo,** *man of that place;* **tiamulo,** *person of that time, contemporary* (*noun*)).

Translate:

Any kind of book will interest me.
What kind of flowers have you in your garden?
Such a man is a good example.
Every kind of person entered the town.
I saw no kind of picture in the drawing-room.

Before going further we will pay a little attention to a few peculiarities in Esperanto, some of which have already been described.

You will remember the use of "*la*" when the totality of a thing, or a thing in general, was mentioned. Example:

La homo estas mortema.
Man is mortal.
La infano estas petolema.
Children (generally) are mischievous.

Digitized by Google

Next, we have perhaps noticed the use of "*sur*," to occasionally express our "in"; thus we must say:

Multe da homoj estas sur la strato.
Many people are in the street.
La ĉevalo paŝtas sin sur la kampo.
The horse feeds in the field.

Next we noticed the prevalence of adverbial expressions, and we shall especially remark this in later reading. Examples:

Malfermante la pordon, mi vidis belan ĉambron.
On opening the door, I saw a beautiful room.
Mi portis, mane, la gazeton "Brita Esperantisto."
I carried in my hand the magazine "British Esperantist."
Iru domen, Go to the house.
Unuvorte, jes, In one word, yes.

Then we have seen that very often an impersonal pronoun is altogether omitted, and we say, for example:

Pluvos hodiaŭ vespere, It will rain this evening.
Estis malvarme hieraŭ, It was cold yesterday.
Estas bela tago, It is a beautiful day.

Afterwards we learned that, when there is no noun or pronoun in the sentence, the adjective (to save our search for its noun) becomes an adverb. For instance:

Estas tre varmege.
It is broiling hot.
Estas necese dormi.
It is necessary to sleep.
Estas danĝere rajdi sur leono.
It is dangerous to ride a lion.

Digitized by Google

We must not forget, of course, the agreement of adjectives with their nouns in the plural, and the use of the accusative sign "n" to denote the objective case (noun and adjective), and to show the omission of a preposition.

Also we remember the use of "*Ĉu*" to ask a question, which saves inverting the order of words. That is to say, we use the affirmative form, prefacing the word "*ĉu*" to make the sentence interrogative.

Also we have learned to use "*sia*" when the pronouns his, her, its, their, have a reflexive sense. Example:

Li perdis sian ombrelon.
He lost his (own) umbrella.

One of the things, however, to which we have as yet paid little attention is the use of the logical tense of the verb, where, in English, logic is often neglected in favour of custom or euphony. We saw an example of this in the sentence "If he knew that I were here, he would come," which, in Esperanto, became "If he *should know* (because a condition is implied) that I *am* here (because the used or thought phrase is actually in the present tense), he would come." Perhaps another example or so will help to fix this principle in the mind.

(1). When the prince saw her, he said that she was beautiful.
Kiam la princo vidis ŝin, li diris, ke ŝi **estas** *bela.*

Now the prince did not actually say she *was* beautiful, but "she *is* beautiful," and the latter is what Esperanto translates.

(2). I thought I was going to fall.
Mi pensis, ke mi **estas** *falonta* (actual thought).

Digitized by Google

Lastly, we will note the use of two other peculiarities, familiar in some languages, but not in ours.

The first is the use of "*la*" instead of a possessive pronoun. Example:

I have a pain in my head.
Mi havas doloron en la kapo.
I hold a book in my hand.
Mi tenas libron en la mano.

This is quite good, because we could not have a pain in another person's head, and hence the possessive is unnecessary.

With regard to the second, "*al si*," no example has yet been given in this work, but you will sometimes read in Esperanto literature such phrases as:

Ŝi kombis al si la harojn, She combed her hair.
Li rompis al si la kruron, He broke his leg.

The "*al si*" is used to denote that it was not some one else's affair. In the writer's opinion this usage has come into Esperanto from the French language, where it may be necessary, but in Esperanto it may be quite well replaced by the use of "*sia*," which really means "his own," "her own," etc.

Learn the affixes *-ind* and *-ist*.

-ind denotes worthiness. Examples: *Kredi*, to believe; *kredinda*, worthy of belief. *Laŭdi*, to praise; *laŭdinda*, praiseworthy. *Honorinda*, honourable; *aŭdinda*, worth hearing.

-ist denotes a profession or customary occupation. *Stenografiisto*, stenographer; *dentisto*, dentist; *lavistino*, laundress.

-ist is very familiar in English words, as chemist, druggist, botanist, Buddhist, scientist, etc.

Digitized by Google

VOCABULARY.

abomeno, abomination, disgust.
aero, air.
aĝo, age.
atenta, attentive.
ĉiusemajne, weekly.
daŭri, to continue, to last (I).
daŭrigi, to continue.
decidi, to decide.
dekkvinjara, fifteen years old.
dubi, to doubt, *dubious* (I).
estro, chief.
feliĉa, happy, *felicitous.*
fianĉo, betrothed person.
hirundo, swallow.
inda, worthy.
interne, within, inside of, *internal.*
junulo, young person, youth.
kafo, coffee.
kanapo, sofa.
kremo, cream.
kvankam, although.
lito, bed, *litter.*
multekosta, costly.
muso, mouse.
muta, mute.
nur, only.
oficejo, office.
opinii, to opine, to be of opinion.
pensi, to think, *pensive.*
pligrandigi, to increase.
pligrandiĝi, to increase (I).
pripensado, consideration.
privata, private.
rekompenci, to recompense
religio, religion.
respekto, respect.
rivero, river.
salajro, salary.
sukero, sugar.
sumo, sum.
surda, deaf.
teo, tea.
trans, across, on the other side of.
voĉo, voice, *vocal.*

EXERCISE 10 (PART 2).

Kie vi estas? Mi estas en la ĝardeno. Kien vi iras? Mi iras en la ĝardenon. La birdo flugis en la ĉambro. La birdo flugis en la arbaron (*note direction*). Mi vojaĝas en Anglolando. Mi vojaĝas en Anglolandon. Mi sidas sur seĝo kaj tenas la piedojn sur benketo. Mi metis la manon sur la tablon (*note* "*n*"). El sub la kanapo la muso kuris sub la liton, kaj nun ĝi kuras sub la lito. La

Digitized by Google

aero estas (aŭ trovigas) super la tero. Anstataŭ kafo li donis al mi teon kun sukero, sed sen kremo. Mi staras ekster la domo, kaj li estas interne. En la salono estis neniu krom li kaj lia fianĉino. La hirundo flugis trans la riveron, ĉar trans la rivero sin trovis aliaj hirundoj. Mi restas tie ĉi laŭ la ordono de mia estro. Kiam li estis ĉe mi, li staris tutan horon apud la fenestro. Li petas, ke ni estu atentaj. Kvankam vi estas riĉa, mi dubas, ĉu vi estas feliĉa (*especially remark and remember that in Esperanto one logically uses* "**ĉu,**" *whether, and not* "**se,**" *if, in such cases as this*). Se vi scius, kiu li estas, vi lin pli estimus. Se li jam venis, petu lin al mi. Ho, kion vi faras! Ha, kiel bele! For de tie ĉi! Fi, kiel abomene! Nu, iru pli rapide! Iu parolis al mi. Kiu parolis? Ĉiu persono nun legas. Neniu estis en la ĉambro kiam mi eniris. Tiu persono estas tre malagrabla.

ENIGMO.

Kial religia homo similas multekostan ŝtonon?
Ĉar li estas Di-amanto.—(E.S.C.).

Respondu :—

Kiom da libroj kuŝas sur la tablo?
Kiu libro estas la pli longa?
Kiu estas la plej dika el tiuj tri?
Ĉu mia plumo estas dika?
Ĉu ĝi estas blanka?
Kion oni manĝas per la forko?
Kion per la kulero?
Kie oni trovas pomojn?
Kie oni trovas la Francojn?
Kion ni vidas dum la nokto?
Kio lumas dum la tago?
Per kio vi skribas?
Ĉu la muta homo povas paroli?
Kiu ne povas aŭdi? k.t.p.

Digitized by Google

HOME LESSON 10.

Well consider all the small points peculiar to Esperanto.

State in your own words, as far as possible, three of these.

Learn affixes and vocabularies.

Translate:—Florist, gardener, instructor, dentist, painter, singer, praiseworthy, worth reading, credible, credulous, pitiable, estimable.

NOTE.—The following exercise incorporates all the special points of lecture, which should be carefully studied before the exercise is attempted.

Man has two ears and two eyes, but only one mouth. Too many men are deaf, too few are mute. The teacher walks in the field with his pupils. On the other hand (*aliflanke*), I am of opinion that the action is good. Go to the forest and sleep in the fresh air. It is raining to-day, but to-morrow it will be warmer. Good books are good friends. I have read many good books. Is the house near the road? My brother found his stick. His friend said that he esteemed him more than himself. If I were good, I should be happy. My mother saw her friend yesterday, and she told me she wore (*porti*, to carry) a beautiful gown (*robo*). I have a book in my hand and a pipe (*pipo*) in my mouth. She broke her arm when playing (*kiam ŝi ludis*, or, *dum ŝi ludis*, or, *ludante*).

Digitized by Google

LECTURE 11.

DOUBLE CORRELATIVES.

With reference to the proper use of the correlative words, a little explanation may be helpful, especially with regard to pairing them. We have had a few examples already, and been shown that the word beginning with "t" *usually* precedes that beginning with "k." Examples:

Li prenu tion, kion li deziras.
La libro estas tio, kio ĝi estas.
Jen estas tio, kion vi perdis.
Mi diras nur tion, kio estas necesa.

In these four examples, although we note that the pairs are regular, and remember that a correlative ending in *io* is followed, in such cases, by one also ending in *io*, we remark at the same time that the case ending may vary in every instance. This is of course because each sentence is really two sentences divided by the comma, and the pronoun in each must submit to the laws of its own verb.

Mi estus tiu, kiun vi renkontis en Parizo.
Mi faros ĝin tiel, kiel vi deziras.
Mi venos tiam, kiam vi vokos min.
Li portis tiom da pomoj, kiom da piroj.
Ŝi estis tia virino, kian mi plej admiras.
Mi foriras tial, kial vi scias.
La knabeto iris tien, kie li povas ludi.
La domo estas ties, kies libron vi legis.

The above examples will show you the usual formation of such sentences, and the precision given in Esperanto by the use of the double form. While, however, especially for beginners, the use of the double correlatives is commended, sometimes the

Digitized by Google

single form may be used with equal clearness, especially when both words are in the same case.

NOTE.—Of course *double* correlatives are not used when the sense does not require them, and several examples of the coupling of dissimilar correlatives will be seen in later exercises.

La konjunkcioj.

The simple and most-used conjunctions—omitting the many prepositions and adverbs used as such—are:—

aŭ, or.
aŭ...aŭ, either . or.
ĉar, because.
ĉu, whether.
ĉu...aŭ, whether...or.
ĉu...ĉu, whether...whether.
des pli, so much the, the more.
do, then, therefore, consequently.
dum, whilst.
eĉ se, even if.
escepte se, unless.
ĝis, till, until.
jen...jen, now...now, sometimes...sometimes.
ju pli ..des pli, the more... the more.
kaj ceteraj, and the rest.
kaj...kaj, both and.
kaj tiel plu, and so forth, and so on.
ke, that (no relation to relative pronouns).
kiel ankaŭ, as well as, as also.
kiel ekzemple, as for example.
kondiĉe, ke, on condition that,
konsente, ke, it being agreed that.
kvankam, although.
kvazaŭ, as if.
nek, nor.
nek...ankaŭ, nor...also.
nek...nek, neither...nor.
ol, than.
por ke, in order that (note that this is almost always followed by imperative mood of verbs).
sed, but.
sekve, consequently.
tamen, however, nevertheless.
tial, so, therefore.

Note the letters k.c. are used for *kaj cetere*, etc.; k.t.p., *kaj tiel plu*, and so on; t.e., *tio estas*, that is.

Digitized by Google

Learn the affixes *-ing* and *-uj*.

-ing denotes a holder, into which one object is appropriately put. Examples: *Cigaringo*, cigar-holder; *kandelingo*, candlestick.

-uj denotes a general container or bearer. Examples: *Cigarujo*, cigar-box; *teujo*, tea-caddy; *inkujo*, ink-well; *pomujo*, apple-tree; *Anglujo*, England.

The first point to note is that these two suffixes must be kept quite distinct. The second is that there is a growing tendency to avoid the use of "*ujo*" for trees and lands, and reserve it for the general use of holder or container in the ordinary sense. It is very easy to do this by using "*arbo*" in the case of trees, as *pomarbo*, *pirarbo*, and "*lando*" in the case of lands, as *Anglolando*, *Franclando*. Therefore, although it is necessary to learn the large meaning of "*ujo*," the writer counsels the employment of the narrower sense, and the use of "*arbo*" and "*lando*" for trees and lands; except, perhaps, in poetry, etc., where the "*ujo*" is often prettier.

VOCABULARY.

aboni, to subscribe to a journal.
agento, agent.
akuzativo, accusative.
alumeto, match.
artikolo, article (gram. and liter.).
beni, to bless, *benediction*.
bonsoneco, euphony.
celi, to aim.
cigaro, cigar.
dependi de, to depend on.
direkti, to direct.
dis, has similar force as in many English words.
disigi, to separate (T).
disiĝi, to separate (I).
diversa, various, *diverse*.
do, then, as a consequence.
ebla, possible.
egala, equal.
eltrovi, to find out.
esprimi, to express.
fini, to end, to finish.
finiĝi, to finish.
fojo, time, occasion.

Digitized by Google

havigi, to get, procure.
Irlando, Ireland.
Katoliko, Catholic.
klara, clear.
konfesi, to confess, to acknowledge.
kolera, angry, *choleric.*
komuna, common, general.
konscienco, conscience.
konsonanto, consonant.
kreto, chalk.
kri, to cry, to shout.
kunmeti, to compose, to put together.
lasta, last.
ligi, to tie, to bind, *league.*
lui, to hire (property).
luigi, to let (property).
lupago, rent.
nacio, nation.
naiveco, simplicity.
najbaro, neighbour.
necesa, necessary.
nominativo, nominative.
obei, to obey.
objekto, object.
oportuna, convenient, handy, *opportune.*
paŭzo, pause.
permesi, to permit, *permission.*
piro, pear.
plori, to weep.
Polo, Pole.
postuli, to require, to exact, *postulate.*
preĝejo, church.
prepozicio, preposition.
radiko, root, *radical.*
reguio, rule, *regular.*
Romo, Rome.
senco, sense, meaning.
soni, to sound (I).
sopiri, to sigh, to long for.
tabako, tobacco.
venigi, to get (see **havigi** also).
veturi, to travel by vehicle (I).
viskio, whiskey.
vokalo, vowel.

EXERCISE 11.

La artikolo "la" estas uzata tiam, kiam ni parolas pri personoj aŭ objektoj konataj. Ĝia uzado estas tia sama, kiel en la aliaj lingvoj. La personoj, kiuj ne komprenas la uzadon de la artikolo (ekzemple Rusoj aŭ Poloj, kiuj ne scias alian lingvon krom sia propra), povas en la unua tempo tute ne uzi la artikolon, ĉar ĝi estas oportuna sed ne necesa. Anstataŭ "la" oni povas diri "l'" (sed nur post prepozicio, kiu finiĝas per vokalo). Vortoj kun-

Digitized by Google

metitaj estas kreataj per simpla kunligado de vortoj ; oni prenas ordinare la purajn radikojn, sed, se la bonsoneco aŭ la klareco postulas, oni povas ankaŭ preni la tutan vorton, t.e. la radikon kune kun ĝia gramatika finiĝo. Ekzemploj : skribtablo *aŭ* skribotablo, internacia, tutmonda (de la tuta mondo), unutaga (kiu daŭras unu tagon), abonpago (pago por la abono), manlaboro, sonserpento, fervojo, lernolibro, k.t.p. Ĉiuj prepozicioj per si mem postulas ĉiam nur la nominativon. Se ni iam post prepozicio uzas la akuzativon, la akuzativo tie dependas ne de la prepozicio, sed de aliaj kaŭzoj. Ekzemple : por esprimi direkton, ni aldonas al la vorto la finon "n"; sekve : tie (en tiu loko), tien (al tiu loko). La birdo flugis en la ĝardenon, kaj nun ĝi flugas en la ĝardeno. Tie ĉi ni uzas la akuzativon, ĉar ni volas esprimi direkton. Morgaŭ mi veturos Parizon. Mi restos hodiaŭ dome. Jam estas tempo iri domen. Ni disiĝis kaj iris en diversajn flankojn ; mi iris dekstren, kaj li iris maldekstren. Flanken, sinjoro ! Mi konas neniun en tiu ĉi urbo. Mi neniel povas kompreni, kion vi parolas. Mi renkontis nek lin, nek lian fraton. Se ni bezonas uzi prepozicion kaj la senco ne montras al ni, kian prepozicion uzi, tiam ni povas uzi la komunan prepozicion "je." Sed estas bone uzadi la vorton "je" kiel eble plej malofte (*as rarely as possible*). Anstataŭ la vorto "je" ni povas ankaŭ uzi akuzativon sen prepozicio. Mi ridas je lia naiveco (*aŭ*, mi ridas pro lia naiveco, *aŭ*, mi ridas lian naivecon). La lastan fojon mi vidis lin ĉe vi. Mi veturis du tagojn kaj unu nokton. El la dirita regulo sekvas, ke se ni pri ia verbo ne scias, ĉu ĝi postulas post si la akuzativon (t.e. ĉu ĝi estas aktiva) aŭ ne, ni povas ĉiam uzi la akuzativon. Ekzemple : ni povas diri "obei al la patro," kaj "obei la patron" (anstataŭ "obei je la patro"). Sed ni ne uzas la akuzativon tiam, kiam la klareco de la senco tion ĉi malpermesas. Ekzemple :

Digitized by Google

ni povas diri "pardoni al la malamiko," kaj "pardoni la malamikon," sed ni devas diri ĉiam "pardoni al la malamiko lian kulpon." La cigaro estas en la cigaringo kaj la tabako en la tabakujo. La fingringo kuŝas sur la tablo kaj Elizabeto kolere rigardas ĝin, ĉar ŝi ne volas kudri. La kandelingo estas malplena, ĉar ni ne bezonas lumon. Ne rompu la kremujon, ĉar ĝi estas multekosta.

ANEKDOTO.

Demando kaj respondo, inter agento kaj Irlandano.

"Vi estas bona Katoliko?"
"Ĉu mi estas?"
"Ĉu vi ne estas?" demandis la agento.
"Vi diras, ke mi estas."
"Nu, sinjoro, respondu! Kia estas via religio?"
"La vera religio."
"Kiu religio estas tiu?"
"La mia."
"Kaj kia estas la via?"
"La religio de mia patrino."
"Kaj kia estas tiu de via patrino?"
"Ŝi prenis ĉiam la viskion kune kun sia teo."
"Nu, mi ja eltrovos, kvankam vi estas tiel ruza," diris la agento, kolera pro la ridetoj de la aŭdantaro.
"Vi benas vin, ĉu ne?"
"Mi faros tion, kiam vi estos fininta la demandojn."
"Kiun preĝejon vi plej ofte vizitas?"
"La plej proksiman."
"Sed kio estas via opinio?"
"Ke vi ne eltrovos."
"Kion vi kredas?"
"Mi kredas, ke vi ne komprenas min."
"Ĉu vi konfesas?"
"Ne al vi."
"Kiun vi venigus, se vi estus mortonta?"

Digitized by Google

"La kuraciston."
"Ĉu ne la pastron?"
"Mi unue devus havigi sendoton."
"Diru al mi, do, kion vi konscience opinias."
"Tion, kion mia domluiganto opinias."
"Kaj kion li?"
"Vere, ke mi ne pagos la lupagon—kaj tion mi ankaŭ opinias."

Tiam, kolerega pro la ridoj de la najbaroj, la agento kriegis: "Respondu tuj—ĉu vi estas Roma Katoliko!"

"Mi estas," respondis la viro.
"Kaj kial vi ne antaŭe respondis tiel?"
"Ĉar vi neniam demandis min."

Respondu:—

Kiam oni uzas la artikolon "la"?
Kiuj personoj ne komprenas la uzadon de "la"?
Kiam oni povas uzi nur la konsonanton "l" sen la vokalo?
Kiel oni kreas kunmetitajn vortojn?
Kie loĝas la Rusoj?
Kie loĝas la Poloj?
Kie loĝas la Angloj?
Ĉu ni loĝas en Franclando?
Kalkulu de ok ĝis dek ok.
Kiom faras tri kaj naŭ?
Kiom estas kvinoble ses?
Kiom estas la dekoblo de dek?
Kiom estas la duono de tridek?
Kiun daton ni havas?
Ĉu estas varmege hodiaŭ?
Kie vi estas?
Kion vi faras?
Kion mi faras?
Ĉu mi sidas aŭ staras?
Kio ĉirkaŭas la ĉambron?

Digitized by Google

Ĉu la fenestro estas dekstre ?
Ĉu la pordo estas antaŭ mi ?
Kio estas antaŭ mi ?
Kien vi metis viajn librojn, kiam vi eniris la ĉambron ?
Per kio vi skribas ?
Per kio mi skribas sur la nigra tabulo ?
Ĉu la kreto estas nigra ?
Ĉu la ĉielo estis blua hodiaŭ ?
En kiu tago ni estas ?
Nomu la tagojn de la semajno.
Je kiu tago (*or*, kiun tagon) (*or*, en kiu tago) vi lernas Esperanton ?
Ĉu oni instruas vin vespere aŭ tage ?

Home Lesson 11.

Revise lecture and learn conjunctions and vocabulary.

Learn affixes.

Translate :—Tea-caddy, cream-jug, cigar-box, cigar-holder, pipe-case (for one), tobacco-pouch, matchbox, thimble, candlestick, a set of writing materials, a service for meals (one word), a flock of sheep, a herd of cattle, a forest, a dictionary, a vocabulary, a wood, a shrub, a shrubbery.

Here is what you lost. He whom you seek is not at home. Take as many books as you can carry. Do what I wish at once. If it rain to-morrow I shall not travel to London (be careful as to tense and direction).

Re-read, with care, the lecture on prepositions.

Read aloud the sentences in Exercise 11.

Digitized by Google

LECTURE 12.

CLOCK-TIME.

The methods of naming the time vary very much in different countries, and hence, for the Esperanto novice, the naming of the hours is often a puzzle when he first meets Esperantists. We shall note several ways in this lesson, but be it remembered that one simple method is much better than the various translations of national methods. Train and steamboat tables have given us already a quick and convenient style of naming the hour which is now almost international, and Esperantists generally recognise this and use the time-table method, even as most of us do in English when naming the arrival or departure of a train, etc.

Thus we say in Esperanto:—

Kioma horo estas?
Estas la deka.
Estas la dua kaj tridek.
Estas la kvara kaj tridek-kvin.
Estas la dekunua kvindek.
Estas la unua dudek-kvin.
Estas la dua horo kaj tridek-kvin, k.t.p.

Note that the ordinal number is used for the hour, and the cardinal number for the minutes, in order to avoid the possible blending of the figures, unless the word "*horo*" itself be used.

Digitized by Google

Other ways of time-telling are as follows, but though some may be used advantageously on occasion, they are not recommended for general use :—

Kioma horo estas ?
Dek minutoj de la tria (2.10).
Tri-kvaronoj de la tria (2.45).
La tria kaj duono (3.30).
La sepa kaj kvarono (7.15).
Tri-kvaronoj post la sepa (7.45).
Tridek minutoj antaŭ la tria (2.30).
Kvin minutoj antaŭ la tria (2.55).
La sesono de la sesa (5.10).
La sesono post la kvina (5.10), *k.t.p.*

Learn affixes *re-*, *-ul.*

re- denotes, as in English, *back* or *again ; reveni,* to come again ; *reiri,* to go back ; *redoni,* to give back.

-ul denotes a being remarkable for a given quality, as *belulino,* a beauty ; *riĉulo,* a rich man ; *malsanulo,* an invalid.

VOCABULARY.

amaso, crowd, *mass.*
animo, soul, *animate.*
arto, art.
aŭtuno, autumn.
aventuro, adventure.
bordo, shore, coast.
brul, to burn (I).
brulig, to burn.
diplomatio, diplomacy.
drapo, cloth, *drapery.*
efika, efficacious.
ekzist, to exist (I).
fakto, fact.
farig, to become (made) (I).
fizik, physics (science).
fotografi, to photograph.
funto, pound (weight).
ĝenerale, generally.
glaso, a glass (vessel).
griza, grey, *grizzly.*
haro, hair.

Digitized by Google

honoro, honour.
humoro, humour, temper.
ĥemio, chemistry.
insulti, to insult, to abuse.
internacia, international.
ju pli...des pli, the more... the more.
kesto, chest.
kolero, anger, *choleric.*
koloro, colour.
kontrakto, contract.
korpo, body.
kvanto, quantity.
lando, land, country.
ligno, wood.
lipo, lip.
maniero, manner.
materiaio, material.
meĥaniko, mechanics.
mezuri, to measure (T).
nombro, number.
okupi, to occupy.
originale, originally.
ovo, egg, *oval.*
panteono, pantheon.
plenumi, to fulfil, to accomplish.
praktiki, to practise.
presi, to print, *The Press.*
prezenti, to present.
princo, prince.
progreso, progress.
propagandi, to propagate.
pruvi, to prove.
pruviĝi, to prove (I).
registaro, government (collection of rulers).
reĝo, king, *regal.*
rezoni, to reason (I).
same, similarly.
scienco, science.
sendi, to send.
signifi, to signify, to mean.
sukcesi, to succeed (I).
supre, above.
tedi, to tire, *tedious.*
tegmento, roof.
teorio, theory.
tirkesto, drawer.
turo, tower.
um, a suffix having no definite meaning, employed to make certain words from a known root.
universala, universal.
verki, to write (literary or musical work).
vitro, glass (material).

moŝt- is a general title of honour. *Via moŝto* would be translated as "Your Worship," "Your Honour," "Your Lordship," "Your Grace," etc., according to circumstances. Example: *Lia reĝa Moŝto,* His Majesty.

Digitized by Google

Exercise 12.

Lia kolero longe daŭris. Li estas hodiaŭ en kolera humoro. Li koleras kaj insultas. Li fermis kolere la pordon (*note change of form of word*). Lia filo mortis kaj estas nun malviva. La korpo estas morta, la animo estas senmorta. Li estas morte malsana. Li parolas, kaj lia parolo fluas dolĉe kaj agrable. Ni faris la kontrakton ne skribe, sed parole. Li estas bona parolanto. Starante ekstere, li povis vidi nur la eksteran flankon de nia domo. Li loĝas ekster la urbo. Li tuj faris, kion mi volis, kaj mi dankis lin por la tuja plenumo de mia deziro. Kia granda brulo! Kio brulas? Ligno estas bona brula materialo. La fera bastono, kiu kuŝis en la forno, estas nun brule varmega. Ĉu li donis al vi jesan respondon aŭ nean? Li eliris el la dormoĉambro kaj eniris en la manĝoĉambron. La birdo ne forflugis: ĝi nur deflugis de la arbo, alflugis al la domo kaj surflugis sur la tegmenton. En mia skribtablo sin trovas (troviĝas) kvar tirkestoj. Liaj lipharoj estas pli grizaj, ol liaj vangharoj. Teatramanto ofte vizitas la teatron kaj ricevas baldaŭ teatrajn manierojn. Kiu okupas sin je meĥaniko, estas meĥanikisto, kaj kiu okupas sin je ĥemio estas ĥemiisto. La diplomatiisto venis kun la fizikisto. Fiziko estas la nomo de la scienco mem. La fotografisto fotografis min, kaj mi sendis la fotografaĵon al mia patro. Por ĉiu aĉetita funto da teo tiu ĉi komercisto aldonas senpage funton da sukero. Alportu al mi glason da vino. Mi mezuris metron da drapo. Mi aĉetis dekduon da ovoj. Tiu ĉi rivero havas ducent kilometrojn da longo. Sur la riverbordo staris amaso da homoj. En la ĉambro sidas nur kelke da homoj (*note the use of "da" instead of "de" when we wish to express measurement, weight, number, and so forth*). Kelkaj homoj sentas sin la plej feliĉaj, kiam ili vidas la suferojn de siaj najbaroj.

Digitized by Google

ENIGMO.

Kial maljunulo en tre alta konstruaĵo similas strangan historion?

Ĉar li estas av-en-turo.—("L.I.").

The following article has been specially written for this work by "Kabe," Dr. Kazimir Bein, a famous Polish Esperantist, who has perhaps done more for Esperanto literature than any other follower of Dr. Zamenhof. All students are advised to read his works, not only for their great and absorbing interest, but because they are recognised models for style. And with regard to style, it may be here mentioned that there are only two essential requisites, *simplicity* and *exactness*.

ESPERANTO.

1. Ekzistas nur unu internacia lingvo—Esperanto; ĉiuj aliaj tiel nomataj internaciaj lingvoj estas nur projektoj.

2. Esperantisto estas nur tiu, kiu scias Esperanton (komprenas, skribas, parolas).

3. Esperanto fariĝos universala lingvo ne tiam, kiam ĝi estos akceptita de la registaroj, sed la registaroj akceptos ĝin tiam, kiam ĝi estos lingvo universala.

4. Oni propagandas Esperanton per la rezonado, kaj prezentante faktojn, t.e., teorie kaj praktike. Ju pli multenombraj estas la faktoj, pruvoj de nia sukceso, des pli efika estas la rezonado.

5. Esperanto, ĝenerale akceptita, estos same grava por la progreso de la homaro, kiel la presarto. En la panteono de la bonfarantoj de l' homaro, Zamenhof okupos lokon same honoran, kiel Gutenberg.

Verkita por "The Esperanto Manual" de KABE.
Warsaw, July 5, 1908.

Digitized by Google

Respondu :—

Kiu prepozicio esprimas kvanton?
En kiu urbo vi loĝas?
En kiu urbo mi loĝas?
Kian lingvon vi lernis, kiam vi estis infano?
Kiun lingvon vi nun lernas?
Ĉu vi scias pli ol du lingvojn?
Kiom da lingvoj vi scias?
Kian lingvon la Germanoj parolas?
Kian lingvon la Francoj parolas?
Kiu fama Polo verkis artikoleton por nia libro?
Pri kio estas tiu artikoleto?
Kiu estas la sola bona internacia lingvo?
Kial ni ne nomas Esperanton projekto?
Dum kiom da jaroj oni jam uzis Esperanton?
Kio estas Esperantisto?
Kiel oni devas propagandi Esperanton?
Nomu unu pruvon de nia sukceso.
Kiom da kongresoj jam okazis?
Kie estis la unua?
Kie la dua?
Kie okazos la proksima?
Ĉu ĝi estos la sesa?
Kio estas tiel grava por la homaro, kiel la presarto?
Kiu elpensis la presarton?
Kiu donis Esperanton al la homaro?
Kie loĝas Doktoro Zamenhof?
Kioma horo estas nun?
Je kioma horo vi venis tien ĉi?

Home Lesson 12.

Read over lecture.
Read twice, and *aloud*, the article by "Kabe."
Learn affixes and vocabulary.
State what is the best way to name the hours.

Digitized by Google

State what simple rules govern the Esperanto noun or substantive.

Translate:—To send back, to go back, to come back, to reject, to re-catch, a poor person, an ugly person, a plain person, a miser, a chatterer, a lazy person, a tedious person, a clockmaker, a chemist, a gardener.

Once (at one time) there were a king and queen who lived in France. Their daughter was the most famous beauty in the land. One day a prince visited them, and said to the king, "Your Majesty, I wish to marry (*edziĝi kun*) your daughter." The king knew that he was a rich man and the chief of a great army (*armeo*), in whose vocabulary the word coward had been forgotten. When do you go to London? (Be careful over tense). Elizabeth read until half-past nine, and then she closed her book. She always obeyed her mother, who never pardoned a grave fault.

Digitized by Google

LECTURE 13.

One often asks "What is the correct construction of a sentence, or what is the right order of words in an Esperanto sentence?"

The answer is brief; there is no rule for construction, but one must always write simply and as far as possible in the natural sequence. It is generally best to write subject first, verb next, and object of sentence last. Place the adjective near its noun, either before or after, place the adverb near the verb, do not unnecessarily divide compound tenses, and write as you think.

After much reading in Esperanto and a little thinking, one finds that the most *natural* way of writing Esperanto is really the most correct.

The chief thing to remember, however, is that Esperanto is not for us alone, but for the whole world, and therefore we *must* write in a simple and easy style if we wish always to be understood.

Of course reading the best authors is a capital way of learning how best to phrase one's thoughts, and there is now so much Esperanto literature, and there are so many magazines and newspapers either wholly or partly printed in Esperanto, that there can be no excuse for not acquiring an international and at the same time a simple style.

The articles in this book, which have been specially written for it by members of various nations, are intended to serve several purposes, but chiefly, when all have been perused, one will note the striking similarity of the style and the total absence of national idioms. Indeed, it is impossible to detect the nationality of a fluent and careful speaker when he addresses a meeting in Esperanto.

Digitized by Google

Learn the affixes *-ej*, *-aĉ*, and *-um*.

-ej denotes a place specially devoted to what is indicated in the root, as *lernejo*, a school; *dormejo*, a dormitory, a sleeping-place.

-aĉ is a suffix invented in recent years to supply a real though rarely felt want. It conveys a sense of disparagement, or of something not worth having or mentioning. Its use may be better understood by the examples: *Hundaĉo*, a cur; *ĉevalaĉo*, a hack; *domaĉo*, a hovel; *lingvaĉo*, a jargon; and occasionally in verbs, as *manĝaĉi*, to feed poorly.

-um is a suffix with no definite meaning, similar to the preposition "*je*" in its adaptiveness. It has been used in a few words where a different shade of meaning requires to be expressed, by being attached to an already existing root. Thus we have *kolumo*, collar, from *kolo*, neck; *manumo*, a cuff, from *mano*, hand; *kalkanumo*, boot-heel, from *kalkano*, heel; *brulumo*, an inflammation, from *bruli*, to burn. Some of the best-known verbs may be seen in the following vocabulary:—

VOCABULARY.

acida, sour, *acid.*
aerumi, to air.
akvumi, to water.
aperi, to appear (I).
azoto, nitrogen.
boteio, bottle.
bovo, ox, *bovine.*
brando, brandy.
brava, brave.
bruto, a brute.
butonumi, to button.
cetero, rest, remainder.
datumi, to date.
denove, afresh, again.
duonpatro, stepfather.
fajfi, to whistle, *fife.*
fluida, fluid.
fosi, to dig.
frandi, to like dainties (I).
frosta, frosty.
Germano, German.
glacio, ice, *glacial.*
gliti, to glide, to skate (I).
gusto, taste.
gustumi, to taste, *gusto.*
haki, to hack.

Digitized by Google

hejmo, home.
herbo, grass.
heroo, hero.
Hispano, Spaniard.
hokumi, to hook.
inko, ink.
kombi, to comb.
konfiti, to preserve with sugar.
korko, a cork.
kreski, to grow, to increase, *excrescence* (I).
krucumi, to crucify.
kruta, steep.
kurba, curved.
lago, lake.
lano, wool.
larga, broad.
malvarmumi, to take cold (I).
marŝi, to march, to walk (I).
martelumi, to hammer.
mastrumi, to keep house.
mezo, middle.
militi, to wage war, *military* (I).
mola, soft, *mollify.*
monto, mountain.
naĝi, to swim, to float (I).
nobla, noble.
paki, to pack up.
palpebrumi, to wink (I).
paŝti, to pasture, to feed animals.
plaĉi, to be pleasing to.
plenumi, to fulfil.
poŝo, pocket, *pouch.*
precipe, specially, particularly.
preĝi, to pray (I).
proceso, lawsuit.
promesi, to promise (I).
renversi, to upset.
renversiĝi, to upset (I).
rifuzi, to refuse.
sablo, sand.
sako, sack, bag.
sapumi, to soap.
segi, to saw.
senti, to feel, *sentiment.*
severa, severe.
sigeli, to seal.
sorbi, to absorb.
somero, summer.
sonori, to give out sound, *sonorous* (I).
sonorigi, to ring (T).
sulfuro, sulphur.
suspekti, to suspect.
ŝafo, sheep.
ŝlosi, to lock.
ŝtopi, to stop up.
ŝtupo, step.
tiri, to draw, to pull.
tolo, linen.
tombo, a tomb.
tuko, a piece of linen, cloth.
turmenti, to torment.
utila, useful, *utility.*
vasta, wide, vast.
ventumi, to fan.
viando, meat, *viands.*
vidvo, a widower.
vinagro, vinegar.

Digitized by Google

Exercise 13.

Mia frato ne estas granda, sed li ne estas ankaŭ malgranda; li estas de meza kresko. Li estas tiel dika, ke li ne povas trairi tra nia mallarĝa pordo. Malbonaj infanoj amas turmenti bestojn. Li sentis sin tiel malfeliĉa, ke li malbenis la tagon, en kiu li estis naskita. Mi forte malestimas tiun ĉi malnoblan homon. La fenestro longe estis nefermita; mi ĝin fermis, sed mia frato tuj ĝin denove malfermis. Rekta vojo estas pli mallonga, ol kurba. La tablo staras malrekte kaj kredeble baldaŭ renversiĝos. Mi renversos la tablon per mia piedo. Li staras supre sur la monto kaj rigardas malsupren sur la kampon. Oni tiel malhelpis al mi, ke mi malbonigis mian tutan laboron. Mi vidis vian avinon kun ŝiaj kvar nepinoj kaj kun mia nevino. Lia duonpatrino estas mia bofratino. La juna vidvino fariĝis denove fianĉino. La tranĉilo estis tiel malakra, ke mi ne povis tranĉi per ĝi la viandon kaj mi devis uzi mian poŝan tranĉilon. Ĉu vi havas korktirilon, por malŝtopi la botelon? Mi volis ŝlosi la pordon, sed mi perdis la ŝlosilon. Ŝi kombas al si la harojn per arĝenta kombilo. En somero ni veturas per diversaj veturiloj, kaj en vintro ni veturas per glitveturilo. Hodiaŭ estas bela frosta vetero, tial mi prenos miajn glitilojn kaj iros gliti. Per hakilo ni hakas, per segilo ni segas, per fosilo ni fosas, per tondilo ni tondas, per fajfilo ni fajfas. Mia skribilaro konsistas el (*note "el"*) inkujo, sablujo, kelke da plumoj, krajono, kaj inksorbilo. La manĝilaro konsistis el telero, kulero, tranĉilo, forko, glaseto por brando kaj glaso por vino. En varmega tago mi amas promeni en arbaro. Nia lando venkos, ĉar nia militistaro estas granda kaj brava. Sur kruta ŝtuparo li levis sin al la tegmento de la domo. Mi ne scias la lingvon hispana [illegible] n, sed per helpo de vortaro hispana-germana mi tamen [illegible] komprenis iom vian leteron. Sur tiuj ĉi vastaj kaj [illegible] herboriĉaj

Digitized by Google

kampoj paŝtas sin grandaj brutaroj, precipe aroj da bellanaj ŝafoj. Vi parolas sensencaĵon, mia amiko. Jen estas teo, kukoj, kaj konfitaĵo. Akvo estas fluidaĵo. Mi ne volis trinki la vinon, ĉar ĝi enhavis en si ian suspektan malklaraĵon. Sur la tablo staris diversaj sukeraĵoj. En tiuj ĉi boteletoj sin trovas diversaj acidoj: vinagro, sulfuracido, azotacido kaj aliaj. Via vino estas nur ia abomena acidaĵo. La acideco de tiu ĉi vinagro estas tre malforta. (*note use of "aĵ," "eo," and the simple word "acido" itself*). Mi manĝis bongustan ovaĵon. La alteco de tiu monto ne estas tre granda. Kiam mi ien veturas, mi neniam prenas kun mi multon da pakaĵo. Manumojn, kolumojn, antaŭtukojn, buŝtukojn, littukojn, kaj ceterajn similajn objektojn ni nomas tolaĵo, kvankam ili ne ĉiam estas faritaj el (*note "el"*) tolo. Glaciaĵo estas dolĉa glaciigita (*frozen*) frandaĵo. La riĉeco de tiu ĉi homo estas granda, sed lia malsaĝeco estas ankoraŭ pli granda. Li amas tiun ĉi knabinon pro ŝia boneco kaj beleco. Lia heroeco tre plaĉis al mi. La tuta suprajo de la lago estis kovrita per naĝantaj folioj kaj diversaj aliaj kreskaĵoj. La patrino iris unue en la preĝejon kaj poste al la tombejo, kie ŝi metis belajn blankajn florojn sur la tombon de sia unuenaskita filino. El la lernejo la knabineto venis kaj malrapide marŝis al la domaĉo, kiu estis ŝia sola hejmo. Ŝia patrino estis mortinta antaŭ tri jaroj, kaj la duonpatrinaĉo estis tiel severa, ke la kompatinda infano (*note not necessary here to use infanino*) neniam volis vidi ŝin.

ENIGMOJ.

Kial la maljunaj fraŭlinoj preskaŭ ĉiam estas malsanaj?

Ĉar tre ofte ili havas kataron (*kat-ar-on*).—("L.I.")

En kiu lando oni ĉiam povas trovi nutraĵon?
En His-pan-lando.—(M.L.J.).

Digitized by Google

ANEKDOTO.

Riĉa avarulo perdis cent funtojn sterlingajn, kaj promesis, kiel rekompencon, dek funtojn al kiu ajn trovos kaj alportos al li la perditan monsaketon. Malriĉulo trovis ĝin kaj, redoninte la sakon, petis la promesitan rekompencon, sed la avarulo, por konfuzi lin kaj fine rifuzi, diris ruze ke la saketo, kiam perdita, enhavis cent dek funtojn.

Tamen, oni konsilis al la malriĉulo, ke li faru proceson pri la afero. Tion li faris, kaj la honesta juĝisto, trovinte ke la sigelo sur la saketo ne estis rompita, demandis la avarulon: "Ĉu vi estas certa, ke via perdita sako enhavis cent dek funtojn?"

"Jes, via juĝista moŝto," respondis li.

"Tio ĉi do ne povas esti via mono," diris la juĝisto, "ĉar tie ĉi estas nur cent funtoj. Tial la procesanto tenos ĝin ĝis aperos la persono, al kiu la mono vere apartenas."

Respondu:—

Kiuj amas turmenti bestojn?
Kia vojo estas pli mallonga, ol kurba vojo?
Per kio oni malŝtopas botelojn?
Per kio oni kombas siajn harojn?
El kio konsistas ordinara manĝilaro?
El kio konsistas skribilaro?
Nomu ion, kion ni nomas tolaĵo.
Nomu fluidaĵon.
Nomu manĝaĵon.
Nomu trinkaĵon.
Nomu acidon.
Pro kio oni ordinare amas la infanojn?
Kiu perdis cent funtojn?
Kio estis la promesita rekompenco?
Kiu trovis la perditan monsaketon?
Ĉu li ricevis la rekompencon?
Kiu faris proceson?

Digitized by Google

Kiu faris decidon ?
Kiu venkis en la proceso ?
Kia estas la vetero hodiaŭ ?
Kiu estas la tago hodiaŭ ?
Kiun daton ni havas ?
Kiel vi datumus leteron skribitan hodiaŭ ?
En kiu jaro okazis la lasta kongreso ?
Kie ĝi okazis ?
Kio estas super ni kiam ni promenas en arbaro ?
Kio estas sub ni, kiam ni promenas sur la kampoj ?
Kio ĉirkaŭas nin, kiam ni promenas sur la maro ?
Ĉu oni povas marŝi sur la maro ?
Kiel oni povas promeni sur la maro ?

HOME LESSON 13.

Read through lecture, and learn vocabularies and affixes.

State in a few words what rules govern the adjective in Esperanto, and in what respects it differs from an adjective in English grammar.

Translate:—A church, a school, a dormitory, a coach-house, a flower-garden, a sweet-shop, a library, a dining-room, to air, to water, to button, a hack, a slang word.

Why did he go into the library ? For some reason—perhaps he sought silence. For no reason Florence watered the shrubs after it had rained, therefore she must be a foolish person. For all reasons the study of Esperanto is useful.

Define the meanings of *mal-*, *-in*, *-il*, *-aĵ*, *-ad*, and *-an*, and give examples of their use.

Digitized by Google

LECTURE 14.

LEARN THE AFFIXES iĝ AND ig.

The explanation of the suffixes *-iĝ* and *-ig* has been omitted until now, because they merit some special remarks. They are very much alike in appearance, but are absolutely contrary in meaning, and therefore the student must pay close attention and learn to distinguish them at once.

First, it may be said that while "*ig*" converts an intransitive verb into a transitive, as *paroli*, to speak, *paroligi*, to cause to speak, "*iĝ*" on the contrary is intransitive, and is never followed by the sign of the accusative of the verb. Examples: *Ruĝa*, red; *ruĝiĝi*, to become red, to blush. *Konfuzi*, to confuse; *li konfuziĝis*, he became confused. Here you see that "*iĝ*" makes a verb of state or being, and such verbs are intransitive. Further, "*iĝ*" often has a reflexive force, and may in such cases be used as an alternative to the use of the pronoun "*si*." Example: *Li leviĝis sin*, or, *li leviĝis*, he rose; *li banis sin*, or, *li baniĝis*, he bathed.

In previous lessons many examples have been given of the utility of these two suffixes in verbs, which have been shown in pairs. For instance, *sonori* and *sonorigi*; *fini* and *finiĝi*; *fari* and *fariĝi*, etc.

-ig is a suffix which causes something to be done, denotes to make, to render. Example: *Scii*, to know; *sciigi*, to make known, to inform. *Morti*, to die; *mortigi*, to kill. *Edzo*, married person, *edzigi*, to marry (as a clergyman). *Droni*, to drown; *dronigi*, to cause to drown.

Digitized by Google

-iĝ means to become. Example: *Riĉa*, rich; *riĉiĝi*, to become rich. *Edzo*, married person; *edziĝi*, to get married. *Pliboniĝi*, to improve (oneself).

NOTE PHRASES:—

Kiel eble plej frue, As early as possible.
Kiel eble plej baldaŭ, As soon as possible.
Kiel eble plej rapide, As quickly as possible.
Kiel eble plej bone, As well as possible, etc.

VOCABULARY.

afabla, affable.
aliĝi, to join (to become to'd) (I).
altaro, altar.
anguło, corner, *angle*.
aplaŭdi, to applaud.
azeno, ass.
blovi, to blow.
boto, boot.
branĉo, branch.
brosi, to brush.
bruo, noise.
brusto, breast.
ĉapo, cap (for head).
densa, dense.
doktoro, doctor (of any faculty).
dorso, back.
eĉ, even.
fako, compartment, section.
fervojo, railway.
gratuli, to congratulate.
hebreo, Hebrew.
honti, to be ashame (I).
humila, humble.
infekti, to infect.
instrukcioj, instructions.
jena, following.
justa, just (righteous).
kaleŝo, carriage.
kapo, head.
komerci, to trade (I).
komizo, clerk.
konko, shell (of fish).
koto, mud, dirt.
Kristo, Christ.
kruco, cross.
kruela, cruel.
kuracado, a cure, a course of treatment.
kuraci, to treat (as a doctor).
kuŝiĝi, to go to bed, to lie down (I).
kvieta, quiet.
laca, weary, tired.
lasi, to leave, to allow.
mendo, order (for goods).
ombro, shadow, *sombre*.
pafi, to shoot.

Digitized by Google

pendi, to hang, *pending* (I).
pra, great- (relatives).
printempo, springtime.
provinco, a province.
rado, a wheel.
regimento, regiment.
regno, kingdom or state.
rele, a rail.
serio, series.
sezono, season.
solena, solemn.
sprita, witty, *sprightly.*
subite, suddenly.
ŝanĝi, to change.
ŝanĝiĝi, to change (I).
ŝerci, to joke (I).
ŝuo, shoe.
vagonaro, train.
vento, wind, *ventilate.*

EXERCISE 14.

Petro, Anno kaj Elizabeto estas miaj gefratoj. Mi gratulis telegrafe la junajn geedzojn. La gefianĉoj staris apud la altaro. La patro de mia edzino estas mia bopatro, mi estas lia bofilo, kaj mia patro estas la bopatro de mia edzino. Mia frato kaj fratino (gefratoj) estas la bogefratoj de mia edzino. Virino, kiu kuracas, estas kuracistino; edzino de kuracisto estas kuracistedzino. La filoj, nepoj kaj pranepoj de reĝo estas reĝidoj. La hebreoj estas Izraelidoj, ĉar ili devenas de Izraelo. Kokido estas nematura koko, kaj birdido estas nematura birdo. La ŝipanoj devas obei la ŝipestron. Ĉiuj loĝantoj de regno estas regnanoj. Urbanoj estas ordinare pli ruzaj, ol vilaĝanoj. La regnestro de nia lando estas bona kaj saĝa reĝo. Nia provincestro estas severa, sed justa. Nia urbo havas bonajn policanojn, sed ne sufiĉe energian policestron. Luteranoj kaj Kalvinanoj estas Kristanoj. Germanoj kaj Francoj kiuj loĝas en Rusujo, estas Rusujanoj (*or* Ruslandanoj), kvankam ili ne estas Rusoj. La loĝantoj de unu regno estas samregnanoj, la konfesantoj de unu religio estas samreligianoj. Nia regimentestro estas por siaj soldatoj kiel bona patro. La botisto faras botojn kaj ŝuojn. La kuraĝa maristo dronis en la maro. Verkisto verkas librojn, kaj skribisto simple trans-

Digitized by Google

skribas paperojn. Timulo timas eĉ sian propran ombron. Tuj post la hejto la forno estas varmega, post unu horo ĝi estis jam nur varma, post du horoj ĝi estis nur iom varmeta, kaj post tri horoj ĝi estis jam tute malvarma. En somero ni trovas malvarmeton en densaj arbaroj. Li sidas apud la tablo kaj dormetas. Mallarĝa vojeto kondukas tra tiu ĉi kampo al nia domo. Kun bruo oni malfermis la pordegon, kaj la kaleŝo enveturis en la korton. Grandega hundo metis sur min sian antaŭan piedegon, kaj mi de teruro ne sciis, kion fari. Antaŭ nia militistaro staris granda serio da pafilegoj. Li paliĝis de timo kaj poste li ruĝiĝis de honto. Li fianĉiĝis kun fraŭlino Berto; post tri monatoj estoŝ la edziĝo; la edziĝa soleno estos en la nova preĝejo, kaj la edziĝa festo estos en la domo de liaj estontaj bogepatroj. Post infekta malsano oni ofte bruligas la vestojn de la malsanulo. Mi sciigas, ke de nun la ŝuldoj de mia filo ne estos pagataj de mi. Ŝi edziniĝis kun sia kuzo, kvankam ŝiaj gepatroj volis ŝin edzinigi kun alia persono. En la printempo la glacio kaj la neĝo fluidiĝas. Venigu la kuraciston, ĉar mi estas malsana. Mia onklo ne mortis per natura morto, sed li tamen ne mortigis sin mem kaj ankaŭ estis mortigita de neniu; unu tagon, promenante apud la reloj de fervojo, li falis sub la radojn de veturanta vagonaro kaj mortiĝis. Mi ne pendigis mian ĉapon sur tiu ĉi arbeto; sed la vento forblovis de mia kapo la ĉapon, kaj ĝi, flugante, pendiĝis sur la brancoj de la arbeto. Sidigu vin (*aŭ* sidiĝu), sinjoro! La junuloj aliĝis al nia militistaro kaj kuraĝe batalis kune kun ni kontraŭ niaj malamikoj.

ANEKDOTO.

La malĝentila ŝercisto ne ĉiam sukcesas konfuzi la suferanton, kiel montras la jena historieto:—

Ian tagon, en vagonara fako, plena de homoj,

Digitized by Google

malsprita juna komizo volis ridindigi kvietan pastron kiu sidis en la kontraŭa angulo.

Li subite kaj laŭte demandis: "Ĉu via pastra moŝto scias la diferencon inter pastro kaj azeno?"

"Ne, mi ne scias," respondis la pastro, afable.

"Nu," diris la junulo, "la unua portas la krucon bruste kaj la alia, dorse."

"Kaj nun," demandis la pastro, "ĉu vi scias la diferencon inter malhumila junulo kaj azeno?"

"Ne, tre certe mi ne scias," respondis la junulo.

"Nek mi ankaŭ," diris la pastro, dum ĉiuj kun vojaĝantoj gaje (gaily) aplaŭdis.

For the following commercial letter, and those in the next lecture, the writer is indebted to Mr. Henry C. Stephens, whose famous inks are known all over the world. For some years past Stephens' Inks have been advertised in Esperanto; catalogues, blotters, etc., printed in that language having been sent to thousands of Esperantists in all parts of the globe.

KOMERCA LETERO.

Aldersgate Street, London.
La 25an de Junio, 1908.

Sro. Manuel Garcia, Buenos Aires.
Estimata Sinjoro,

Mi bone ricevis vian ŝatatan mendon de la 26a pasinta, pro kiu mi tre dankas vin.

Mi jam havas la komercaĵojn en manoj kaj mi enŝipigos ilin al vi kiel eble plej baldaŭ, laŭ via instrukcioj.

Sen aliaj novaĵoj en tiu ĉi momento, mi restas,

Kun kora saluto,
Via sincere,
HENRY C. STEPHENS

Digitized by Google

Respondu :—

Kie staris la gefiançoj antaŭ ol oni edzigis ilin ?
Kiel oni nomas virinon, kiu kuracas ?
Kial oni nomas la Hebreojn Izraelidoj ?
Kio estas nematura koko ?
Kiu estas pli ruza ol vilaĝano ?
Kiu estas pli sana ol urbano ?
Kion faras la botisto ?
Kion vendas la drogisto ?
Kiu verkas librojn ?
Kie ni trovas malvarmeton en somero ?
Pro kio oni ruĝiĝas ?
Kie oni ordinare solenigas la edziĝojn ?
En kiu sezono la neĝo fluidiĝas ?
En kiu sezono ni estas nun ?
Kiu sezono estas la plej varma ?
En kiu monato la vetero estas plej ŝanĝiĝema ?

HOME LESSON 14.

Read lecture and learn vocabulary.

Learn affixes and short phrases given.

State the terminations of the verb, indicative mood.

Translate:—In muddy weather my clothing gets dirty. Every morning (*ĉiumatene*) I clean my muddy shoes. (In these examples use words made from root "*pura*"). The miser married his daughter to (*kun*) a rich relative. The cruel boy wished to drown the cat in the sea, but his sister prevented (*malhelpis*) him, and the animal did not drown. The mother seated her child on the floor and sat down on the nearest chair. There she sat and wept until she grew tired (became weary). I go to bed at ten in the summer and rise at six. At what hour (*je kioma horo*) do you breakfast ?

Give definitions and meanings of the affixes "*-ar*," "*bo-*," "*-ĉj*," "*-nj*," "*dis-*," "*-ebl*," "*-ec*," and "*-edz-*."

Digitized by Google

LECTURE 15.

KOMERCAJ LETEROJ.

Commercial letters in Esperanto are not as difficult to compose as one at first imagines. Indeed, an English commercial letter, written in up-to-date business language, is probably less intelligible to the average English novice in business matters than is an Esperanto commercial letter after a simple course of lessons. This is because much in English commerce is represented by figures of speech, which, at first, woefully puzzle the young clerk or typist. On the other hand, one has always to remember, in writing Esperanto, that a figure of speech, a colloquialism, a contraction, a slang phrase, may not be used at all; and thus a commercial letter in this language is quite as comprehensible as ordinary matter, when once one knows the words which are the necessary and exact translation of the names of the goods to be mentioned.

It is not within the province of these lectures to teach commercial letter-writing, but a few examples will not be out of place. First, because they will demonstrate that Esperanto *can* be used for such a purpose, and, secondly, because these letters (being such as are actually written at the present time by well-known firms) will demonstrate the fact that Esperanto already *is* used in commerce.

It is only necessary nowadays to pick up any Esperanto magazine or newspaper, and note the advertisements of commercial wares, to understand the great strides which Esperanto is making in commercial relations. This is, perhaps, the field wherein the

Digitized by Google

future Esperanto will make its greatest exploits. Everyone knows the proverbial distaste or indifference of the average Englishman with regard to learning foreign languages; yet in commerce a knowledge of foreign languages is now indispensable. What then is the result? Simply this; that *foreign* clerks have to be employed, as a rule, or that some exceptional Englishman has to be paid a large salary in order that he may act as a general corresponding clerk. In the near future all this will be changed, for in every large business house there will be one or more clerks who can use Esperanto. When in all business houses of the world the national language *and* an auxiliary one are used, there will be no necessity for *many* languages to be employed when dealing with several countries. It is probable that the typist of the future will be expected to know Esperanto as well as, or better than, he or she may know stenography. If the present student, then, be already engaged in business, it will be seen that a knowledge of Esperanto—especially while pioneers are wanted—cannot but be a valuable acquisition.

VOCABULARY.

akcidento, accident.
almozo, alms.
anĝelo, angel.
asekura poliso, insurance policy.
asekuri, to insure.
atesto, certificate.
bagatelo, trifle, *bagatelle.*
bani, to bathe (T).
baniĝi, to bathe (I).
bankiero, banker.
barelo, barrel.
bedaŭri, to regret.
brako, arm, *bracket.*
butiko, shop.
ĉi kune, herewith.
citi, to cite, to quote.
difini, to define.
dokumento, document.
eksciti, to excite.
eksplodi, to explode (I).
eksplodigi, to explode (T).
elspezo, expense.
enspezo, income, receipts.
episkopo, bishop, *episcopal.*
esperi, to hope.
fajro, fire.
fakturo, invoice.

Digitized by Google

favori, to favour.
firmo, a firm.
fleksi, to bend, *flexible.*
fleksiĝi, to bend (I).
fremda, foreign, strange.
fulmo, lightning.
fumo, smoke, *fumigate.*
grafo, Earl, Count.
gumo, gum.
impostо, impost, duty, tax.
kapabli, to have the capability (I).
karbonpapero, carbon-paper.
kolumo, collar.
komisii, to entrust with, to commission.
konforme je, in conformity with.
kontante, for cash payment.
konto, account.
kuiri, to cook.
kuranta, running, current.
laŭdi, to praise, *laudatory.*
libera, free.
liveri, to deliver, to supply.
magazeno, stores.
manumo, cuff.
marko, mark, stamp.
memori, to remember, *memory.*
mucilaĝo, mucilage.
negoci, to trade, to do business, *negotiations.*
okaze, as it happens, by chance, on an occasion.
okazi, to happen (I).
pasinta, past.
peco, a piece.
polvo, dust.
posedi, to possess.
prezo, price.
propra, own, *proper.*
pulvo, gunpowder.
rabato, rebate, discount.
rapidi, to make haste (I).
rezultato, result.
rilate al, relating to.
samkuriere, by the same post.
ŝarĝbilo, bill of lading.
ŝati, to prize, to appreciate, to like.
ŝiri, to tear, to rend.
skatolo, small box.
skribmaŝino, writing-machine, typewriter.
ŝpari, to be thrifty, to save, *spare.*
ŝtalo, steel.
surtuto, overcoat.
ŝviti, to perspire (I).
trankvile, tranquilly, calmly.
transporto, transport.
trato, a draft.
trompi, to deceive, to cheat.
tubo, tube.
valoro, value.
vendi, to sell, *vendor.*
venĝi, to avenge.

Digitized by Google

EXERCISE 15.

En la daŭro de kelke da minutoj mi aŭdis du pafojn. La pafado daŭris tre longe. Mi eksaltis de surprizo. Mi saltadis la tutan tagon de loko al loko. Lia hieraŭa parolo estis tre bela, sed la tro multa parolado lacigas lin. Kiam vi ekparolis, ni atendis aŭdi ion novan, sed baldaŭ ni vidis, ke ni trompiĝis. Li kantas tre belan kanton. La kantado estas agrabla okupo. Du ekbriloj de fulmo trakuris tra la malluma ĉielo. La kuiristo sidas en la kuirejo. La kuracisto konsilis al mi iri en ŝvitbanejon. Magazeno, en kiu oni vendas cigarojn, estas cigarejo; skatoleto en kiu oni tenas cigarojn, estas cigarujo; tubeto, en kiun oni metas cigaron, kiam oni ĝin fumas, estas cigaringo. En la kandelingo sidis brulanta kandelo (*note* "**sidi**" *is often used to indicate that anything is in its customary place. We have a similar signification in our English word* "*reside*"). La Rusoj loĝas en Rusujo kaj la Germanoj en Germanujo. Morti pro la patrujo estas agrable. Ŝtalo estas fleksebla, sed fero ne estas fleksebla. Vitro estas rompebla kaj travidebla. Ne ĉiu kreskaĵo estas manĝebla. Via parolo estas tute nekomprenebla kaj viaj leteroj estas ĉiam skribitaj tute nelegeble. Li rakontis al mi historion tute nekredeblan. Se la vetero estos bona, eble mi vizitos vin dimanĉe. Kredeble vi volas tion. Kompreneble mi volas kaj tre deziras tion. Tiu ĉi grava tago restos por mi ĉiam memorinda. Lia edzino estas tre laborema kaj ŝparema, sed ŝi estas ankaŭ tre babilema. Li estas tre ekkolerema kaj ekscitiĝas ofte ĉe la plej malgranda bagatelo; tamen li estas tre pardonema, li ne portas longe la koleron kaj li tute ne estas venĝema. Sablero enfalis en mian okulon. Li estas tre purema, kaj eĉ unu polveron vi ne trovos sur lia vesto. Unu fajrero estas sufiĉa, por eksplodigi pulvon. Malfeliĉo ofte kunigas la homojn, kaj feliĉo ofte disigas ilin.

Digitized by Google

Mi disŝiris la leteron kaj disĵetis ĝiajn pecetojn en ĉiujn angulojn de la ĉambro. Mi foriras, sed atendu min, ĉar mi baldaŭ revenos. La suno rebrilas en la klara akvo de la rivero. Mi diris al la reĝo: "Via reĝa moŝto, pardonu min!" La sufikso "um" ne havas difinitan signifon, kaj tial la (tre malmultajn) vortojn kun "um" oni devas lerni, kiel simplajn vortojn. Ekzemple: plenumi, kolumo, manumo. En malbona vetero oni povas facile malvarmumi.

ANEKDOTO.

"Ne, ne," kolere ekkriis sinjoro, al malriĉulino, kiu petis monerojn, kiel almozon, "mi neniam donas ion al fremduloj."

"Do," ŝi rapide respondis, "tre certe vi neniam helpos anĝelon."

KOMERCAJ LETEROJ.

Aldersgate Street, London.
La 20an de Aprilo, 1908.

Sinjoro Manuel Garcia, Buenos Aires.
Estimata Sinjoro,

Mi havas la honoron sciigi al vi ricevon de via letero de la 20a pasinta, kaj respondante vian peton, mi rapidas sendi al vi, samkuriere, mian prezaron, en kiu vi trovos la prezojn kaj sciigojn pri ĉiuj miaj komercaĵoj.

Tiuj ĉi prezoj submetas sin al la rabato 20% kaj la komercaĵoj estas liverataj libere nur ĉe Londono, ĉar ĉia elspezo de transporto, imposto, k.t.p., estas al la kosto de la aĉetanto.

Miaj kondiĉoj estas nur kontante; la ŝarĝbilo, devenatesto, asekura poliso, kaj fakturo originala estos liverataj de mia bankiero, kontraŭ pago de la trato, kiun mi faros por egaligi la valoron de mia fakturo.

Esperante ke vi favoros min per viaj mendoj, mi kore salutas vin,

HENRY C. STEPHENS.

Digitized by Google

Aldersgate Street, Lôndon.
La 2an de Julio, 1908.

Sinjoro Manuel Garcia, Buenos Aires.
Estimata Sinjoro,

Mi havas la plezuron sendi al vi ĉi kune, fakturon originalan, ŝarĝbilon, devenateston, kaj asekuran polison, rilate al du bareloj enhavantaj inkojn, guman mucilaĝon, karbonpaperon, kaj rubandojn por skribmaŝinoj, ĉiuj de mia marko, kiujn mi ĵus enŝipigis al vi per vaporŝipo "Royal Prince" konforme je via mendo de la 26a de Majo pasinta.

Por egaligi tiun ĉi fakturon mi faras traton sur via firmo por la sumo £25 0s. 0d., per la London and Brazilian Bank, kiu liveros al vi la dokumentojn kontraŭ pago de la trato, laŭ la kondiĉoj nomitaj en mia unua letero.

Kun kora saluto,

Via sincere,
HENRY C. STEPHENS.

Aldersgate Street, London,
25an de Junio, 1908.

Sinjoro Carlo Rossetti, Genoa.
Estimata Sinjoro,

Mi posedas vian ŝatatan leteron de la 5a kuranta, pro kiu mi dankas vin.

Plezure mi vidas, ke vi intencas interesi vin pri miaj komercaĵoj, sed mi bedaŭras sciigi vin, ke mi ne povas akcepti viajn mendojn je la kondiĉoj cititaj de vi.

Mi neniam donas procentaĵojn kaj mi faras negocojn nur kun tiuj firmoj, kiuj sendas al mi mendojn por sia propra konto. Mi esperas, ke vi povos sendi al mi mendojn por inko laŭ tiuj kondiĉoj, kaj, kun kora saluto,

Mi restas
Via tre sincere,
HENRY C. STEPHENS.

Digitized by Google

Respondu al la demandoj :—

Kio estas agrabla okupo ?
Kiel oni nomas la tubeton, en kiun oni metas la cigaron ?
Kio estas fleksebla ?
Kio estas nefleksebla ?
Kio estas travidebla ?
Kio estas manĝebla ?
Kio estas trinkebla ? k.t.p.

HOME LESSON 15.

Study commercial letters in lecture.
Learn vocabulary.
State what is the usual termination of an adverb.
Give six adverbs which do not terminate according to this rule.
Give meanings, with examples, of the use of the following affixes :—"*-eg*," "*-ej*," "*ek-*," "*-em*," "*-er*," "*-estr*," and "*-et*."
Translate:—*Nutraĵo, malfreša, bovaĵo, šafidaĵo, fruktaĵo, sukeraĵo, terpomo, kandelingo, kandelingaro ;* an old person ; a tea-caddy ; I am in receipt of your favour of the 20th ult. ; I remain, with esteem, yours sincerely.
Translate letter to Carlo Rossetti.

Digitized by Google

LECTURE 16.

As will have been remarked, most of the roots in the Esperanto language are familiar in some form to European readers, and especially to those whose language is to some extent based on Latin.

But it has often been objected that no Asiatic race will care to learn Esperanto, because this language has nothing in common with theirs. The following articles, however, will clearly prove that this objection is quite groundless.

The first is an extract (translated from Esperanto) from a recent letter written by Count Hajaši, the Japanese Minister of Foreign Affairs, and sent to the Japanese Esperanto Association. The extract reads as follows:—

"At the present time the convenience of intercommunication throughout the world has so increased that the globe seems to have been lessened; nevertheless, the peoples of one land and another cannot sufficiently communicate with one another or exchange their ideas. What is the cause of this? The difference of languages. *Our* Esperanto aims at the removal of this barrier and the enabling of the peoples of all parts of the world to understand one another by using the easiest common language. Although the English and French languages are comparatively extended beyond the boundaries of their own lands, nevertheless, the former, as the language of commerce, and the latter, as that of social intercourse, not only differ in their spheres of influence, but are used by only a comparatively small proportion of mankind. Consequently, in comparison

Digitized by Google

with the work of learning them, their utility is too small. It is for this reason that we intend to make Esperanto an international language. Therefore, it would not be an exaggerated expression to say that our cause is an evangel to the whole world.

"Especially at the time when our fatherland, which for centuries closed its doors to other nations, now rises suddenly and enters into relations with European and American lands; when intercommunication, not only with the Asiatic continent, but also with many different lands, becomes more and more intimate, difference of language is a great hindrance and loss. In order that the Empire may not fall behind in the civilisation of the world, it is necessary that the learning of foreign languages should spread. However, one cannot learn many European and other languages. *It is for this that our Association recommends Esperanto to our fellow-countrymen."—Translated from "Japana Esperantisto."*

When all the world has awakened to the enterprise of the Japanese, such an extract as the above can cause no surprise to us.

The following article has been expressly written for "The Esperanto Manual" by a young Chinese student in Liverpool. He had only just commenced the study of Esperanto when the writer became acquainted with him through the medium of the Esperanto group of Liverpool, but his fervour induced the request for an article. He, therefore, very kindly (for his studies leave him no free time), wrote the following in English, which the author of this Manual has translated.

The article may be read as an exercise for this lecture.

Digitized by Google

VOCABULARY.

afero, affair, cause, matter.
akiri, to acquire.
Belgo, a Belgian.
ĉefa, chief.
civilizacio, civilisation.
disvastigi, to spread abroad.
dubo, doubt.
eduki, to educate, bring up, rear.
efektive, in effect, in fact, really.
ekzemplero, a sample, copy (of book, etc.).
ekzemplo, example.
eldoni, to publish, to issue.
elpensi, to think out, to invent.
entrepreni, to undertake.
Eŭropo, Europe.
evolucio, evolution.
fervoro, fervour.
grade, gradually.
grava, grave, important.
ĝusta, exact, correct.
Ĥino, a Chinese.
katalogo, catalogue.
klopodi, to take trouble about anything (I).
komenci, to commence.
kompanio, a company.
kontroli, to check, supervise, *control*
membro, member.
ministro, minister.
miri, to wonder (I) *miracle.*
mirinda, wonderful.
observi, to observe, watch.
Okcidenta, Western, *Occidental.*
Orienta, Eastern, *Oriental.*
peni, to take pains, to endeavour (I).
perfekta, perfect.
popolo, a people, *populace.*
publika, public.
raso, race, breed, *racial.*
redakti, to edit, *redaction.*
regi, to rule, control.
rimedo, remedy, means.
rolo, rôle, part.
sama, same.
ŝanco, chance, luck.
ŝati, to prize, to appreciate, to like.
solvo, solution, *solve.*
speciala, special.
sperto, experience.
stilo, style.
subteni, to support, to uphold.
taŭgi, to be fit for, to suit (I).
tempo, time.
traduki, to translate.

Digitized by Google

Exercise 16.

Pri la neceseco, ke la Ĥinoj alprenu Esperanton, kiel nacian lingvon.

Tre certe Esperanto estas por la tuta mondo, kaj ne nur por la Ĥinoj; sed, ĉar mi estas Ĥino, mi pli bone povas priskribi kial estas eĉ pli necese ke la Ĥinoj lernu ĝin, ol ke la tuta mondo tion faru.

Estas bone konate, ke la skribata lingvo de la Ĥinoj estas la plej malfacile-lernebla afero en la tuta mondo; kaj ankaŭ estas konate, ke malfacila lingvo povas malhelpi la progresadon aŭ evolucion. Tial, mia popolo iom post iom vekiĝas pri la fakto ke nia nuna skribata lingvo tute ne taŭgas por la universala instruado, kaj ili klopodas trovi pli facilan lingvon.

Samtempe la Ĥinoj komencas forte ŝati tion, kio estas nomita "Okcidenta Civilizacio," kaj ĉiu kredas ke la scio de iu aŭ alia Eŭropa lingvo estas necesa posedaĵo.

Nu, estos multe pli bone por ni, se ni akiros la du aferojn samtempe. Kiel ni povas fari tion? La sola solvo de tiu problemo estas, ke ni alprenu unu el la Eŭropaj lingvoj kiel nian nacian, aŭ, ke ni elpensu novan, kiu enhavos ĉiujn komunajn radikojn de ĉiuj Eŭropaj lingvoj kaj neniun el la specialaj malfacilaĵoj troveblaj en ili.

Sed tion, oni facile *diras*, oni ne facile povas *fari;* kaj plue, eĉ se ni povus starigi tian lingvon, ni ne povus perfekte kontentiĝi, se la Eŭropaj popoloj ne ŝatus ĝin kaj ne volus lerni ĝin.

Nu, tre bonŝance, mirinda nova lingvo, kiu povus utili al ni ĉiamaniere, kian mi priskribis, jam ekzistas kaj simple atendas ke ni alprenu ĝin.

Kiu estas tiu lingvo? Ĝi estas Esperanto.

Verkita por "The Esperanto Manual" de
Tseng-kao Yang.

Liverpool, July, 1908.

Digitized by Google

For the following letter the writer is indebted to the courtesy of the Oliver Typewriter Co., Ltd., London :—

KOMERCA LETERO.

75, Queen Victoria Street, London, E.C.
Julio la 20an, 1908.

Estimata Sinjoro,

Enfermitan ni havas la honoron sendi al vi fruan ekzempleron de nia Katalogo pri la Skribmaŝino Oliver tradukitan Esperanten, kiun ni ĵus eldonis, por ke ni povu helpadi la disvastigon de tiu ĉi helpa lingvo.

Ĝiu ĉi, kredeble, estas la unua libreto ĝis nun redaktita en la lingvo Esperanto pri la skribmaŝino.

Sendube la skribmaŝino ludos gravan rolon en la disvastigado de tiu ĉi internacia lingvo, sekve ni faris kelkajn ŝanĝojn en nia maŝino, por ke ĝi plenumu la postulojn de la lingvo; kaj, kompreneble, ni opinias ke la plej bona rimedo por altiri la atenton de la Esperantistoj al nia entrepreno estas publikigi plenajn sciigojn pri nia maŝino per la lingvo mem, precipe por la utilo de tiuj Esperantistoj, kiuj ne komprenas la ĉefajn lingvojn de la mondo, en kiuj ni jam de multaj jaroj eldonis libretojn.

Ni estas certaj, ke la peno kaj entrepreno, kiujn ni nun montras prezentante al ili tiun ĉi eldonon en ilia kara lingvo estos ŝatataj de la fervoraj laborantoj kaj subtenantoj de la movado Esperantista.

Ni devas aldiri, ke ni klopodis, ke tiu ĉi libro eliru tradukita laŭ la plej ĝusta kaj pura stilo de la internacia lingvo, kaj tion ĉi ni ricevis akceptante la afablan helpon kaj kunlaboradon de sperta membro de la Brita Esperantista Asocio, kiu kontrolis la tutan eldonadon.

Kun alta respekto,
THE OLIVER TYPEWRITER CO., LTD.

Digitized by Google

ANEKDOTO.

Du junaj Irlandanoj estis okaze en vagonara akcidento.

Unu, trovinte sian amikon, diris, maltrankvile:

"Patriko, se vi estas mortinta, ĉu vi ne almenaŭ diros tion?"

"Ha, mia amiko," la alia respondis, "mi efektive ne mortis, sed mi ja ne estas kapabla paroli."

Respondu al la demandoj:—

Al kiaj lingvoj Esperanto plej similas?
Ĉu la orientaj popoloj povas lerni ĝin?
Ĉu ili trovas ĝin facila?
Kiu fama Japano skribis pri Esperanto?
Kiu li estas?
Ĉu la Ĥinoj ankaŭ povas lerni Esperanton?
Kiu Ĥina afero estas tre malfacila?
Kio povas malhelpi la progresadon?
Kion la Ĥinoj komencas ŝati?
Kion ili volas akiri?
Kiu lingvo estas tre taŭga por ili?
Kiu diras tion?
Kiu Angla kompanio eldonas katalogon Esperantan?
Ĉu per la skribmaŝinoj oni povas skribi Esperanton?
Kio ludos gravan rolon en la disvastigado de Esperanto?
Kian veteron ni havas hodiaŭ?
Kiun daton ni havas?
Ĉu vi scias la stenografion?
Ĉu vi laboras en oficejo?
Ĉu vi laboras en butiko?
Ĉu vi instruas en lernejo?
Ĉu vi havas gefratojn?
Ĉu ili lernas Esperanton?
Kia lingvo estas Esperanto?

Digitized by Google

Kiu elpensis ĝin?
Kie loĝas Doktoro Zamenhof?
Kiom da lingvoj oni parolas en Pollando?
Ĉu vi loĝas en Polujo?
Kie vi loĝas?
Kian lingvon oni parolas en Anglolando?
Kian en Franclando?
Ĉu la Germanoj parolas France?
Kiom da lingvoj vi scias?
Ĉu la Rusoj parolas Pole?
En kiu lando la Belgoj loĝas?
Kie la Ĥinoj loĝas?
Kie loĝas la Japanoj?

HOME LESSON 16.

Read aloud Exercise 16 and the commercial letter.

Learn vocabulary.

State what rules you learned regarding the prepositions.

Write a translation of the article by Tseng-kao Yang.

Write a translation of any short anecdote from English, and attach the translation to the English text.

Digitized by Google

LECTURE 17.

VOCABULARY.

afrankite, post-free.
akurata, prompt, precise, *accurate.*
aludi, to allude to.
anonci, to advertise, to announce.
apenaŭ, hardly, scarcely.
atesti, to witness, *attest.*
avida, eager.
biciklo, bicycle.
bonveni, to welcome.
bonvolu, kindly...(have the good will to).
buliko, roll (of bread).
ĉeno, a chain.
cigaredo, cigarette.
detalo, detail.
detrui, to destroy.
eksperimento, experiment.
epiteto, epithet.
eviti, to evade, to avoid.
flegma, phlegmatic.
forlasi, to forsake.
garantii, to guarantee.
grupo, group.
gvidi, to guide.
haveno, haven, port.
imagi, to imagine.
jene, as follows :—
kartono, cardboard (box).
konvena, seemly, becoming.
konverti, to convert.
kvalito, quality.
larmo, tear.
limo, limit.
manki, to be wanting, to be lacking (I).
mendo, order (for goods).
modelo, model.
monopolo, monopoly.
okazo, occasion.
paŝi, to step, to pace (I).
persisti, to persist (I).
plaĉi, to be pleasing.
pretendi, to claim, to pretend to.
proponi, to offer, to propose.
pruvi, to prove.
regali, to regale, to treat, to entertain.
rezervi, to reserve.
sindikato, syndicate.
sindonemo, devotion, self-sacrifice.
sono, sound.
specimeno, specimen.
tremi, to tremble (I).
turni, to turn (T).

For the following correspondence of the Esperanto Tobacco Syndicate the author is indebted to Mr. G. Douglas Buchanan, who, in Scotland, is one of the best-known pioneers of Esperanto as a commercial language.

Digitized by Google

KOMERCA LETERO.

The Esperanto Tobacco Syndicate,
Tobacco Importers and Exporters,
137, West Regent Street, Glasgow.
La 23an de Julio, 1908.

Estimataj Sinjoroj,

Ni bone ricevis vian afablan mendon, kiun ni tre ŝatas. Ni bedaŭras ke estas preskaŭ tute neeble plenumi ĝin, ĉar la malpermesoj de la fremdaj registaroj kaj la severaj limimpostoj rilate al tabakaĵoj tre malhelpas. Vi eble jam scias, ke en via propra lando la vendado de tabakaĵoj estas registara monopolo, sekve vi devas mendi nur tiom da cigaredoj kiom vi mem bezonas, kaj antaŭe vi devas ricevi permeson de la oficisto, kiu zorgas pri tiaj aferoj.

Ni estas tre kontentaj pro via amika aludo al la merito de la "Cigaredo Esperanto." Multaj, kiuj aĉetis ilin en Cambridge, komplimentis nin pri la kvalito.

Bonvolu akcepti la esprimon de nia alta estimo,
Vere via,
TABAKA SINDIKATO ESPERANTISTA.

POŜTKARTO.

The Esperanto Tobacco Syndicate,
137, West Regent Street, Glasgow.
(Dato kiel ĉe poŝta stampo).

Estimata Sinjoro,

Rilate al' via afabla demando, niaj specialaj prezoj al Esperantistoj por la "Cigaredo Esperanto" estas jene (afrankite):—

Specimena kartono da 20, Unu Ŝilingo.
Kartonego da 100, Kvar Ŝilingoj.

Bonvolu sendi la monon kun la mendo.
Vere via,
TABAKA SINDIKATO ESPERANTISTA.

Digitized by Google

The late well-known firm of Gormly's Limited, Liverpool, permitted the publication of the following letter:—

Bicikloj kaj Aŭtomobiloj.

GORMLY'S LIMITED,
7, Berry Street, Liverpool.
La 17an de Julio, 1908.

Estimata Sinjoro,

Respondante al la via, ricevita hodiaŭ matene, ni sendas ĉi kune nian Katalogon, kiu donas al vi detalajn klarigojn pri niaj modeloj. Tamen se vi deziras ke ni liveru biciklon laŭ ia speciala postularo, ni estos tre kontentaj kaj citos la plej malaltan prezon, eksciinte viajn dezirojn.

Ni scias, ke estas eble ljveri biciklojn je pli malalta prezo, ol tiuj cititaj de ni; efektive ni povus fari tion se ni dezirus; sed ni pretendas ke malaltgrada, malbonkvalita biciklo ne estas akceptinda al la inteligenta biciklisto. Niaj maŝinoj, kiel ni tiujn anoncas, estas proponataj je la plej malaltaj prezoj akordigeblaj kun bona valoro—ĉiuj materialoj kaj laborajoj estas tute fidindaj. Ni garantias ĉiun biciklon dum du jaroj post la aĉeto.

Esperante ricevi vian mendon,

Ni estas, via fidele,
GORMLY'S LIMITED.

P.S.—Al la Esperantistoj ni faras specialan rabaton 10%.

Tradukita de M.L.J.

The following article has been specially written for "The Esperanto Manual" by Mr. John Ellis, one of the very first Esperantists in England, who, together with Mr. Joseph Rhodes, founded the first English group, in Keighley, Yorkshire.

Digitized by Google

Exercise 17.

Tio, kion la mono ne povas aĉeti.

Ĉar mi prenas la rolon de atestanto, kiu parolas pri memobservitaj faktoj, vi pardonos la neeviteblan "miecon" de mia simpla rakonto.

Kiam, en la jaro 1902, mi ĵus lernis Esperanton, kaj legadis la esprimojn "la kara lingvo," "la sankta afero," mi malŝate ridetis. Mi sciis, ke nia lingvo estas bona, facila, fleksebla, belsona, taŭga, k.c., sed *kara* kaj *sankta* estas epitetoj, kiujn flegma Anglo rezervas por tio, kion li plej alte estimas. Tiaj vortoj mi opiniis ne konvenis al nura lingvo.

La sekvintan jaron, la Esperantista Grupo en Havre anoncis, ke ĝi plezure akceptos viziton de alilandaj Esperantistoj. Mi estis unu el seso da Angloj, kiuj avide kaptis la okazon. Mi pensis, ke mi pruvos la lingvon per eksperimento, ĉar ĝis tiam mi ne kunparolis kun alilandulo en Esperanto. Mi jam antaŭe vizitis Francujon; efektive, je diversaj okazoj, mi pasigis tie tri monatojn, kaj mi malamis ĉiujn ĝiajn loĝantojn, ĉar dum la tuta tempo, kiam mi tie loĝis, la Francoj igis min senti, ke mi estas ridinda, malestiminda fremdulo. Imagu, do, mian surprizon, kiam la ŝipo eniris en la havenon je la sesa horo matene, kaj mi trovis sur la enŝipejo dudekon da Esperantistoj, sinjorinoj kaj sinjoroj. Ili leviĝis tiel frue por bonvene saluti kelkon da nekonatoj, kiujn, ĝis tiam, ili apenaŭ konis nome; kun kiuj ekzistis nenia amikiga interligo, krom Esperanto. Unu el ili tenis en la mano bulkon, kiun li aĉetis rapidante tra la stratoj; li forlasis sian ordinaran matenmanĝon, por ke li ne estu malfrua. Dum la francoj gvidis nin al nia hotelo, alia Esperantisto alvenis, kurante, kun la okuloj duon-fermitaj pro manko de la dormado; li estis laborinta ĝis la dua matene, mallonge dorminta,

Digitized by Google

kaj petis pardonon pro sia malakurateco. Kaj kiel mi priskribos en mallonga artikoleto la gastamecon, la sindonemon, la regaladon, festenojn, la verajn amindaĵojn, kiujn ni ricevis dum la dekunu tagoj, kiujn ni pasigis en Havre? Ja, vere kortuŝita mi estis, la larmoj venis en la okulojn, kaj la voĉo tremis, kiam mi, ĉiel nesufiĉe, penis publike danki miajn novetrovitajn amikojn por ĉiaj iliaj neforgeseblaj bonfaroj.

Kaj tiam mi eksciis, ke Esperanto havas plej mirindan efikecon ĝis tiam nekomprenitan de mi; ĝi povas fari amikojn el malamikoj; ĝi povas konverti malamon al amo; ĝi povas detrui la nacian malamon, malbonan kreskaĵaĉon, kiu floradas rapide kaj persiste, spite niaj pli bonaj sentoj. Mi ekkomprenis, kial oni nomis Esperanton "la kara lingvo" kaj "la sankta afero," kaj mi ridetadis, ne plu pro malŝato, sed pro nova sento, nova plezuro, kaj daŭra ĝojo.

Tiun ĉi daŭran ĝojon vi ankaŭ povas havi. La vojo estas tute libera; enpaŝu en Esperantujon kuraĝe, kore, sindoneme, kaj vi ricevos pli, ol vi donos. Vi ricevos tion, kion la mono ne povas aĉeti.

Verkita por "The Esperanto Manual" de JOHN ELLIS (*Membro kaj akademiano de la Lingva Komitato, F.B.E.A.*). (*Esperantisto No.* 7124).

Keighley, England, July, 1908.

Respondu al la demandoj:—

Kion la mono ne povas aĉeti?

En la jaro mil naŭ cent dua ĉu Sinjoro Ellis komprenis la esprimon "la kara lingvo"?

Kial?

En kiu jaro li unue vizitis Esperantan grupon en fremda lando?

En kiu lando estis tiu grupo?

Kiom da Angloj vizitis tiun grupon?

Kiam la ŝipo alvenis, kiuj troviĝis?

Digitized by Google

Kion unu tenis en la mano ?
Kion li forlasis ?
Ĝis kiu horo matene laboris la dormema Esperantisto ?
Kiuj gvidis la Anglojn al la hotelo ?
Kiom da tagoj ili pasigis en Havre ?
Kion Esperanto povas fari ?
Kiom longe vi lernas Esperanton ?
Kio estas Esperanto ?
Ĉu ĝi estas malfacila lingvo ?
Ĉu estas multe da reguloj en ĝi ?
Ĉu vi jam povas legi ĝin ?
Ĉu vi povas skribi ĝin per la skribmaŝino ?
Kio estas la celo de Esperanto ?
Ĉu Esperanto plaĉas al vi ?

HOME LESSON 17.

Read aloud Exercise 17.

Learn vocabulary.

Take any Esperanto root, and make as many *parts of speech* from it as you can, and then use these grammatical forms in different sentences.

Give the meanings, with the uses of "*ge-*," "*-id*," "*-iĝ*," "*-ig*," "*-ind*," and "*-ing*."

Translate:—*Juvelisto, ĉenero, eble, lanaĵo, lavejo, levilo, kunigi, ĉiutage, edziniĝi, antaŭtuko, poŝhorloĝo.*

Translate an English anecdote, and present it for correction with the English text attached.

Digitized by Google

LECTURE 18.

The more we study Esperanto, the more we see that it has been invented to suit the whole world, and no one special race. The more we read of what Esperanto is doing, the more we see that it is indeed fit for the use of all races. And finally, the more we read Esperanto literature, the more we understand through it that the people of other countries are indeed our brothers and sisters, thinking practically the same thoughts, and living practically the same lives as ourselves. Language has been the great barrier to knowledge. We have been so apt to think of any foreigner almost as of a barbarian that Esperanto often paves the way, first, to humility, and then to generous praise of our foreign neighbours.

To fully understand this, one need only be present at an Esperanto Congress, and then one will find that apart from—the very few—national peculiarities and customs (even now gradually becoming less and less pronounced) all peoples are similar in reality, and are all members of God's great family. Then comes the surprising knowledge that in matters of education, at least, many of these "barbarians" can make us feel ashamed. The great result, after several years of the schooling of such international gatherings, will be that ugly corners will be rubbed away, and each nation will give and take to such an extent that the whole world will become the common home of all.

But we cannot all attend the Congresses, and for those who cannot travel there are still many ways of learning and of promoting an international brotherhood. One of these is reading.

Esperanto literature is now so great and varied

Digitized by Google

that it offers a rich field to the reader. Not only are stories and verses composed in the language, but translations of the greatest national works, such as those of Shakespeare, Molière, Tolstoy, and others, are constantly appearing. Too often the good works of other lands have been sealed books for the English, because we would not learn foreign tongues—but now Esperanto translations are appearing which are not only easy to read, but which exhibit a style truer to the original than any other translation known. This is because of the flexibility and richness of Esperanto.

The student should commence with some easy reading-book containing anecdotes or short stories, and afterwards proceed to longer stories, plays, or scientific works. The teacher will always be able to recommend such books as are suitable. If the student has no teacher, he should write to the local Esperanto Office, or to the British Esperanto Association, London. The literature is not dear, for the prices of stories, collections of stories, translations, and even long works, vary from sixpence to a few shillings.

The next best method is that of correspondence with a foreigner. Very often the student says "I am not yet sufficiently adept," or, "I will wait until I know the language thoroughly." But such protests are not wise, and one should not delay too long—for the simple reason that correspondence is one of the best means for correcting one's small errors and of surmounting many little difficulties caused by the inclination of the beginner to use national idioms, etc. And no student who has faithfully followed the lessons in the "Manual" should be *now* too much of a novice to commence a correspondence. There are hundreds of students on the Continent and elsewhere eagerly awaiting English correspondents—and they, too, know that they are not yet adepts—but *they* do not hesitate on that account to commence writing to

Digitized by Google

fellow students. You need at first write but little, and the very simplest sentences will suffice. But, little by little, you will grow so interested that you will need all your vocabulary; and ere you know it, by commenting on your correspondent's errors, applying your experience to your own work, and thinking carefully over each sentence ere penning it, you will have become a fluent writer. Then for you will dawn a new day; you will grow to like and to admire your new friends, and to feel with all true Esperantists that you will, nay *must*, do all that you can to further an international goodwill. And in the matter of correspondence, here again the teacher may help you, or if not, you may select any addresses you desire from one or more of the numerous magazines publishing enquiries every month.

La interjekcioj.

There are not very many interjections or exclamations as yet in Esperanto, but no doubt their number will be increased as constant use of the language may show the need for such.

Of course many may be made from the simple roots already learned, but the following list shows the most usual :—

adiaŭ / adieu, goodbye!
ah / ah!
antaŭen / forward!
bis / encore!
bone / good!
bonvenu / welcome!
brave / bravo!
certe / certainly!
efektive / really!
fi / fie!
for / away! be off!
ha / ha! ah!
he / halloo! hey!
ho / O! oh! ho!
ho ve / alack! alas!
hura / hurrah!
ien / lo! behold! see!
kompreneble / of course!
nu / well!
nu, do / well, then!
oho / O ho!
ve / woe!
vere / really! truly!
vivu / long live!

Digitized by Google

VOCABULARY.

baro, a bar.
batali, to fight (I).
bieno, estate.
blinda, blind.
defendi, to defend.
dialekto, dialect.
dividi, to divide.
dogmo, dogma, doctrine.
envolvi, to wrap up, to wrap in, *involve.*
fadeno, thread.
fondi, to found.
gento, a tribe, race, clan.
ideo, idea.
interpretanto, interpreter.
izoleco, isolation.
kaŝi, to hide.
kialo, reason, a "why."
kruĉo, jug, *cruse.*
kvazaŭ, as if.
literaturo, literature.
metalo, metal.
milda, mild.
mirakio, miracle.
misio, mission.
modesta, modest, simple.
motivo, motive.
neŭtrala, neutral.
origino, origin.
paco, peace.
patrioto, patriot.
patriotismo, patriotism.
perei, to perish (I).
persekuti, to persecute.
poeto, poet.
potenco, power, *potential.*
prava, right.
produkti, to produce.
profeto, prophet.
protekti, to protect, to be patron of.
rabi, to rob.
reciproka, reciprocal.
reto, net.
rezulti, to result (I).
rubando, ribbon.
sango, blood, *sanguinary.*
sapo, soap.
superakvego, flood.
teksaĵo, tissue, *textile.*
trudi, to intrude.
tualeto, toilet.
verŝi, to pour.
viŝilo, towel.
vualo, veil.
vundo, wound, hurt.

The article on Internationality (Exercise 18) was specially written for this work by Sinjorino Hankel, a German lady, living in Dresden, who was one of "*La kvaro por la kvara.*" When contributing the article she wrote that the subject gave her lively pleasure, and that in it she expresses her own thoughts.

Digitized by Google

Exercise 18.

La Internacieco.

Estas rimarkinda fakto, ke la plej simplaj verajoj estas tre malfacile troveblaj. La homaro bezonas multajn miljarojn por kompreni ilin; ĝi kvazaŭ estas blinda kaj surda, ĝis fine la vualo, kaŝanta la veron, malaperas. Nun la homoj miras kaj ĝoje akceptas la "novan senton."

Tia nova sento estas la ideo de la internacieco, pli simple dirita, la kompreno, ke la homaro nur estas unu familio, ke ni ĉiuj estas fratoj. Certe, jam de longe, profetoj kaj poetoj tion antaŭsentis, la milda Buddha kaj da helpema Jesuo predikis tiun ĉi dolĉan dogmon, sed nur malmultaj homoj komprenis la altan sciencon. Riveroj da sango fluis pri religiaj aferoj, malamikeco dividis la popolojn, ili starigis murojn unu kontraŭ la alia; estas preskaŭ miraklo, ke ili ne pereigis sin reciproke. La bestoj jam de longe lernis ke iliaj gentoj ne devas interbatali, la homoj tion ne sciis. Ili ne sciis, ke ili estas kvazaŭ unu granda teksaĵo, kies fadenoj estas interligitaj, kaj tial, ke disŝiro en unu punkto malbonigas la tutan reton. La homaro ne sciis, ke ĝi estas unu korpo, ke vundo ĉe unu parto malsanigas la tutan korpon.

Kiel tio povis okazi? Kial oni ne komprenis la instruadon de la fondintoj de religioj? Jen eble la kialo! apud la pacaj religiaj paroloj kaj samtempe kun ili, oni predikis la dogmon de la nacieco, de la patriotismo. Kaj tiu ĉi patriotismo enhavis kaj envolvis la ideon de la malamikeco kontraŭ la najbaro. Certe, se la najbaro estas malbonulo, kiu rabas al mi bienon kaj posedaĵon, mi devas protekti kaj defendi min, sed se li estas trankvila homo, ne ekzistas motivo por malamikeco. Ĉiu homo amas sian familion, ĉu rezultas do el tio, ke li devas malami ĉiujn aliajn familiojn? Certe ne! Kontraŭe, li bezonas la helpon

Digitized by Google

kaj la kunlaboradon de la najbaroj, tial estas saĝe ne persekuti ilin. Ni bezonas la aliajn homojn; tiu ĉi simpla, memkomprenebla ideo iom post iom sin trudas al la homoj; ĝi estas la origino de la internacieco.

Izoleco ne plu estas ebla. Ĉiu lando bezonas la produktaĵojn de aliaj landoj: nutraĵoj, teksaĵoj, metaloj estas al ni necesaj. Tion, de longe, sciis la komercistoj. Tial, paceme ili travojaĝis la mondon; ili ligis la unuajn rubandojn inter la popoloj. Al ili sekvis la scienculoj. La scienco, la literaturo estas posedaĵoj de la tuta mondo; la historion de la homoj, bestoj kaj teraĵoj oni ne povas studadi nur en sia propra nacio; oni bezonas la tutan mondon.

Por tiuj ĉi klopodoj kaj celadoj (ilia nombro estas senlima) la diverseco de la lingvoj estas ĉiam granda malhelpaĵo. Sed la homoj opiniis, ke tio ne estas ŝanĝebla; ili sin helpis tiel bone kiel eble per tradukantoj kaj interpretantoj. Ili sentis la grandan baron—forigo ne ŝajnis farebla; ili eĉ tion ne volis nek deziris, ĉar estis ja tiel la volo de Dio. Krom tio, ili opiniis, bona patrioto nur amas sian patran lingvon kaj malamas la lingvojn de alilandaj patriotoj. Densaj vualoj kaŝis la fakton, ke la diverseco de la lingvoj nur estas la sekvo de la disigo de la gentoj per montaroj, riveroj, maroj, aŭ per la forta volo de potencaj reĝoj; ke la lingvoj nur estas dialektoj, aliformiĝadoj de la homa esprimmaniero. Modestaj pensuloj iom post iom antaŭsentis tiun veraĵon kaj fine—kiam la tempo alvenis, ke la mondo efektive bezonis komunan internacian lingvon—la viro naskiĝis, kiu solvis la problemon, kiu elpensis neŭtralan lingvon, simplan, belan, bonsonan, nian karan ESPERANTON.

Verkita por "The Esperanto Manual" de
MARIE HANKEL.

Dresden, July, 1908.

Digitized by Google

Respondu al la demandoj :—

Kio estas rimarkinda fakto ?

Kiom da jaroj la homo bezonas por kompreni la verajojn ?

Kio estas la nova sento ?

Kio estas unu familio ?

Kiu antaŭsentis tion ?

Kiu predîkis tion ?

Kio fluis antaŭ ol la homaro komprenis ĝin ?

Kio dividis la popolojn ?

Kio estas preskaŭ miraklo ?

Kion la homaro similas ?

Kial oni ne tuj komprenis la instruadon de la profetoj ?

Kion la patriotismo malprave predikis ?

Ĉu la najbaro estas nia malamiko ?

Kion ĉiu homo amas ?

Kion li tre ofte, kaj malprave, malamas ?

Kion ni ĉiuj bezonas ?

Kion nia lando bezonas el aliaj landoj ?

Kio ligis la unuajn rubandojn inter la popoloj ?

Kio tion sekvis ?

Por studadi bone, kion ĉiu nun bezonas ?

Kio estas granda malhelpajo ?

Kiel la homoj pasintaj forigis tion ?

Kion ili pensis pri la malsameco de la lingvoj ?

Kio estas la vera kaŭzo de la diverseco de la lingvoj ?

Kiu naskiĝis por forigi la barilon ?

Kio estas la forigilo ?

Home Lesson 18.

Read lecture and learn vocabularies.

Translate part of Exercise 18, beginning at the word "*Izoleco*," and continuing to the end of the article.

Digitized by Google

Give definitions and examples of the use of "*ist,*" "*mošt-,*" "*re-,*" "*-uj,*" "*-ul,*" and "*-aĉ.*"

Translate:—To make clean, to become rich, to make large, to make larger, to improve (transitive), and to improve oneself. Every morning I rise at seven. I clean my shoes and make my toilet. I pour out (*elverši*) the water from the jug and take the soap from the dish. When I have finished (my toilet) I put the soap, towel, brush, comb, etc., back into their places. Then I take a walk until it is time to breakfast. At breakfast I take (eat) bread and butter (*buterpano*) with eggs and fruit, and I drink coffee. Afterwards I go by train to the city, where I work in an office until five p.m. Then I am free. I dine at seven and pass (*pasigi*) the remainder of the evening according to will (*laŭvole*).

Digitized by Google

LECTURE 19.

There are some useful and short expressions in Esperanto which it is well to commit to memory, such as the following :—

Kia domaĝo ! or *Kiel domaĝe !* What a pity !
Jam de longe, For a long time past.
Kiel eble plej (as possibly most) *rapide*, As quickly as possible ;
Kiel eble plej baldaŭ, As soon as possible ;
Kiel eble plej bone, As well as possible ;
Kiel eble plej agrable, As agreeably as possible ; and so on.
Ĭom post iom, Little by little.
Tagon post tago, Day by day.
Per malmultaj vortoj, In a few words.
Unuvorte, In one word, in a word.
Post malmultaj tagoj, } In a few days.
Post kelkaj tagoj, }
Alivorte, In other words.
Aliloke, In other place, elsewhere.
Aliflanke, On the other hand, on the other side.
Miaflanke, On my side, for my part.
Miaopinie, In my opinion.
Tutkore, Cordially, whole-heartedly.
Ĝis revido, ĝis la revido, Until we meet again, *au revoir.*
Mano en mano, Hand in hand.
Koro ĉe koro, Heart to heart.
Kiel ekzemple, As for example.

Digitized by Google

Kio ajn okazos, Whatever happens.
Mi soifas, I am thirsty.
Mi estas malsata, I am hungry.
Estas vere, It is true.
Kioma horo estas? What time is it?
Kian aĝon vi havas? / *Kiomjara vi estas?* How old are you?
Mi havas dekkvin jarojn, / *Mi estas dekkvin-jara,* I am fifteen.
Antaŭ unu monato, A month ago.
Tiom pli bone, So much the better.
Kia estas la vetero? What is the weather like? what sort of weather is it?
Via sincere, Yours sincerely.
Via fidele, Yours faithfully.
Mi kredas, ke jes, / *Mi kredas tion,* I believe so.
Ne estas eble, It is not possible.
Kio estas? / *Kio okazis?* What is it? What has happened?
Estas nenio, It is nothing.
Estas negrave, It does not matter.
Kion vi volas diri? What do you wish to say? What do you mean?
Kiun daton ni havas hodiaŭ? What date is it?
Bonvolu silenti, skribi, Kindly be silent, kindly write, etc.
Trankviliĝu! Be tranquil, do not be anxious! Never mind!
Sidiĝu, mi petas, Be seated, please.
Mil dankojn! A thousand thanks!
La vetero estas tre ŝanĝiĝema, The weather is very changeable.
Siavice, In (his) turn.

Having acquired these, the student will have a good basis for either conversation or correspondence.

Digitized by Google

Here are one or two examples of how to commence a correspondence :—

1.

Estimata samideano (*fellow-thinker, literally, partisan of the same idea*),

Vidinte vian peton en "....." pri la korespondado, mi estus tre kontenta interŝanĝi poŝtkartojn kun vi. Bonvolu skribi al mi, ĉu vi preferas kartojn kun vidaĵoj de pitoreskaj (picturesque) lokoj, kun kopioj de famaj pentraĵoj aŭ kun diversaj bildoj. Mi estas preta sendi ian karton, kian vi volas.

Atendante vian respondon, kun kora samideana saluto,

Mi restas, via fidele,

2.

Kara Sinjoro,

Mi vidis vian adreson en "Lingvo Internacia" (!) kaj kompreninte, ke vi volas korespondadi kun angla instruisto, mi respondas ke mi mem estas instruisto en duagrada lernejo, kaj ke mi deziras interŝanĝi opiniojn pri la pli alta instruado de infanoj. Se vi konsentas, bonvole sciigu al mi, kiajn temojn vi preferas, kaj ĉu vi plivolas la leteran korespondadon.

Via samideane,

VOCABULARY.

artisto, artist.
botiaĉoj, bootlaces.
celo, object, aim, goal.
dank' al, thanks to.
ekskurso, excursion.
freneza, mad, *frenzied.*
harmonio, harmony.
impresi, to impress.
jen...jen, sometimes ... sometimes, now ..:now.
kelnero, waiter.
kongreso, congress.
konstati, to verify, to attest, to form an opinion after investigation.
lago, lake, *lagoon.*
magia, magic.
mizera, miserable.
momento, moment.

Digitized by Google

ofte, often.
organizi, to organise.
paro, pair.
pejzaĝo, landscape.
premi, to press.
prezidanto, president.
rondo, round, circle.
saluto, salutation.
sekretario, secretary.
servisto, servant.
simpatio, sympathy.
studi, to make a study of.
ŝanceliĝi, to hesitate (I).
trotuaro, the pavement, sidewalk.
valo, valley.

It is now well known that the Esperantists meet in congress every year in some different country, partly to discuss all questions relating to the progress of the cause and to technical and other matters appertaining to the language; but mainly for the purposes of propagating the use of the auxiliary tongue, arousing enthusiasm and love for the "internal idea," and of fostering among its adherents that international spirit which can only be realised to its full extent at such a congress. The practice gained is of course not to be equalled elsewhere, for one not only talks Esperanto all day and half the night, but one has the opportunity of hearing speakers of all nations, and those who have by common consent been proclaimed our guides for style and fluency. As for the fraternity and joy of these meetings, they must be experienced in order to be understood. They are something too deep for description. The first Congress occurred in Boulogne, and was due to the initiative of a few French "samideanoj," and the hard work and zeal of one man in particular, a lawyer of that town. The name of M. Michaux will always be associated with this first and not-to-be-forgotten Congress. The second took place at Geneva, and there, for a year, with unfaltering enthusiasm, a Protestant minister, Pastro Schneeberger, and a young student, Edmond Privat, worked for its success. The third Congress was in England, and for its unparalleled achievements we had to thank Colonel Pollen, Dr. Cunningham,

Digitized by Google

and Mr. Mudie. They created the now famous phrase "*La trio por la tria*"; and at this Congress it was decided that at least *four* organisers would be required for the fourth Congress, to take place in Dresden. "*La kvaro por la kvara*" consisted of Sinjorino Marie Hankel, Doktoro Mybs, Doktoro Schramm, and Doktoro Arnhold.

Esperantists invariably find that a visit to one Congress makes a *second* an irresistible temptation, and all students of Esperanto are advised to consider the question of a summer holiday to be spent in this way. It may be a little costly, but on the other hand it is an inestimable pleasure, and a certain education in the latest and best means of travel and in the customs of other peoples.

Mr. H. Bolingbroke Mudie, who contributes the following article, knows all about these occasions, for not only has he been present at every one, but he certainly took the most active part in the preparations for the third, and conducted, most successfully, a tour to the fourth.

EXERCISE 19.

ESPERANTISTA KONGRESO!

La kongreso! Kiom da feliĉaj memoroj tiu vorto ekvekas! Ĉiuj fidelaj Esperantistoj deziras fari almenaŭ unu grandan ekskurson alilanden, kaj viziti Esperantolandon, tiun mirindan landon de amikeco, fervoro kaj simpatia sindono.

Unu el la multaj celoj de nia lingvo, kaj certe ne la malplej grava, estas la pligrandigo de intergenta harmonio.

Koni estas ami.

Ĉiuj Esperantistoj, do, ekkonu iom pri la kunfratoj, kiuj deziras tiel korege akcepti vin, en landoj, kie, sen la magia vorto "Esperanto" fremduloj estas ja fremduloj.

Digitized by Google

Nia kongreso estas nia plej granda ĉiujara festo, kaj efektive ĝi jam fariĝis vasta familia rondo. Internaciaj amikoj sin interrenkontas jaron post jaro, jen en Francujo; jen Svisujo; jen Anglujo; jen Germanujo.

En la unua horo—la malluma unua horo pri kiu nur malmultaj nun memoras—neniu volis ekvidi Esperantistojn. Ni estis kvazaŭ frenezuloj. Sed nuntempe, la tuta mondo interbatalas por la honoro akcepti nin kaj nian kongreson. Ĉu la kvina okazos en Hispanujo, Svedujo, Belgujo, aŭ eĉ en Unuigitaj Ŝtatoj, tion ni ne ankoraŭ scias. La Kongresanoj devas tion decidi, sed kie ajn ĝi okazu, ni povas resti certaj, ke en ĉiuj tiuj diversaj landoj loĝas multaj, multaj samideanoj, kiuj senpacience atendas la momenton, kiam ili povos komenci la grandan laboron gajigi al siaj eksterlandaj gefratoj mallongan restadon kun si.

Tro ofte, kiam oni vojaĝas, oni estas kvazaŭ besto, oni nur vidas la mirindan pejzaĝon, manĝas laŭ la Franca maniero, kaj renkontas nur aron da tradukistoj, kelneroj kaj servistoj, kies sola celo estas forpreni viajn kelkajn monerojn.

Sed dum Esperanta vojaĝo, ĉio ŝanĝiĝas. Oni eniras en la vivon mem de la lando, kaj je la forirmomento, oni ne nur bedaŭras forlasi la montojn kaj valojn, riverojn kaj lagojn; sed oni eĉ plie bedaŭras la longan intertempon, kiu devos pasi antaŭ ol oni povos denove premi la manon de tiom da novaj amikoj.

Persone, mi estas feliĉulo, ĉar krom oftaj privataj vojaĝoj, mi povis ĉeesti ĉiujn kongresojn.

Malfacile estus priskribi unu aferon, kiu kontentigis aŭ impresis min pli ol la ceteraj; sed unu el la plej feliĉaj momentoj estis post la tria kongreso en Cambridge—kies Organiza Sekretario kaj Vicprezidanto mi estis. Je la fino de tiu granda festo, multaj transmaraj Esperantistoj venis al mi kaj diris, ke ili

Digitized by Google

nur ŝanceliĝe alveturis Anglujon, ĉar ili timis, ke la Angloj estas tre malĝentilaj kaj nesimpatiaj personoj. Sed, post tiu memorinda restado en Anglujo, sub la ombro de la verda standardo kaj la "Union Jack," ili ĉiuj konstatis, ke la Angloj estas ĉarma popolo, kiun ili esperas reviziti baldaŭ.

Tiel mi sciis, ke la ĉefa celo de Esperanto plenumiĝis, kaj ke dank' al nia lingvo, la homoj pli bone komprenas la homojn.

Verkita por "The Esperanto Manual" de
H. BOLINGBROKE MUDIE.

London, July, 1908.

Respondu al la demandoj:—

Ĉu vi volas korespondadi kun alilanda Esperantisto?
Ĉu vi jam korespondadas kun iu Esperanto?
Ĉu vi preferus Francan korespondanton?
Pri kiu temo vi volus korespondadi?
Ĉu vi iam renkontis alilandan Esperantiston?
Kiom da kongresoj jam okazis?
Kie okazis la lasta?
Kiom da personoj organizis ĝin?
Ĉu vi povas nomi ilin?
Kiom da personoj organizis la trian?
Kiu diris, ke li estas feliĉulo?
Kial li kredas tion?
Ĉu vi intencas viziti la proksiman kongreson?
Ĉu vi scias, kie okazos la proksima kongreso?
Kion ĉiu Esperantisto volas fari?
Kio estas unu el la celoj de nia lingvo?
Kion Esperanto faras el la fremduloj?
Ĉu fremduloj plu ekzistas en Esperantolando?
Kion oni opiniis pri ni en la unuaj tagoj?
Ĉu oni nun opinias tion?
Kion oni akre bedaŭras post kongresa ĉeesto?
Kie Sinjoro Mudie laboris longe?
Kion li sukcesigis?
Kio estis unu el la rezultatoj de la Angla Kongreso?

Digitized by Google

HOME LESSON 19.

Review lecture and learn vocabulary.

Write an answer to the specimen letters opening a correspondence.

Translate: — How do you make bread? He does his lesson anyhow. In every way a little study improves the memory. He drew crayon pictures on the pavement, and thus he gained a few coins. But in no way had he lost the sense of humour. I well remember one of his designs. It was a laughable picture of a miserable woman and her son, who stood in the road. The woman was selling bootlaces, and the boy seemed about to whistle. But the artist had written beneath the pair the words: "Stop whistlin'; folks (*la homoj*) will think you are happy."

Learn by heart one of the anecdotes which you have had corrected in a previous home lesson.

Digitized by Google

LECTURE 20.

For the student of Esperanto there are a hundred reminders of the fact that, at heart and in brain, all men are fundamentally alike, and one of the most noteworthy of these, for mankind generally, is a proverb.

Proverbs, which seem so aptly to point a moral lesson in a few words, and which often seem to be part of the life of some particular nation, are, in reality, quite cosmopolitan, and they appeal to us at once in their Esperanto wording as one of those evident touches of nature which "make the whole world kin."

In many magazines may be read collections of such wise sayings, and they are sometimes headed "Spanish," sometimes "Italian," sometimes "German," or other "Proverbs," but in all cases they might just as well be named "English." In the large collection from which the following few specimens have been taken, and which has been compiled by a brother of Dr. Zamenhof, there are very few indeed which do not ring familiarly in English ears, although in some cases a shade of meaning appears to have been sacrificed in order that the phrases might rhyme. And it is really marvellous that the author has so often hit upon a rhyming word which is exactly to the point.

PROVERBOJ.

Kontentigi ĉiujn eĉ anĝelo ne povas.

Se ĉiu balaos antaŭ sia pordo, tiam en la tuta urbo estos ordo.

Ĉiu kreas sian forton, ĉiu forĝas sian sorton.

Vivu, progresu, sed lerni ne ĉesu.

Por sperto kaj lerno, ne sufiĉas eterno.

Digitized by Google

Ne ĉiam daŭras malbona vetero, ne ĉiam daŭras homa sufero.

Kiu panon donas, malsaton ne konas.
Kiu amas la liton, ne akiros profiton.
Kion oni volas, tion oni povas.
Vortojn ŝparu, agojn faru.

El "Proverbaro Esperanta" de M. F. ZAMENHOF.

VOCABULARY.

absolute, absolutely.
Afriko, Africa.
aserti, to assert.
balai, to sweep.
bombo, bomb.
centra, central.
cerbo, brain, *cerebral.*
certigi, to assure.
civilizi, to civilise.
devo, duty.
dinamito, dynamite.
disputi, to dispute.
ekstremaĵo, extremity, end.
entuziasmo, enthusiasm.
evidenta, evident.
Ezopo, Æsop.
forĝi, to forge.
fripono, rascal.
froti, to rub.
globo, globe.
himno, hymn.
insulo, island.
inteligenta, intelligent.
jurnalo, newspaper, *journal*
kadukiĝi, to decay (I).
kaŭzo, cause.
klera, enlightened.
konkurado, competition.
konstanta, constant.
krimo, crime.
kulpa, guilty, *culprit.*
lango, tongue, *lingual.*
materia (adj.), material.
materio, matter.
mistero, mystery.
moralo, morals.
multobligi, to multiply.
Oceanio, Oceania.
oficiala, official.
ordo, order (neatness).
pacifisto, paxist, pacifist.
pinto, point, pinnacle.
politiko, politics.
ponto, bridge.
preskaŭ, almost.
profito, profit, advantage.
resumi, to sum up, *résumé.*
senpartia, impartial.
sorto, fate, lot.
sovaĝa, wild, savage.
spekulacio, speculation.
sperto, experience.
ŝajni, to seem (I).
trakti, to treat, relate.
troigi, to exaggerate.

Digitized by Google

M. Gaston Moch, who has kindly written "Por kaj Kontraŭ," is the founder and president of the Esperantist Society of Peace, which publishes the Review, "Espero Pacifista," and the collection of "Peace" Works, "Libraro Pacifisma." It is warmly recommended that Esperantists join that society, the address of which is 26, Rue de Chartres, Neuilly-sur-Seine, France.

Exercise 20.

Por kaj Kontraŭ.

Oni ofte asertas, ke Esperanto estas, per si mem, pacigilo inter la homoj, ke:

"Komprenante unu la alian,
La popoloj faros en konsento
Unu grandan rondon familian."

Ĉu ne ŝajnas al vi, ke tiu opinio, kvankam esprimita de nia majstro mem, kaj akceptita de la Esperantistoj tiel entuziasme, ke ili uzas ĝin kiel oficialan himnon, kantatan en ĉiuj festaj kunvenoj, ĉu ne ŝajnas al vi, ke ĝi estas tute malprava?...

(*Ĉi tie la leganto frotas siajn okulojn kaj demandas sin, ĉu vere li legas artikolon verkitan de Esperantista-pacifisto por Esperantista libro*).

Ne miregu tiel. Mi daŭrigas, kaj klarigos mian diron.

Supozu, mi petas, ke mi renkontas sur la strato Ĥinon, kiu scias nur sian lingvon, kiu estas por mi absoluta mistero. La afero estos tute simpla: mi diros nenion al li, nek li al mi.

Kaj, tiamaniere, estas certe, ke ni ne interdisputos. Se, kontraŭe, tiu Ĥino scias mian lingvon, aŭ mi la lian, aŭ se ni ambaŭ scias trian, ni povos alparoli unu alian kaj ion intertrakti. Kaj tiam komenciĝos la malfacilaĵoj. Ĉar kiam du homoj renkontas unu

Digitized by Google

alian, la supozebleco, ke ili interkonsentos pri ia afero, estas kvazaŭ nenia. Estas do preskaŭ certe, ke ni malkonsentos, interdiskutos, interdisputos, malpaciĝos, kaj iros eble ĝis proceso, aŭ insulto kaj batalo. Kiom pli bona estis nia antaŭa "sankta nescio!"

Do, oni faras malbonan servon al ni, proponante interkomprenilon, kiu estas evidenta kaŭzo de malpaco.

(*La leganto daŭrigas froti siajn okulojn, eble ankaŭ sian nazon*).

Ne, mi certigas vin, mi ne troigas. Rigardu ĉirkaŭ vi. Ĉu, en via lando la loĝantoj ne uzas unu saman komunan lingvon? Ĉu pro ĝi, ili vivas "en sankta harmonio" kaj faras "grandan rondon familian?" Ĉu, kontraŭe, ili ne interdisputas akre pro ĉiuj imageblaj materiaj kaj moralaj interesoj, pro negoca konkurado, spekulacio, salajro, religio, politiko; pro la demando, ĉu oni devas malfermi la ovojn ĉe la dika aŭ la pinta ekstremaĵo? Ĉu tio ne montras, ke la posedo de komuna lingvo estas malbono, malfeliĉo, kaj ke la plej rekomendinda rilato inter homoj estas tiu, kiu ekzistas, aŭ pli ĝuste, ne ekzistas, inter sovaĝulo de Centra Afriko kaj alia, kiu vivas, nekonata de li, en iu Oceania Insulo?

(*La leganto... Vidu pli supre*).

Nu, trankviliĝu, mi konfesas, ke mi ŝercis. Oni povas diri pri la lingvo la samon, kion diris iam Ezopo pri la lango; ĝi estas samtempe la plej bona kaj la plej malbona afero sur la terglobo. Same estas pri ĉiuj imageblaj progresoj faritaj de la homaro; ĉiuj povas esti uzataj por malbonaj celoj, same kiel por bonaj. Okazas, ke krimulo mortigas per tranĉilo aŭ bombo; ke malesperanto sin ĵetas de ponto en riveron; ke vagonaro ebligas la forkuron de fripono; ke libroj aŭ ĵurnaloj estas presataj por malnobla celo; sed neniu opinias, ke tranĉiloj, dinamito, pontoj, fervojoj, kaj presiloj estas malbonaj, malpermesindaj objektoj;

Digitized by Google

ili estas "objektoj," t.e., io senpartia, senkulpa, ne responda pri la uzo, kiun la homoj faras el ili. Oni povas nur diri, ke ili multobligas la valoron de la homoj, kiuj ilin uzas.

Simile, internacia lingvo multobligas la (bonan aŭ malbonan) valoron de la homoj, kiuj ĝin praktikas. Malsprituloj uzos ĝin ne inteligente, kaj sukcesos nur montri sian malsaĝecon al pli multaj homoj; malbonuloj fariĝos per ĝi pli danĝeraj; sed kleruloj, dank' al ĝi, progresigos pli rapide kaj efike la civilizon; kaj bonuloj pligrandigos sian bonfaran agadon.

Resume, nek Esperanto, nek ia ajn kreitaĵo de la homa cerbo estas bono aŭ malbono per si mem. Kiom valoras la homo kiu ilin uzas, tiom ili mem valoras. La devo de la plej progresintaj homoj estas do klerigi kaj plibonigi senlace la ceterajn, por ke tiuj admirindaj akiraĵoj estu uzataj por la komuna bono, por la konstanta plialtigo de la morala kaj materia bonstato de la homaro.

Verkita por "The Esperanto Manual" de
GASTON MOCH
(*Membro kaj Akademiano de la Lingva Komitato*).
Julio, 1908, *Neuilly-sur-Seine, France.*

ANEKDOTO.

La juna oficeja knabo deziris pligrandigitan salajron, kaj post longa pripensado, li decidis peti ĝin de la estro mem.

Iom timeme li eniris en la privatan oficejon kaj atendis.

"Nu," demandis la mastro, "kion vi volas?" kaj aŭdinte, li daŭrigis: "Kiom longe vi laboris tie ĉi?"

"Du jarojn."

"Kiom oni pagas al vi?"

"Ok ŝilingojn ĉiusemajne."

"Kian aĝon vi havas?"

"Mi havas dekkvin jarojn."

Digitized by Google

"Nu, kiam mi havis vian aĝon, mi ricevis nur kvin ŝilingojn, kaj opiniis ke mi estas bone rekompencita."

"Ĕble, sinjoro," la junulo respondis, per respektplena voĉo, "vi ne estis tia inda knabo, kia mi estas."

Nenecese estas diri, ke li ricevis la deziritan sumon.

Repeat anecdotes learned for last home lesson. (Teacher will encourage, and correct, where necessary, the attempt of each student).

Respondu :—

Kiu volis pligrandigitan salajron ?
Kien la knabo iris ?
Kiun li vidis ?
Kion li petis ?
Ĉu li estis timema ?
Kian aĝon li havis ?
Kiom li ricevis ĉiusemajne ?
Kiom ricevis la estro, kiam li estis dekkvinjara ?
Ĉu la knabo bone respondis ?
Kion li diris ?
Ĉu la respondo malplaĉis la estron ?

Home Lesson 20.

Learn by heart the proverbs in this lesson.

Read aloud the article by M. Gaston Moch.

Translate into English the anecdote following this article.

Translate :—The song of the birds and the noise of the brook gladden our hearts on this sweet spring morning. Youth is the morning or springtime of life. In middle age we have the strength of summer, and, later on, the ripeness of autumn and the decay of winter. But these are only the changes of the body, for the soul is immortal and cannot die. Let us then take care that in each season of life the light of the soul remain clear and strong.

Digitized by Google

LECTURE 21.

All Esperantists are advised to join, if possible, the local group or club. Here they will meet fellow-thinkers, who will be pleased indeed to welcome them and to give them all suitable practice. At the group meetings, generally held weekly or fortnightly, they will have opportunities of hearing more or less fluent speakers, and of practising actual conversation, for in nearly all groups the business of the meeting and most of the conversation are entirely conducted in Esperanto. Here, too, the student will have a means of communication with the Esperanto movement all over the world, for the group is usually the local centre of information.

As to what occurs at the group-meetings, this is always more or less varied, but usually some little business is done on each occasion, the minutes of the past meeting are read, and then follows the telling of anecdotes, or reading of papers on special subjects, or even animated and vigorous debates may take place. When the group has access to a piano, of course part of the evening is spent in singing, for many beautiful poems, both original and translated, have been set to music. Generally plenty of time is allowed, too, for opportunities of friendly conversation.

Debates on philosophical subjects are, generally, not a success, *as debates*, because of the startling similarity of the opinions of most of the members. Indeed it is a very noteworthy fact that Esperantists generally are a class of people who, at heart, are unanimous in most of the things in life which count. Of course, among them there is a large sprinkling of what the world calls "cranks," that is to say, of paxists, socialists, vegetarians, and others. But it must be what Dr. Zamenhof has called "the internal idea"

Digitized by Google

which draws to its standard the men of broad mind and large heart who constitute the bulk of its followers. Be that as it may, the teacher of Esperanto hears almost daily expressions of opinion from past students and other friends of the movement, which claim not only that Esperanto is to them a fascinating hobby or a source of profit and pleasure, but that in Esperanto is found something nowhere else to be obtained; something that makes Esperanto friends the tried friends and the true friends, and that makes Esperanto companions seem the brightest, the kindest, and the most intelligent on earth. A Frenchman once said to the writer "The present Esperantists are the élite of the world," and those who would question the truth of this remark are advised to investigate the matter for themselves.

VOCABULARY.

aliproksimiĝi, to approach (I).
aŭskulti, to listen.
bruna, brown.
efekto, effect.
efiko, effect, efficacy.
egoista, egoistic.
enamiĝi, to fall in love (I).
envii, to envy.
eterna, eternal.
fabelo, fable.
fidi, to have faith in, to trust
flava, yellow.
flirti, to flit, to flirt (I).
ĝui, to enjoy.
himero, a chimera.
kompensi, to compensate.
kurso, course (of lessons, etc.).
leĝo, law.
majesta, majestic.
manpremo, handshake.
menso, mind.
muziko, music.
nenliĝi, to disappear, to become nothing (I).
Nordo, North.
nubo, cloud.
papilio, butterfly.
plano, plan.
poezio, poetry.
purpura, purple.
regi, to rule.
rozkolora, pink.
seka, dry.
Sudo, South.
teruro, terror.
vidpunkto, point of view.

Digitized by Google

The following article and verses were read at a meeting of the Liverpool Esperanto Group in June, 1908, when each of the members contributed his or her opinion.

Exercise 21.

La Feliĉeco.

La feliĉeco! Kio kaj kie ĝi estas? Ne estas facile respondi tiajn demandojn per malmultaj vortoj, ĉar la respondo tro ofte dependas nur de la vidpunkto de la respondantò. Unuj ŝajnas esti feliĉaj ĉiam, aliaj, neniam. Por kèlkaj personoj, la feliĉeco estas kiel papilio kiu ĉiam flirtas antaŭe sed neniam estas kaptata. Jen ĝi ŝajnas esti vivanta, daŭranta afero, jen nur ĥimero kiu neniiĝas, kiam oni alproksimiĝas. Sed antaŭ ol diri ĝuste *kio*, laŭ mia opinió, estas la feliĉeco, mi diros kie ĝi estas. Tie, ĝuste kie *vi* estas; en la domo, kaj ekstere; sur la tero; en la aero, unuvorte, ĉie. Kial vi ne trovis ĝin antaŭe? tial ke vi tro ofte serĉis ĝin malproksime, dum la feliĉoj, simplaj sed sufiĉegaj, vere estas ĉiam ĉe ni.

Oni povas esti feliĉa multmaniere, sed pro la homa pekado, neniam *perfekte* feliĉa. Nur la senpekaj liberigitaj animoj povas esti tiel feliĉaj, ke ekzistas por ili nenia maldolĉaĵo. Kredeble ĉiuj konsentos ke la plej sankta feliĉo estas tiu de la patrino. Ŝia feliĉeco estas grandega kaj bela, ĉar ordinare ĝi estas tute ne egoista; sed ŝi havas samtempe multajn zorgojn, multajn antaŭsentojn, multajn timojn pri la estonteco de la infanoj. Eble la plej pura estas tiu de la religiulo, sed se li ne estas samtempe tutè *homa*, lia feliĉeco estas malvarma kaj neplena. Kompreneble la amantoj pretendas, ke ilia feliĉeco estas nesuperebla, sed eĉ se oni konsentas, oni ankaŭ scias, ke tre ofte ĝi estas nedaŭra.

Nu, por esti vere feliĉa, kaj dum la suna tempo de la vivo, kaj dum la ventegoj, estas necese kompreni kvar aferojn, kiuj estas:—

Digitized by Google

1. La kompensado, aŭ la leĝo de la kaŭzo kaj la efekto.
2. La eterneco de la vivo, kaj la progreso de la animo.
3. La senlimeco de Dio.
4. Ni mem, kaj la sinregado.

Komprenante tiujn ĉi, ni scias la feliĉecon. Ni komprenas, ke tio, kion ni ĝuas, estas la natura kompenso de nia agado, ie kaj iam; ke tio, kion ni suferas, estas la necesega kaj neevitebla, natura rekompenco de niaj eraroj, ie kaj iam. Ni scias, ke kvankam nuntempe ni eble povas vidi nur la nubojn, ian tagon ni vidos, des pli bone pro la nuboj pasintaj, la gloran sunlumon de Dio. Ni komprenas, ke kvankam la korpo mortas, la animo pasas antaŭen por vivi pli larĝe kaj bone. Ni povas kuraĝe renkonti la plej terurplenan okazon, se nur ni memoras, ke ni mem eterne ekzistos. Ni povas eĉ vidi la nekuraceblajn malsanojn de aliuloj sen tiom da doloro, kiam ni kredas, ke por ili atendas pligrandigita ĝojo en la estonteco. Ni povas trankvile vidi la mortiĝon de la dolĉaj infanoj, sciante, ke ili saviĝas el pekoplena homa vivo. Ni povas adiaŭi niajn plej-amatajn, fidante, ke ni sekvos ilin baldaŭe. Kiam ni povas vidi Dion en ĉio, ni iom post iom komprenas, ke *ni* ankaŭ enhavas Lin, kaj memorante tion, ni penos agi, kiel Li volas, precipe al niaj proksimuloj. Tiam la blua ĉielo, la verdaj kampoj, la majestaj montoj, kaj la granda maro; la kortuŝanta muziko, la dolĉaj poezioj, la sento pri devoj plenumitaj; la rideto de infano, la manpremo de amiko; ĉiuj, tiuj ĉi estas pli belaj, pli feliĉigaj, ĉar en ili ni vidas Dion. Komprenante nin mem kaj bone regante *nin*, ni ne povas timi ian ajn alian mastron.

Tiam por ni malfermiĝas tute nova mondo, belega, pacega; tiam povas esti, ke ni rigardos la vivon kvazaŭ—mortinte—ni rigardus ĝin de ekstere, kaj

Digitized by Google

ekkomprenus la volon de tiu Ĉiopovulo, kiu kreis por nia plezuro, kaj kiel nian lernejon, la mirindan mondon, en kiu ni loĝas.

Kie estas la ĝojo ?
Jen, diris infano,
Jen estas la vojo—
Nur vivu kaj ludu
Kun la infanaro,
Jen estas la ĝojo !

Kie estas la ĝojo ?
Ha ! diris patrino,
Jen estas la vojo !—
Min vidu—enviu—,
Kun dolĉa idaro,
Jen estas la ĝojo !

Kie estas la ĝojo ?
Oh ! diris amanto,
Jen estas la vojo !
Nur enamegiĝu,
Kun belamatino—
Jen estas la ĝojo !

Kie estas la ĝojo ?
Respondis lernulo,
Jen estas la vojo !—
Kun vera fervoro
Nur legu kaj lernu,
Jen estas la ĝojo !

Ĉu vere la ĝojo
Sin trovas en vojo
De gajaj infanoj,
De zorgaj gepatroj !
De amaj amatoj,
Aŭ lertaj lernantoj ?

Digitized by Google

Ha ne ! baldaŭ venos
Doloro, infanoj !
Maldanko kompensos
Vin, karaj gepatroj !
Malofte fidelaj
Pruviĝas amatoj,
Kaj sekaj, malbelaj
Troviĝas lernatoj.

Ho ! homoj eraraj
Vi estas malpravaj
Fidante, sur tero
Ekzistas afero
Kie estas la ĝojo
Sed vivo ĉiela
Ne estas fabela ;
Kaj laŭ veraj pensoj
De plej noblaj mensoj
Tie estas la vojo

Do, amo kaj scio
Ne estas la vojo :
Kunagu kun Dio—
Jen estas la ĝojo.

Originale verkita de MARGARET L JONES.
Liverpool, June, 1908.

Repeat the proverbs learned.

Respondu :—

Kion vi ĵus fermis ?
Kion ni malfermis kiam ni komencis la lecionon ?
Sur kion vi sidiĝis, enirinte la ĉambron ?
Kiu nun sidas ?
Kiu nun staras ?
Kie estas viaj libroj ?
Kion mi nun faras ?
Kiu aŭskultas, dum vi parolas ?
Kiu aŭskultas, kiam mi parolas ?
Kiom da personoj nun ĉeestas ?

Digitized by Google

Kiom da Esperantaj lecionoj vi jam ricevis ?
Kioma horo estas nun ?
Je kioma horo ni kunvenis ?
Je kioma horo ni disiĝos ?
Kien vi iros post la disiĝo ?
Ĉu vi ĉeestadas aliajn lingvajn kursojn ?
Ĉu vi intencas ĉeesti la proksiman kongreson ?
Ĉu vi iam vojaĝis alilanden ?
Ĉu vi povas paroli france ?
Ĉu vi intencas ekzameniĝi je la fino de la kurso ?
Kiu unue parolis al vi pri Esperanto ?
Kiajn librojn vi plej ŝatas ?
Ĉu vi amas la poezion ?
Ĉu vi amas la muzikon ?
Kiu staras inter vi kaj la nigra tabulo ?
Per kio oni skribas sur la tabulo ?
Per kio vi skribas viajn lecionojn ?
El la tabulo kaj la pordo, kiu staras pli alte ?
Ĉu, se vi starus sur seĝo, vi povus tuŝi la supron de la pordo ?
Ĉu vi povus tuŝi la plafonon ?
El kio estas farita la planko ?
El kio estas faritaj viaj libroj ?
Kia estas la koloro de la muroj ?
Kiajn kolorojn vi plej ŝatas ?

HOME LESSON 21.

Read through lecture and exercise.

Learn vocabulary.

Compose a series of five short sentences, using in turn every form of the word "ia," and similarly with the word "ial."

Write an essay of not less than a hundred words on any subject you like, taking care that your Esperanto phraseology be simple and clear. (The student is advised *not* to write the essay first in English, but to attempt to put his thoughts directly into Esperanto).

Digitized by Google

LECTURE 22.

La Poezio.

Esperanto verses are sometimes very beautiful, but it is necessary for the student to understand something of the rules for verse-making in order that he may judge for himself what is good and worthy of note, and what is indifferent, or worse. Some Esperantists have written verses which utterly ignore the laws of rhyme and metre, and which abuse altogether the "poet's license." The result is something which not only offends the ear of the listener, but which often is incomprehensible to the eye of the reader.

Some may think these remarks inappropriate in a course of lessons, but the fact that many pupils of the writer have composed good verses at the end of the usual term, and also that Esperanto itself seems often to inspire a poet, will perhaps justify the few suggestions following:—

1. Unless you are *inclined* to writing verse, do not attempt an Esperanto poem.

2. Always remember that, whatever you write, the accent *must* fall on the last but one syllable of all words.

3. If your verses are intended to rhyme, be sure that you select rhyming words.

4. Remember that harmony is essential.

5. Note that although inversion of the order of words is permissible, it is *not* a good thing to abuse this permission. *Try* to write as clearly as in prose. The exigencies of rhyme and accent, however, in Esperanto, and the absence of many monosyllables, perhaps rather more than in English, sometimes

Digitized by Google

postulate inversion. But the accusative inflexion is a great help to clearness in such cases.

6. When reading poetry, accustom yourself to the fact that the *object* of the sentence may be presented as the first word. This will save you much puzzling.

Dr. Zamenhof's poems, of which the first following, "La Vojo," is a fine specimen, may be taken as a safe guide.

ELISION.

Elision in Esperanto, except in poetry, is not common, nor to be recommended.

As we have read in one of the exercises, the "a" of the article "*la*" may be omitted when the article follows a preposition ending with a vowel. It may also occasionally be omitted before a vowel, as in "L' espero, l' obstino."

In verses, the "*o*" of nouns (and *not* the "*oj*," nor the "*on*") may be omitted when necessary to drop a syllable.

(As already seen, "*dank' al*," though it is something of an exception, is often used for the expression "Thanks to.")

An apostrophe must always be used to show elision.

VOCABULARY.

abrikoto, apricot.
admoni, to admonish.
ananaso, pineapple.
angilo, eel.
asparago, asparagus.
avelo, hazel nut.
banano, banana.
biero, beer.
bori, to bore.
brasiko, cabbage.
bulbo, onion.
cejano, cornflower.
cidro, cider.
citrono, lemon.
ĉerizo, cherry.
direkto, direction.
dorno, thorn.
elteni, to hold out.
ezoko, pike.
familio, family.
fazeoloj, beans (scarlet runners).

Digitized by Google

figo, fig.
florbrasiko, cauliflower.
frago, strawberry.
frambo, raspberry
frapi, to strike, to knock.
frunto, forehead.
genuo, knee.
geranio, geranium.
gloro, glory, fame.
granito, granite.
grati, to scratch.
guto, a drop.
hardita, hardened.
haringo, herring.
juglando, walnut.
karoto, carrot.
karpo, carp.
kaŝtano, chestnut.
kateno, fetter.
kokoso, cocoanut.
kordo, cord, string (of musical instrument).
kratago, hawthorn.
krizantemo, chrysanthemum.
laktuko, lettuce.
legomo, vegetable.
lekanto, marguerite.
lekanteto, daisy.
leontodo, dandelion.
lilio, lily.
limonado, lemonade.
lonioero, honeysuckle.
melono, melon.
miozoto, forget-me-not.
moko, a mocking.
napo, turnip.
okzalo, sorrel.
olivo, olive.
oranĝo, orange.
ostro, oyster.
palpi, to feel (by touch).
papavo, poppy.
persiko, peach.
piedfingro, toe.
pizoj, peas.
pripensi, to consider.
prosperi, to prosper (I).
provi, to attempt, to try.
pruno, plum.
rafaneto, radish.
rafano, radish (horse).
salmo, salmon.
sardelo, sardine.
sfero, sphere.
signo, a sign.
siringo, lilac.
spinaco, spinach.
spirita, spiritual.
superi, to be superior.
ŝarĝo, load.
terpomo, potato.
timigi, to frighten, *intimidate.*
tomato, tomato.
torso, trunk (of body).
trunko, trunk (of a tree, etc.).
truto, trout.
tulipo, tulip.
veliki, to fade (I).
vinberoj, grapes.
violeto, violet.
violo, pansy.

Digitized by Google

Exercise 22.

LA VOJO.

Tra densa mallumo briletas la celo,
Al kiu kuraĝe ni iras.
Simile al stelo en nokta ĉielo,
Al ni la direkton ĝi diras.
Kaj nin ne timigas la noktaj fantomoj,
Nek batoj de l' sorto, nek mokoj de l' homoj,
Ĉar klara kaj rekta kaj tre difinita
Ĝi estas, la voj' elektita.

Nur rekte, kuraĝe kaj ne flankiĝante
Ni iru la vojon celitan ;
Eĉ guto malgranda, konstante frapante,
Traboras la monton granitan.
L' espero, l' obstino, kaj la *pacienco*—
Jen estas la signoj, per kies potenco
Ni paŝon post paŝo, post longa laboro,
Atingos la celon en gloro.

Ni semas kaj semas, neniam laciĝas,
Pri l' tempoj estontaj pensante.
Cent semoj perdiĝas, mil semoj perdiĝas,—
Ni semas kaj semas konstante.
" Ho, ĉesu ! " mokante la homoj admonas,—
" Ne ĉesu, ne ĉesu ! " en kor' al ni sonas ;
" Obstine antaŭen ! La nepoj vin benos,
Se vi pacience eltenos."

Se longa sekeco aŭ ventoj subitaj
Velkantajn foliojn deŝiras,
Ni dankas la venton, kaj, repurigitaj,
Ni forton pli freŝan akiras.
Ne mortos jam nia bravega anaro,
Ĝin jam ne timigos la vento, nek staro,
Obstine ĝi paŝas, provita, hardita,
Al cel' unu fojon signita !

Nur rekte, kuraĝe kaj ne flankiĝante, k.t.p.

Originale verkita de L. Zamenhof.

Digitized by Google

The following verses, set to the tune of "The March of the Men of Harlech," were written soon after the completion of a first course of lessons.

AL LA ESPERANTISTARO.

Al la Esperantistaro
Tie ĉi kaj trans la maro,
Tiu ĉi ĉeestantaro
Turnas sin kun am'.
Ĝi prosperu ĉiam, ĉie,
Di' permesu, ke ĝi plie
Kresku dum la jaroj ie
Ĝis grandega fam'.

(*Ĥoro*). Inter la nacioj, inter familioj,
Amikecon kaj fratecon faru l' energioj.
Ĝis la homa militado
Kaj ĝisnuna malamado
Sub la lingva instruado
Malaperos jam.

Fama, lerta pacamanto,
Patro ja de Esperanto,
Longe estu kunvivanto,
Zamenhof kun ni.
Tra la mond' la lingvo iros
Kaj pri ĝi la homoj diros:
"Ĝi naciojn ja kuntiros
Per la help' de Di'."

(*Ĥoro*). Inter la nacioj, k.c.

Diru, do, tra l' estonteco,
Al la homoj, kun braveco,
Pri la lingva utileco
Laŭ la homa rond'.

Digitized by Google

Daŭru ni klopodi ĉiam,
Turnu nin de l' cel' neniam,
Ĝis la glora tago, kiam
Aŭdos nin la mond'.

(*Ĥoro*). Inter la nacioj, k.c.

Originale verkita de FRED. J. WEST.

(Mr. West is the energetic and zealous secretary of the St. Helens Esperanto Group, and also of the Federation of the Lancashire and Cheshire Groups).

The following is a translation from the old nursery rhyme :—

"There was a man of our town,
And he was wondrous wise," etc.

INFANA VERSAĴO.

En nia urbo unu hom'
Superis la saĝulojn;
En dornarbeton saltis, kaj
Forgratis li l' okulojn.

Vidante sin senokulul',
Li multe sin kompatis;
Li saltis en *alian*, kaj
L' okulojn re-*en*gratis.

Esperantigita de GABRIEL D. LEWIS.

(Mr. Lewis is a vice-president of the Liverpool Esperanto Group, and one of the Consuls for that city).

LA MORTO.

Ho morto! bela morto!
Sopiras mi al vi.
Pli gajiganta forto
Vi estas ja al mi

Digitized by Google

Ne rompo de la kordo
De l' vivo sur la ter'
Vi estas, sed la pordo
De pli belega sfer'.

Se vivo estas bona,
Ĉar brilas nun la sun'
Dum tago, kaj en nokto
La steloj kaj la lun' ;
Pli bona estas morto,
Ĉar kiu fidas ĝin,
En lumo por eterno
Post tempo trovos sin.

Se estas viv' malgaja
Por tro ŝarĝita kor',
Memoru : post la morto
Ne estos plu dolor' !
Por tiu, kiu amis
Kaj vivis bone, ĝi
Al la venkinto donas
Kompenson de la Di'.

Se homon kaj laboron
Vi amas tie ĉi ;
Pripensu : post la morto
Vi povos pli kaj pli
Labori kaj amegi
Sen ia korpkaten',
Kaj por homaro esti
Spirita, dolĉa ben'.

(*El "Lingvo Internacia."*)
Originale verkita de MARGARET L. JONES.

February, 1908.

(The above may be sung to the tune of "I'll sing thee songs of Araby.")

Translate "La Vojo."
Repeat anecdotes.

Digitized by Google

Respondu :—

Ĉu tio estas libro?
Ĉu tio ĉi estas plumo?
Ĉu la tabulo estas antaŭ mi?
Ĉu mi nun sidiĝas?
Kie vi sidas?
Sur kio vi sidas?
Kien vi metis viajn librojn?
Kion oni metas en la manĝaĵejon?
Kion oni ofte trovas en skatolo?
Kion oni troŷas ofte sur arboj?
Nomu kelkajn fruktojn.
Nomu kelkajn florojn.
Nomu kelkajn manĝaĵojn.
Nomu kelkajn trinkaĵojn.
Nomu kelkajn legomojn.
Nomu kelkajn nuksojn.
Nomu kelkajn fiŝojn.
Nomu kelkajn viandojn.

HOME LESSON 22.

Read remarks and verses in lecture.

Translate:—La homo havas kvin sentojn, kiuj estas: la palpado, la vidado, la flarado, la aŭdado kaj la gustumado. La ĉefaj partoj de la korpo estas la kapo, la torso kaj la membroj.

Name in Esperanto twelve parts of the body.

Compose nine sentences, three containing "*ant*" as a noun, adjective, and adverb respectively, three with "*int*," and three with "*ont*."

Learn vocabulary.

Learn one verse of "La Vojo."

Digitized by Google

LECTURE 23.

Something has been said of "the internal idea" of Esperanto and what it accomplishes, but the following extracts will serve to show a little more, what it *is*. The Esperantists are often blamed for a lack of patriotism, but, as Dr. Zamenhof points out, Esperantists are indeed the *true* patriots. The writer has received the Doctor's permission to republish the following excerpts from his speech delivered at the Guildhall, London, 21st August, 1907, at the close of the Congress visit.

VOCABULARY.

aligluĝi, to adhere (I).
anstataŭi, to replace, to be in place of.
armilo, weapon.
ataki, to attack.
Brita, British.
Ĉefburĝo, Alderman.
demono, demon.
egoismo, egoism.
Esperantismo, Esperantism.
foriasi, to forsake.
gastameco, hospitality.
indigno, indignation.
instigi, to instigate, to urge on.
kruda, crude.
libertempo, holiday.
Litovujo, Lithuania.
lupo, wolf, *lupine.*
moro, custom, habit.
parto, part.
patriotismo, patriotism.
peco, piece.
prepari, to prepare.
rajto, right.
reprezenti, to represent.
revi, to daydream, *reverie* (I).
senco, sense.
sklavo, a slave.
sonĝo, dream.
speco, kind, species.
Ŝovinisto, Chauvinist.
Urbestro, Mayor.

Digitized by Google

Exercise 23.

El la
Parolo de D-ro L. L. Zamenhof
en la Guildhall, Urbo Londono,
la 21an de Augusto, 1907.
Prezidis: Sir T. Vezey Strong, *Ĉefburĝo.*

Estimata Reprezantanto de la Urbo Londono, karaj samideanoj,—Estas al mi tre agrable, ke mi havas nun la okazon saluti la Britan popolon en ĝia granda ĉefurbo. Ni venis el Kembriĝo, kie niaj Britaj samideanoj kun la plej granda laboremeco kaj gastameco preparis por ni belegan feston; ne sole niaj samideanoj, sed ankaŭ la ankoraŭ neesperantigita urbo faris ĉion, kion ili povis, por ke ni, Esperantistoj, elportu el la urbo la plej bonan rememoron. Tial nun miaj unuaj vortoj estas sincera danko por la gastameco, kiun ni ĝuis. Jam la duan fojon ni ĝuas la Britan gastamecon, ĉar certe ja neniu el ni forgesis, kiel amike ni estis akceptitaj en la Britaj urboj Folkestone kaj Dovero antaŭ du jaroj, en la tempo de la Bulonja kongreso....

... La Esperantismo, kiu predikas amon, kaj la patriotismo, kiu ankaŭ predikas amon, neniam povas esti malamikaj inter si. Ĉiu povas paroli al ni pri ĉiuspeca amo, kaj ni kun danko lin aŭskultos; sed kiam pri amo al la patrujo parolas al ni la ŝovinistoj, tiuj reprezentantoj de abomeninda malamo, tiuj mallumaj demonoj, kiuj ne sole inter la landoj, sed ankaŭ en sia propra patrujo konstante instigas homon kontraŭ homo—tiam ni kun la plej granda indigno nin deturnas. Vi, nigraj semantoj de malpaco, parolu nur pri malamo al ĉio, kio ne estas via, parolu pri egoismo, sed neniam uzu la vorton "amo," ĉar en via buŝo la sankta vorto "amo" malpuriĝas.

Vi staras nun antaŭ miaj okuloj, mia kara Litovujo, mia malfeliĉa patrujo, kiun mi neniam povas forgesi,

Digitized by Google

kvankam mi forlasis vin kiel juna knabo. Vi, kiun mi ofte vidas en miaj sonĝoj, vi, kiun nenia alia parto de la tero iam povos anstataŭi en mia koro, vi atestu kiu vin pli multe, pli kore kaj pli sincere amas; ĉu mi, idea esperantisto, kiu revis pri frateco inter ĉiuj viaj loĝantoj, kvankam mi devis bedaŭrinde forlasi vin, simile al multaj centoj da miloj da aliaj viaj filoj—aŭ ĉu tiuj personoj, kiuj deziras, ke vi apartenu nur al ili, kaj ĉiuj aliaj viaj filoj estu rigardataj kiel fremduloj aŭ sklavoj! Ho patriotismo, patriotismo, kiam fine la homoj lernos kompreni ĝuste vian sencon! Kiam via sankta nomo ĉesos esti armilo en la manoj de diversaj malhonestuloj! Kiam fine ĉiu homo ricevos la rajton kaj la eblon algluiĝi per sia tuta koro al tiu peco da tero, kiu lin naskis!

Longe daŭros ankoraŭ malluma nokto sur la tero, sed ne eterne ĝi daŭros. Venos iam la tempo, kiam la homoj ĉesos esti lupoj unuj kontraŭ aliaj. Anstataŭ konstante batali inter si, elŝiri la patrujon unuj al la aliaj, perforte altrudi al si reciproke siajn lingvojn kaj morojn, ili vivos inter si pace kaj frate; en plena interkonsento ili laboros sur la tero, sur kiu ili vivas, kaj kontraŭ tiuj krudaj fortoj de la naturo, kiuj ilin ĉiujn egale atakas. Kaj kune kaj interkonsente ili celados ĉiuj al unu vero, al unu feliĉo. Kaj se iam venos tiu feliĉa tempo, ĝi estos la frukto de konstanta kaj senlaca laborado de tiuj homoj, kiujn ni vidas nun en ĉi tiu ĉambrego kaj kies nomo, ankoraŭ tre malmulte konata kaj tre malmulte ŝatata, estas "Esperantistoj."

The following remarks may be useful to the student:—

"*-ismo*," although not classed among the regular affixes, corresponds to the English suffix "ism" in many words, as Esperantismo, patriotismo, etc.

The English letters "qu" in such words as

Digitized by Google

quantity, quarter, quiet, quality, quarantine, quadrille, quaker, quartz, quid pro quo, quintessence, etc., become "*kv*" in Esperanto, as *kvanto, kvarono, kvadrilo, kvidprokvo, kvintesenco,* k.t.p.

Prepositions combined with intransitive verbs often make the verb transitive, as in *prizorgi,* to care about; *prizorgi tion, eniri la ĉambron, trairi la urbon, pripensi la fakton, ĉirkaŭiri la farmon, ĉeesti la kunvenon,* because the preposition is omitted before the noun.

An Esperanto verb **sometimes** *contains* a preposition, as in *rigardi,* to look *at; pagi,* to pay *for; serĉi,* to look *for; aŭskulti,* to listen *to; utili,* to be useful *to; taŭgi,* to be fit *for,* etc.

Of course, as yet, some printers do not stock the special type necessary for Esperanto. If then something is urgently required to be printed in Esperanto, and there is not time to enlist the services of an Esperanto printer, the sign "ˆ" may be represented by adding the letter "h" to the letter which it usually surmounts; and the sign "˘," according to permission of Dr. Zamenhof, may be omitted altogether.

"El" is sometimes used with a verb to mean "thoroughly," "quite," as *elesplori,* to explore out; *elprovi,* to thoroughly test.

"*La nia, la via,*" etc., are sometimes used instead of the simple "*nia, via,*" etc.

Write from dictation ten lines from the Exercise No. 23.

Respondu :—

Ĉu vi havas multe da mono en via monujo ?
Kiom kostas unu sako da karbo nuntempe ?
Kiom kostis via lernolibro ?
Ĉu vi rapide alrespondas leterojn ?
Ĉu vi konsentas al la proponoj de la nuna Parlamento ?
Ĉu vi iam vidis reĝon ?
Kion vi pensas pri nia nuna reĝino ?

Digitized by Google

Kie vi pasigis vian lastan libertempon ?
Ĉu kiam vi libertempis vi havis bonan veteron ?
Kiom ofte vi libertempas dum la jaro ?
Ĉu vi la lastfojon, renkontis Esperantistojn ?
Nomu anglan monton.
Nomu anglan riveron.
Ĉu vi iam vidis lagon ?
Ĉu vi iam supreniris monton ?
Kiaj partoj de Anglolando estas la plej montecaj ?
En kiu graflando troviĝas la lagoj ?
Ĉu vi korespondadas kun iu per Esperanto ?
Kiu korespondadas Esperante ?
Ĉu vi havas afablan korespondanton ?
Kie estas Parizo ?
Kie estas Londono ?
Nomu la ĉefurbon de Germanlando.
De Franclando. De Ruslando.

Repeat first verse of "La Vojo."

HOME LESSON 23.

Read aloud the speech of Dr. Zamenhof.

Translate:—Ĉu vi enskribis la elspezojn de via lasta libertempo ? Mi deziras ion por envolvi miajn librojn. Kion enhavas la skatolo ? Kio enhavas la skatoleton ? Ne blindê kredu la antaŭsentojn, ĉar estas evidente ke vi ne estas difinita por multaj suferoj. La antaŭjuĝo ofte erarigas la homon. Kelkaj reĝoj estas senkapigitaj. La kunlaborado de diversaj verkistoj, estis ofte tre kontentiga afero por la literaturo. La interparolado de la geamikoj estis malĝentile interrompita de la laŭta ekkrio de la malgranda knabo.

Compose nine sentences as in last lesson, but with the *passive* forms of the participle.

Learn vocabulary.

Learn second verse of "La Vojo."

Compose five short sentences with the aid of the various forms of the word "*iom.*"

Digitized by Google

LECTURE 24.

Now that the course of lessons is almost completed the student will naturally ask "What is the use of Esperanto to me?" This is so important a question that the writer of this work asked the editor of "Esperanto" (a fortnightly newspaper) to kindly reply in an article on the utility of the language. Sinjoro Hodler not only consented, but wrote the article at great length, for, as he says, the subject must not be summarily dismissed. It is hoped that all students will follow the advice he gives, for there is no doubt that it is the best to be obtained on the subject.

VOCABULARY.

afiŝi, to affix a placard, poster, etc.
aktive, actively.
alcentrigi, to concentrate.
asocio, association.
daŭrigota, to be continued.
delegito, delegate.
dungi, to hire (servants), to employ.
ekzemplo, example.
enkenduki, to introduce.
Esperantiano, member of the Universal Esperanto Association.
eventuala, eventual.
fabriki, to manufacture.
generacio, generation.
industrio, industry, trade.
informisto, informer.
insisti, to insist (I).
institucio, institution.
jarlibro, year-book.
k.a., kaj aliaj, and others.
karto, card.
koncerni, to concern.
konkreta, concrete.
konsekvenco, consequence.
konsulo, consul.
konvinki, to convince.
linio, line.
maŝo, a mesh (of a net).
minaci, to threaten, to menace.
Paradizo, Paradise.
partopreni, to take part.
plendi, to complain, *plaintive* (I).
praktika, practical.
preciza, precise.
prezenti, to present.

Digitized by Google

punkto, point.
regulo, rule.
ripozi, to rest, *repose.*
staclo, station.
studento, a student.
superflue, superfluously.
tasko, task.
tondro, thunder.
turismo, touring (in general).
universitato, a university.
urĝa, urgent.
varbi, to enroll, to enlist.
volonte, willingly.

Exercise 24.

Pri la Utileco de Esperanto.

Kiam la lernanto de Esperanto—post la kurso—fariĝis kapabla uzi nian lingvon, stariĝas al li la demando: "Por kio utilas al mi Esperanto?" Se li ne ricevas tujan respondon al tiu demando, eble lia fervoro—kiu estas eco rapide pasema—malvarmiĝos; iom post iom li forlasos niajn vicojn, ĉar lia scio estos sencela. Kontraŭe, se ni povas prezenti al li certajn profitojn, kiujn li tuj povas ricevi per Esperanto, li pli kaj pli interesiĝos al nia afero, pli kaj pli aktive partoprenos en ĝi; ne nur pro entuziasmo, sed pro la profito, ĉu materiala, ĉu idea, kiun li ricevos.

Tiu punkto estas ankoraŭ pli grava, kiam ni turnas nin al homoj praktikaj, kiel ekzemple, al komercistoj, aferistoj, kiuj pro sia okupateco ne volonte ŝatas perdi tempon. Kiam al ili ni parolas pri Esperanto ni ricevas tiun demandon: "Por kio utilus al mi Esperanto?" Se ni ne povas respondi tiun demandon per precizaj faktoj, sed nur per pensoj pri estonteco, nia demandinto estos eble konvinkita pri la eventuala utileco de Esperanto por la estontaj generacioj, sed li nun nek lernos, nek uzos nian lingvon. Tute kontraŭe, se ni citas al li difinitajn utilojn, kiujn li tuj povas ricevi; se plie, ni montras al li, ke eĉ de nun, li, ne lernante Esperanton, povas ĝin uzi kaj praktike sperti, ĉu ĝi al li utilas aŭ ne, estas multe pli certe, ke li tiamaniere facile varbiĝos al nia afero.

Digitized by Google

Ĉu ni ĝis do povas diri, ke Esperanto jam nun estas utila? Por respondi per faktoj tiun demandon, kreiĝis en la Esperantistaro vasta organizaĵo, sub la nomo "*Universala Esperanto Asocio,*" kiu celas la enkondukon de Esperanto en la praktikan vivon kaj la plifaciligon de la ĉiuspecaj rilatoj inter diverslingvanoj per Esperanto. Kelkaj vortoj pri la organizo de tiu Asocio tuj komprenigos ĝian utilecon; en ĉiu loko, kie tio estas ebla, ekzistas Delegito, helpata de diversaj kunlaborantoj, nomataj konsuloj, informistoj, k.t.p. Tiuj personoj havas la devon utili kaj helpi ĉiamaniere al la aĵoj de Universala Esperanto Asocio (aŭ, mallongige, Esperantianoj), kiuj petos de ili informojn pri la loka komerco, industrio, turismo, institucioj, k.t.p.

Mi donu kelkajn konkretajn ekzemplojn; ni supozu ke iu deziras vojaĝi tra landoj, kies lingvojn li ne scias. Li lernu Esperanton, kaj ĉe la fino de sia lernado aliĝu al Universala Esperanto Asocio. Li ricevos karton, kiu al li donos la rajton postuli de la Delegitoj la de li bezonatajn informojn, kaj plendi se li ne ricevis la servojn, kiujn li rajtas, en la limo de la regularoj; li tiamaniere povos vojaĝi en tre favoraj kondiĉoj; li bezonos nur legi el sia jarlibro la adresojn de la delegitoj kaj Esperanto-Oficejoj. En ĉiu loko, kie estas Delegito, devas ankaŭ ekzisti Esperanto-Oficejo; tio estas plej ofte magazeno, kie estas alcentrigita ĉio, kio koncernas Esperanton en sama urbo. Tie la trapasanto trovos Esperante redaktitan gvidfolion, kiu al li donos la plej urĝajn informojn pri la urbo kaj la precizajn adresojn de la Esperantianoj, al kiuj li povos sin turni por peti informojn aŭ konsilojn utilajn por sia restado. Se necese, la Delegito lin prezentos al la grupo de sia urbo, lin konigos al siaj samurbaj samideanoj; unuvorte penos faciligi kaj agrabligi lian restadon en sia loko. La turisto ne estos, do, fremda, sed ekster sia hejmo

Digitized by Google

trovos la samajn faciligojn, kiujn li ricevos en sia propra lando. Ĉar la disvastiĝo de Esperanto jam estas tre grava, oni trovos Delegitojn en ĉiuj iom vastaj lokoj, ĉefe sur la grandaj fervojaj linioj internaciaj. En la urbetoj kaj eĉ vilaĝoj de sama regiono, la Delegito elektas Subdelegitojn, kiuj plenumos la saman taskon kiel li. Iom post iom, la tuta civilizita terglobo estos kovrata de Delegitoj kaj Subdelegitoj, kiel per maŝaro, kaj preskaŭ ĉie Esperantiano renkontos alian Esperantianon, kiu utilos al li kaj penos lin helpi.

Memkompreneble, oni ne bezonas vojaĝi por uzi tiujn servojn. Ni supozu, ke studento deziras koni la kondiĉojn de studado en fremdlanda Universitato. Li simple sin turnu al la Konsulo por studentoj de la urbo, pri kiu li deziras informojn. Same se komercisto deziras scii pri la produktaĵoj de fremdlanda fabrikejo: li skribu al la Konsulo por komerco kaj industrio, kaj per li, li ricevos la bezonatajn sciigojn. Alia ekzemplo: oni konas la malfacilaĵojn, kiujn renkontas la sinjorinoj kaj fraŭlinoj, kiuj vojaĝas solaj en landoj, kies lingvon ili ne scias. Dank' al Esperanto tiuj malfacilaĵoj multe plimalgrandiĝas. La Esperantianinoj nur bezonas skribe antaŭinformi pri la horo de sia alveturo la Delegiton, kiu sendos Konsulinon aŭ Informistinon al la stacidomo. De ŝi la vojaĝantino povas ricevi la necesajn helpojn kaj konsilojn.

Rilate al dungado, la servoj riceveblaj ne estas malpli ŝatindaj; tiom pli ke en tiu rilato neniu internacia institucio jam ekzistas. Se laboristo deziras trovi oficon en fremda lando, li konigu sian peton al siaurba Delegito, kiu transdonos ĝin al la interesataj Delegitoj. Ĉi tiuj afiŝigos ĝin en sia Esperanto-Oficejo, ĝin tradukigos en nacian lingvon kaj diskonigos kiel eble plej multe. Ankaŭ la neesperantistaj komercistoj, kontraŭ negrava pago, povos uzi

Digitized by Google

tiun servon kaj konigi fremdlanden per Esperanto petojn pri oficistoj, k.a. Estas superflue insisti pri la gravegaj konsekvencoj de tiu servo, kiam ĝi estos ĝenerale disvastigita. Jam de nun Esperanto povas liveri grandan profiton en tiu kampo.—*Daŭrigota.*

KANTO DE LA VOJAĜANTOJ.

Vojaĝantoj ja ni estas
Dum la vivo, tra la mondo.
Nin la ventoj ne timigas
Nek la fulmo, nek la tondro.

Malamikoj ne minacas,
Ĉar nur havas ni amikojn.
Vera am' la kaŭzo estas
Amaj trovas ni efikojn.

Kvankam estas ni malriĉaj,
Ni bezonas pli nenion,
Ĉar al ni, la jam kontentaj,
Dio patre sendas ĉion.

Domojn belajn ni konstruas
Por ripozo dum vojaĝo.
Amon, sanon, pacon trovas
Ni, je kiu ajn etaĝo.

Eĉ la morto al ni estas
Ĉu por ni aŭ amatulo,
Novnaskiĝo; VIVO restas
Sekve por la mortintulo.

Kantu do la kanton nian
Kredu je la ver-afero.
Fidu—kaj vi trovos vian
Paradizon sur la Tero.

(*El "Laboro."*)

Originale verkita de MARGARET L. JONES.

April, 1907.

Digitized by Google

Write from dictation ten lines from Exercise 24.

Translate in class:—Whose is this garden? It is everyone's. Every kind of person may enter. How do you know? I heard it, somehow. What kind of flowers grow there? Almost every kind. Where are they? They are everywhere. Is there anything to pay? Everyone pays a penny. What do they do with the money? Everything necessary to beautify the garden. Why do they charge? Because one prefers what one pays for. How many trees are there? As many as in the park. Has anyone counted them? No one but the gardener has done so. Is it always open? It is never shut in the daytime.

This will give practice in the use of the correlative words.

HOME LESSON 24.

Write a letter to the teacher, in Esperanto, expressing your views on the language, what you have thought of the lessons, what have been your chief difficulties, and what you intend to do to further your studies and practice of the language. (Not less than 100 words).

Learn third verse of "La Vojo."

Translate:—The cat ran into the room. I put the books on the table. Good books are the best friends. This coat was bought by me, and consequently it is mine. The dog jumped on the table and upset the milk jug. When the jug was upset the milk poured out on to the floor. I woke my brother at nine o'clock. He woke with a smile and rose immediately. The building about to be constructed will be very great. My sister's photograph is very pretty. A glass of milk and a wineglass were on the table. Helen loves her sister more than herself.

Learn vocabulary.

Digitized by Google

LECTURE 25.

VOCABULARY.

aersîpo, airship.
atenti, to attend to, to be attentive.
aŭtomobilo, automobile.
enkorpigi, to incorporate.
fortika, solid, robust.
fundamento, foundation.
funkcii, to function, to work, to operate (I).
gazeto, a gazette, a magazine.
ĝeni, to bother, to trouble (T).
glavo, a sword.
idealo, ideal.
karavano, caravan.
klaso, a class.
kolonio, colony.
komunikiĝi, to communicate.
konscie, consciously.
kunpliekti, to interweave, to plait.
neŭtra, neuter.
pli malpli, more or less.
regiono, region, district.
sistemo, system.
skizi, to sketch.
socio, a community.
solidareco, solidarity.
vane, vainly.

EXERCISE 25.

PRI LA UTILECO DE ESPERANTO.

(*Daŭrigata*).

Sed ĉefe por turismo povas utili Esperanto. Ĉiu scias, kiel rimarkinde progresis turismo en la daŭro de la lastaj jaroj, sekve de la plimultiĝo de la komunikiloj; vaporŝipoj, vagonaroj, aŭtomobiloj, kaj morgaŭ, aerŝipoj. Ne mankas la materialaj rimedoj de interkomunikado, sed tamen, pro la diverslingveco la vojaĝanto tra fremda lando estas konstante ĝenata kaj malhelpata. Aliparte, kiel ajn multaj estas la vojaĝoj, ekzistas ankoraŭ malmulte da karavanoj, kiuj kondukas turistojn de unu lando al alia. La Universala Esperanto Asocio organizas por difinitaj celoj, kiel ekzemple, Esperantistaj kongresoj kaj festoj enhavantaj neŭtran kaj internacian karakteron, specialajn karavanojn, dank' al

Digitized by Google

kruj oni povas vojaĝi en multe pli favoraj kondiĉoj, sen la baroj de diverslingveco. Plie, ĉiu Esperantiano, kiu deziras pasigi libertempon kun aliaj Esperantianoj, povos facile kontentigi sian deziron sin turnante al la turisma fako de Esperantio, kiu alcentrigas ĉiujn petojn de tia speco, kaj eĉ organizas en pentrindaj lokoj, libertempajn koloniojn, kie diversgentaj Esperantianoj amike kunvivos dum kelke da semajnoj.

Kiel Esperanto ŝtilas por konigi la apartaĵojn de la naciaj lingvoj, tiel same ĝi utilas por konigi la morojn, institucioj kaj vidindaĵojn de ĉiuj regionoj. Por tio la Delegitoj eldonas gvidlibretojn, enpresigas en komunan gazeton ĉiujn lokajn informojn, enhavantajn ĝeneralan intereson. Oni atentu, ke ĉiuj supre skizitaj servoj estas senpagaj. Nur estas necese, ke ĉiu petanto pagu la respondon. Por tio, Esperantio (por forigi la maloportunaĵojn, kiuj rezultas de la diverseco de la monsistemoj), uzas neŭtran, internacian, jam tre disvastigitan monsistemon, kiu rilatas al la naciaj monoj, kiel Esperanto al la naciaj lingvoj.

Oni facile povas plimultigi la ekzemplojn pri la utileco de Esperanto. La leganto senpene ilin trovos laŭ la supre diritaj. Sed ĉefe rimarkinda estas la fakto, ke tiuj servoj estas eblaj tuj de nun, dank' al la disvastiĝo de Esperanto kaj la forta organizo de la homoj, kiuj ĝin uzas. Tre eraras tiuj personoj, kiuj asertas, ke la Esperantistoj laboras nur por la estonteco kaj Esperanto servos nur al niaj pranepoj; tre eraras tiuj, kiuj diras, ke nur kiam la tuta mondo estos Esperantistigita, Esperanto fariĝos utila. Kontraŭe, oni tuj povas uzi Esperanton, dank' al saĝa organizo, kaj, en la nuna tempo, ne la tuta mondo, sed malgranda parto de la mondo, nur tiuj homoj, kiuj iel partoprenas en la vivo internacia, bezonas Esperanton.

Digitized by Google

Estas necese diferencigi Esperantiston kaj Esperantianon. Esperantisto estas nomata ĉiu persono, kiu uzas Esperanton por kia ajn celo; Esperantiano estas nomata ĉiu persono, kiu kontraŭ malgrava pago, aliĝis al difinita asocio, kies celo estas la plifaciligo de la interhomaj rilatoj per Esperanto, kaj kiu por tiu celo organizas difinitajn servojn, uzeblajn nur de ĝiaj anoj. Oni ne kredu, ke la materialaj servoj, supre priskribitaj, malhelpos aŭ mallumigas la flankon de Esperantismo kiel socia kaj ideala movado tia, kia ĝi estas diversfoje aludita de Doktoro Zamenhof. Kontraŭe, ili valorigas tiun flankon de Esperantismo; ili enkorpigas tiun internan ideon, pri kiu tiel ofte parolis la kreinto de Esperanto. Esperantismo celas al la reciproka sinkomprenado kaj alproksimigo de ĉiuj homoj sur neŭtrala fundamento. Per tiuj vojaĝoj, per tiuj diversaj servoj internaciaj, per la konstanta interhelpado, kiun al si reciproke faras ĉiulokaj kaj ĉiuklasaj Esperantianoj, oni vere laboras al la efektivigo de la supra celo; sen tiu materiala alproksimiĝo, ĉiuj vortoj pri frateco vane sonas. Tiu ĉi ideo naskis Esperanton, kaj levas ĝin alte super simpla lingva signo pli malpli perfekta. Kiam la diversaj servoj nun kreataj ĉiutage funkciados, iliaj uzantoj konscie aŭ nekonscie sentos, ke super la gentaj bariloj kunplektas ilin fortika ligilo de solidareco, kaj tiam veriĝos la profetaj paroloj de Zamenhof:

Sur neŭtrala lingva fundamento,
Komprenante unu la alian,
La popoloj faros en konsento
Unu grandan rondon familian.

Verkita por "The Esperanto Manual" de H. HODLER
(*Vice-president and Co-founder of The Universal Esperanto Association*).

Geneva, Switzerland, July, 1908.

Take from dictation ten lines from above article.

Digitized by Google

"La Espero" is perhaps the best known of all the poems of Dr. Zamenhof.

LA ESPERO.

En la mondon venis nova sento,
Tra la mondo iras forta voko;
Per flugiloj de facila vento
Nun de loko flugu ĝi al loko.

Ne al glavo sangon soifanta
Ĝi la homan tiras familion:
Al la mond' eterne militanta
Ĝi promesas sanktan harmonion.

Sub la sankta signo de l' espero
Kolektiĝas pacaj batalantoj,
Kaj rapide kreskas la afero
Per laboro de la esperantoj.

Forte staras muroj de miljaroj
Inter la popoloj dividitaj;
Sed dissaltos la obstinaj baroj,
Per la sankta amo disbatitaj.

Sur neŭtrala lingva fundamento,
Komprenante unu la alian,
La popoloj faros en konsento
Unu grandan rondon familian.

Nia diligenta kolegaro
En laboro paca ne laciĝos,
Ĝis la bela sonĝo de l' homaro
Por eterna ben' efektiviĝos.

Verkita de L. ZAMENHOF.

Digitized by Google

Interpunkcio.

Esperanto punctuation is very simple, and generally speaking, a comma is placed between each two clauses; otherwise it is about the same as for other languages. Words are generally divided at the termination of a root.

, *komo*, comma.
. *punkto*, full stop.
; *punktokomo*, semicolon.
: *punktoduo*, colon.
! *signo ekkria*, exclamation mark.
? *signo demanda*, point of interrogation.
— *streketo*, dash.
' *apostrofo*, apostrophe.
ˆ *supersigno*, accent over letter.
( ) *parentezoj*, parentheses.
" " *citaj signoj*, quotation marks.

Respondu al la demandoj :—

Kio estas Esperantiano ?
Kiu estis unu el la fondintoj de la U.E.A. ?
Kio estas ordinare la demando farita de la lernanto de Esperanto ?
Kion ricevas la nova Esperantiano ?
Kiajn rajtojn donas tiu karto ?
Se la Esperantiano intencas vojaĝi, kion li faras anue ?
Kiam li alvenos al fremda urbo, kio okazos ?
Kion faras la Esperantianino, kiam ŝi estas forvojaĝonta ?
Kiu renkontos ŝin?
Kie ŝi estos renkontata ?
Rilate al la dungado, kion faris la U.E.A. ?
Kio ekzistas jam en la ĉefaj urboj ?
Kie fine ili ekzistos ?
Por kio utilas la Esperantaj oficejoj ?

Digitized by Google

Kion oni povas aĉeti tie ?
Kion ankaŭ oni povas fari en ili ?
Ĉu estas Esperanto oficejo en via urbo ?
Kiu estas la plej proksima ?
Ĉu vi intencas aliĝi al tiu societo ? k.t.p.

HOME LESSON 25.

Learn fourth verse of "La Vojo."

Learn vocabulary and all forgotten words in past lessons.

Read through the whole of Exercises 24 and 25.

Carefully study your past errors, and practise the correct form of sentences in which errors have been made.

Make sure that you know all the correlative words.

Digitized by Google

LEGAĴOJ.

VOCABULARY.

abelo, bee.
akordiĝi, to be in accordance with.
aŭtomate, automatically.
bubeto, baby boy.
centjaro, or **jarcento,** a century.
cirkonstanco, circumstance.
dediĉi, to dedicate.
difekti, to spoil, to defect.
donaco, a gift.
eĥo, echo.
ekonomio, economy.
eksperimento, experiment.
ekzerci, to exercise (T).
farmi, to farm.
ferdeko, deck (of a ship).
filozofio, philosophy.
fosilo, spade.
fruktodoneco, fertility.
gajni, to gain, to win.
harpo, harp.
heroo, a hero.
ĥirurgo, surgeon.
instinkto, instinct.
intelekta, intellectual.
juvelo, a jewel.
kaĝo, a cage.
klimato, climate.
konfidi, to confide.
konservi, to conserve, to keep.
konsoli, to console.
kritiki, to criticise.
kulturi, to culture.
kutimo, custom.
longa, long.
iuli, to lull, *lullaby.*
masonisto, mason.
merito, merit.
metio, craft, trade.
mielo, honey.
mieno, mien, appearance.
miksi, to mix.
muskolo, muscle.
naturo, nature.
nesto, nest.
parkere, by heart, by rote.
planti, to plant.
plugi, to plough.
premio, a prize, *premium.*
problemo, problem.
profesio, profession.
radio, ray, *radius.*
rampi, to crawl.
rifuzi, to refuse.
rikolti, to harvest.
ripeti, to repeat.
scivolema, curious, inquisitive.
slavice, in (his) turn.
spiri, to breathe.
sporto, sport, games.
sulko, furrow.

Digitized by Google

temo, theme, subject.
triumfo, triumph.
uragano, hurricane.
Usono, U.S.A.
valori, to be worth, to value (I).

PATRINA AMO.

(Vidante junan patrinon).

Bubeton mi portas
Tre ame sur brakoj;
Ah! mola li estas
Je miaj atakoj.
Batadon de kisoj
Li ĝoje ricevas,
Dum brilan vizaĝon
Ridante, li levas.

Ho! dank' al ĉielo,
Pro tiu infano.
Li venis tutrekte
El Dia la mano.
Pri verkoj, laboroj,
Virinoj nun revas—
Sed ĝoj' de l' patrino
Ja ĉion superas.

Se iaokaze,
La hejmo nun nia
Forflugus—ne grave
Li restus la mia.
Kaj havas mi ĉion,
Nenion plu volas,
Dum karan bubeton
Sur brakoj mi lulas.

Originale verkita de M.L.J.

Liverpool, April, 1908.

INTELEKTAJ SPORTOJ.

Unu el la ĉefaj taskoj de ĉiu homo estas la perfektigo de si mem. Ĉiu homo devas konsideri, ke li

Digitized by Google

estas ĉiama lernanto, ĉiama studento, ĉiama edukato. Ĉiutage li devas demandi sin, ĉu, tiun tagon, li estas pli perfekta ol la antaŭan; ĉu li faris progreson en la perfektigado de sia korpo kaj de sia spirito.

La perfektigon de la korpo, oni efektivigas per la sportoj, kaj ankaŭ per la metio, kiam tiu metio necesigas korpajn agojn; sed en multaj okazoj oni ne povas celadi la perfektigon de la spirito per la profesiaj laboroj. Efektive, tre ofte, tiuj laboroj estas ĉiam samaj, kaj iom post iom, kvankam ili povas esti inteligentaj, oni ne uzas plu sian inteligenton por ilin fari, kaj oni faras ilin aŭtomate. La ripetado de la samaj agoj, kio povas esti tre taŭga por la korpo, kiam tiuj agoj estas korpaj, multe malutilas al la inteligento, kiam ili estas inteligentaj. Ilin farante, la inteligento iom post iom perdas sian viglecon, sian scivolemon, sian kompreneemon; ĝi tarigas malperfekta, ne sufiĉa, dormanta, kaj ĉiutage difektiĝas, kiel la korpo difektiĝas, kiam oni ne ekzercas ĝin, ĉu per metiaj agoj, ĉu per la sportoj.

La inteligento ankaŭ bezonas sportojn, kaj la ludoj de la spirito estas tiel necesegaj, kiel tiuj de la brakoj kaj kruroj. La legado de seriozaj libroj, la pripenso pri malfacilaj, filozofiaj problemoj, la komprenado de bone elektitaj artaj verkoj, la ĝuo de altideaj poezioj aŭ de superhomaj muzikaĵoj—ĉio tio estas intelekta sporto, kiu utilas tiel multe kiel la korpaj sportoj, por la memperfektigo.

Preskaŭ ĉiu homo dediĉas du aŭ tri horojn ĉiutage, por la korpaj zorgoj: tualeto, nutrado, sporto. Kiom da homoj dediĉas egalan tempon, por la tualeto, nutrado kaj sporto de sia inteligento?

Verkita por "The Esperanto Manual" de
GABRIEL CHAVET
(Sekretario de la Centra Oficejo, Parizo).

Paris, July, 1908.

Digitized by Google

AL LA MUZIKO.

(*El* GERMANAJ KANTVORTOJ).

O nobla Arto! jam, en plora horo,
Dum uraganoj blovis ĉirkaŭ mi,
Min ofte venis, el la via koro,
Ĉiela am' kreante tie ĉi
Ĉielon ĝojan, tie ĉi.

Jes, ofte per sopir' el harpo via,
Elspiro el la via harmoni',
Al mi alvenis korkonsolo Dia,
O nobla Art'! kiom vin dankas mi!
Amata Art', vin dankas mi!

Esperantigita de HAROLD SWIFT.

ANEKDOTO.

Sur vaporŝipa ferdeko du vojaĝantoj, Anglo kaj Amerikano, kune babiladis pri mirindaj spertaĵoj kaj heroaĵoj. Rakontis la Amerikano ke li unufoje sukcesis pafmortigi naŭcent naŭdek-naŭ kolombojn, unu post alia. "Kial ne mil?" demandis la Anglo. "Ĉu vi kredas, sinjoro, ke mi mensogus pro unu kolombo?" kolerete respondis la Amerikano. La Anglo siavice tiam rakontis plej detale pri homo, kiu, li diris, naĝis de Liverpool al Boston (Usono), kaj kiun, aldiris li, li estis vidinta per siaj propraj okuloj proksime de ĉi tiu haveno. "Ha!" ekkriis la alia, kun triumfa mieno, "Mi tre ĝojas ke vi tion vidis, ĉar tiu homo estas mi, kaj se iu de nun dubos pri ĝi mi alvokos vian ateston, tial ke vi mem vidis mian heroaĵon."

Esperantigita por "The Esperanto Manual" de HAROLD SWIFT.

July, 1908.

(Mr. Swift is an esteemed member of the Liverpool Group, and has composed the words and music of several Esperanto poems).

Digitized by Google

LA FOSILOJ.

Antaŭ multaj centjaroj ia franca reĝo venigis tri laboristojn kaj diris al ili:

"Gravan premion mi donos al tiu, kiu fosos plej longan sulkon!"

La du unuaj laboristoj komencis disputadi pri la meritoj de siaj fosiloj:

"Bona fosilo devas esti longa," diris unu.

"Ĝi ĉevas esti larĝa," diris la alia.

Dum ili disputadis, la tria per pli-malpli bona fosilo fosis sian sulkon kaj gajnis la premion.

* * *

La demando ne estas, ĉu teorie pli bona fosilo povas ekzisti, ol estas nia Zamenhofa lingvo, sed ĉu al ni pli oportuna, por nia laboro pli taŭga?

Nu! La oportunecon, la taŭgecon de *nia* ilo en plej diversaj cirkonstancoj, ĉiam kaj ĉie, ni ja konstatis.

Nia tasko estas do ĝin uzi, neŝanceliĝante; nia devo: *labori*, ne disputi; *agi*, ne diskuti!

Se, flanke de ni, aliaj, per alia fosilo, intencas fosi *sian* sulkon, tion ni ne povas kaj ne devas rifuzi.

Se pli rapide ili antaŭeniras; se, dank' al speciala ilo, ilia laboro pli valoras ol la nia, bone! en tiu okazo—sed nur en tiu okazo kaj post eksperimento—ni konfesos ilian superecon kaj akiros ilian novan ilon.

Sed ili ne postulu, ke por ne ankoraŭ elprovita ilo ni forĵetu la nian, de ni tiel ofte elprovitan kaj al ni nun tiel karan.

* * *

Kion vi opinius, estimataj legantoj, pri homo kiu proponus al vi detranĉi vian bonan dekstran manon por anstataŭigi ĝin per "pli bona"? Vi certe respondus: "Detranĉu vian propran manon, se plaĉas al vi! Se, post longa, tre longa kaj certa provado, vi

Digitized by Google

sukcesos nin konvinki pri la granda taŭgeco kaj supereco de via meĥanika mano, ni ekzamenos la aferon; sed ĝis tiam, ho respektindaj ĥirurgoj, permesu, ke ni konservu nian dekstran, kaj ĝin uzu laŭ nia plaĉo kaj kutimo!"

* * *

Esperantistoj, ni firme konservos *nian* lingvon, ĉar per eksperimento, ni scias kiajn altajn kaj purajn ĝojojn ĝi alportis al ni; ĝin ni senlace disvastigos inter la homoj, ĉar ni konas la donacon altvaloran, kiun ni faras al homaro por ĝia utilo, ĝia bono, ĝia feliĉo!

Al tiuj, kiuj anstataŭ fosi *sian* sulkon, penas nur al detruado de nia laboro; al tiuj, kiuj anstataŭ uzi *sian* ilon nur kritikas la nian kaj venas en niajn vicojn por semi la malfidon kaj la senkuraĝecon, ni trankvile diros: "Iru *vian* vojon, kaj lasu nin iri *la nian!*"

* * *

Esperantistoj, karaj kunlaborantoj, ni ne perdu nian tempon, babilante kaj diskutante:

Ĉia fosilo estas bona, **ni fosu nian sulkon!**

Vivu **nia Zamenhofa** *Esperanto!*

Verkita por "The Esperanto Manual" de TH. CART (*Chief Editor of "Lingvo Internacia," Member of the L.K.*).

Paris, July, 1908.

("Lingvo Internacia" is the oldest of the existing Esperanto gazettes. It is edited wholly in Esperanto, appears every month, and may be thoroughly recommended).

PENSO.

Kiam mateno, ruĝe ridante,
Vekas la birdojn, ili tre frue
Sub la fenestro, dolĉe sed brue,
Petas min laŭdi Dion, fidante.

Digitized by Google

Tiam, post preĝo, preta por ĉio
Gaje mi iras fari la devojn
(Intermiksante iom la revojn),
Ĝis la vespera beno de Dio.

Ho! la printempa, bela aero!
Kiel mi ĝojas ĝin enspirante!
Kien ĝi venas, birdoj kantante,
Kantas pri amo, kaj pri Espero.

Ha! kiu povas pensi malame,
Dum li eksentas varmajn ventetojn ĉu ne en kor' li trovas sentetojn,
Kaj, atentante, nur agos ame?

For! do, malamoj! Venu rapide
Paco kaj ĝojo, longe por resti.
Jen la naturo venas sin vesti
Verdfoliare, tute konfide.

Ĉu malespero povas estadi
Dum la bonsuno tiel varmigas?
Ne! la radioj baldaŭ sekigas
Larmojn—neniu povos restadi.

(*El "The British Esperantist," Majo*, 1907).
Originale verkita de MARGARET L. JONES.

LA MONATOJ.

Januaro.	Julio.
Februaro.	Aŭgusto.
Marto.	Septembro.
Aprilo.	Oktobro.
Majo.	Novembro.
Junio.	Decembro.

Digitized by Google

LABORO.

Kiel precize difini, kio estas "laboro?"

Tio estas tre malfacila, ĉar ĉiu havas specialan ideon pri laboro. Laboristoj manaj kaj cerbaj ofte disputas inter si pri tiu temo; efektive en ĉiuj klasoj de la societo, tia aŭ tia aro da personoj kredas sincere, ke nur ili mem laboras. Masonistoj, terfosistoj, ekzemple, ne akceptas, ke juvelistoj aŭ horloĝistoj laboras, ĉar tiuj lastaj ne uzas tiom da muskola forto, kiom ili mem bezonas. La samaj juvelistoj, k.c., mokas oficistojn, kaj iun ajn homon, kiu nur laboras per cerbo. Samajn ekzemplojn oni povas ankaŭ trovi inter la intelektuloj, laŭ iliaj profesioj. Do, tial ke mi ne povus akordiĝi kun ĉiuj miaj legantoj pri tiu afero, mi konsideros laboron nur laŭ ekonomia vidpunkto.

Kio do ĝi estas?

Ĝi estas ĉia memvola peno de homo por havigi al si la rimedojn kontentigi siajn bezonojn.

Por ke laboro ekzistu, du kondiĉoj estas do necesaj.

1. Memvola peno, t.e., konscienca kaj rezona. Nur la homo laboras; la birdo, kiu konstruas sian neston, la abelo, kiu faras mielon, ne laboras, ĉar ambaŭ agas sole laŭ nepripensa instinkto.

2. La klopodo devas havi bone difinitan celon; havigi al si la rimedojn kontentigi la proprajn bezonojn. Do, homo ne laboras. kiam li tion faras nur por ricevi plezuron. Ekskursisto, kiu penas surrampi monton ne laboras, dum lia gvidisto, farante la saman agon kaj eĉ pli facile pro kutimo, laboras, tial ke lia celo estas gajni la vivrimedon.

Digitized by Google

Nun, kio estas mana aŭ cerba laboro?

La diferenco ofte farita inter ambaŭspecaj laboroj ne estas tute prava. Nenia laboro estas ekskluzive aŭ muskola, aŭ spirita; ĉiu ago bezonas la helpon de l' muskoloj kaj de l' cerbo aŭ spirito

Farmisto, kiu kulturas sian kampon, bezonas ja sufiĉe grandan muskolan forton por plugi la teron, semi kaj rikolti. Sed estas lia volo kiu agigas liajn muskolojn, lia spirito aŭ inteligento pri kulturado, kiu movas lian manon kaj sciigas al li kiam li devas plugi, semi aŭ rikolti; kial tiu tero taŭgas por tia kaj ne por alia kreskaĵo laŭ la fruktodoneco de la loko, la klimato de la lando, k.t.p.

Tio, kion mi diris pri farmisto estas same en ĉiuj metioj. Kvankam la laboro ŝajnas esti nur muskola, la spirito tamen ĝin ĉiam partoprenas ĝi montras al la laboristo, kiamaniere li devas agi por ricevi la plimulton da rezultato pri la plimalmulto da peno aŭ klopodo.

Estas ĉar tiuj profesioj postulas malpli da inteligento ol da muskola forto ke oni nomas ilin laboro muskola aŭ mana, dum aliaj, kiel tiuj de scienculoj, profesoroj, estas nomitaj laboro spirita aŭ cerba. Estas do nur la multeco aŭ malmulteco de inteligenta peno kiu diferencigas laboron spiritan aŭ muskolan.

Kia ajn ĝi estas, spirita aŭ muskola, ambaŭ laboroj estas honorindaj, ĉar utilaj kaj necesaj, kaj helpas al la riĉeco kaj al la feliĉeco de l' homaro.

Verkita por "The Esperanto Manual" de
P. BLAISE.

London, July, 1907.

(Sinjoro Blaise is a Belgian, and was at one time the Editor of "Laboro").

Digitized by Google

LA MALLIBERULO.

(*Kanteĥo de Franca poemo de Madame Guyon*).

Kun amo nur al Di',
Revante nur pri Di',
El fera kaj malluma kaĝ' kantadas mi al Li,
Ĉar nur pro amo estas mi
En fera kaĝo tie ĉi.
Kun amo nur al Di',
Revante nur pri Di',
El fera kaj malluma kaĝ' kantadas mi al Li.

Jes, ĉar pro amo Di'
Min lasas tie ĉi,
Mi tage, nokte laŭdas Lin, kaj kantas nur al Li.
Li aŭdas min, Lin dankas mi,
Kaj ĝoje kantas tie ĉi.

Kun amo nur al Di', k.c.

Nelonge restos mi
En ĉenoj tie ĉi,
Ĉar ĉiun ĉenon rompos Di', vokante min al Li;
Li vokos min, kaj flugos mi
Kun ĝoja kri' al mia Di'.

Kun amo nur al Di', k.c.

Verkita de HAROLD SWIFT.

Liverpool.

Digitized by Google

AFFIXES.—Concise Summary.

Prefixes:—

bo	denotes	relationship by marriage.
dis	,,	separation.
ek	,,	commencement, or action of slight duration.
ge	,,	the coupling of the sexes.
mal	,,	the opposite.
re	,,	back or again.

Suffixes:—

aĉ	denotes	disparagement or contempt.
ad	,,	continuation of action.
aĵ	,,	something made from, or having the quality of what is mentioned.
an	,,	a member, inhabitant, or partisan.
ar	,,	collection.
ĉj	,,	affectionate diminutive (masculine).
ebl	,,	possibility.
ec	,,	quality (abstract).
edz	,,	married person
eg	,,	intensity or augmentation.
ej	,,	a place devoted to.
em	,,	propensity or disposition.
er	,,	one object of many, a unit.
estr	,,	a chief, ruler, or leader.
et	,,	diminution of degree.
id	,,	the young, or the descendant of.
ig	,,	to cause, to make, to render.
iĝ	,,	to become.
il	,,	the instrument.
in	,,	the feminine gender.
ind	,,	worthiness.
ing	,,	a holder (into which an object is appropriately put)
ism	,,	ism (as in English).
ist	,,	a profession or calling.
nj	,,	affectionate diminutive (feminine).
uj	,,	a general holder, container, or bearer.
ul	,,	a being characterised by.
um	,,	an indefinite suffix.

Digitized by Google

PLENA GRAMATIKO DE ESPERANTO.

(A). *Alfabeto.*

Aa, Bb, Cc, Ĉĉ, Dd, Ee, Ff, Gg, Ĝĝ, Hh, Ĥĥ, Ii, Jj, Ĵĵ, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Ŝŝ, Tt, Uu, Ŭŭ, Vv, Zz.

Rimarko.—Presejoj, kiuj ne posedas la literojn ĉ, ĝ, ĥ, ĵ, ŝ, ŭ, povas anstataŭ ili uzi ch, gh, hh, jh, sh, u.

(B). *Reguloj.*

(1). *Artikolo* nedifinita ne ekzistas; ekzistas nur artikolo difinita (*la*), egala por ĉiuj seksoj, kazoj kaj nombroj.

Rimarko.—La uzado de la artikolo estas tia sama, kiel en la aliaj lingvoj. La personoj, por kiuj la uzado de la artikolo prezentas malfacilaĵon, povas en la unua tempo tute ĝin ne uzi.

(2). La *substantivoj* havas la finiĝon *o*. Por la formado de la multenombro oni aldonas la finiĝon *j*. Kazoj ekzistas nur du—nominativo kaj akuzativo; la lasta estas ricevata el la nominativo per la aldono de la finiĝo *n*. La ceteraj kazoj estas esprimataj per helpo de prepozicioj (la genitivo per *de*, la dativo per *al*, la ablativo per *per* aŭ aliaj prepozicioj laŭ la senco).

(3). La *adjektivo* finiĝas per *a*. Kazoj kaj nombroj kiel ĉe la substantivo. La komparativo estas farata per la vorto *pli*, la superlativo per *plej*; ĉe la komparativo oni uzas la konjunkcion *ol*.

(4). La *numeraloj* fundamentaj (ne estas deklinaciataj) estas: *unu, du, tri, kvar, kvin, ses, sep, ok, naŭ, dek, cent, mil.* La dekoj kaj centoj estas formataj

Digitized by Google

per simpla kunigo de la numeraloj. Por la signado de numeraloj ordaj oni aldonas la finiĝon de la adjektivo; por la multoblaj—la sufikson *obl*, por la nombronaj—*on*, por la kolektaj—*op*, por la disdividaj—la vorton *po*. Krom tio povas esti uzataj numeraloj substantivaj kaj adverbaj.

(5). *Pronomoj* personaj: *mi, vi, li, ŝi, ĝi,* (pri objekto aŭ besto), *si, ni, vi, ili, oni;* la pronomoj posedaj estas formataj per la aldono de la finiĝo adjektiva. La deklinacio estas kiel ĉe la substantivoj.

(6). La *verbo* ne estas ŝanĝata laŭ personoj nek nombroj. Formoj de la verbo: la tempo estanta akceptas la finiĝon *-as;* la tempo estinta *-is;* la tempo estonta *-os;* la modo kondiĉa *-us;* la modo ordona *-u;* la modo sendifina *-i*. Participoj (kun senco adjektiva aŭ adverba): aktiva estanta *-ant;* aktiva estinta *-int;* aktiva estonta *-ont;* pasiva estanta *-at;* pasiva estinta *-it;* pasiva estonta *-ot*. Ĉiuj formoj de la pasivo estas formataj per helpo de responda formo de la verbo *esti* kaj participo pasiva de la bezonata verbo; la prepozicio ĉe la pasivo estas *de*.

(7). La *adverboj* finiĝas per *e;* gradoj de komparado kiel ĉe la adjektivoj.

(8). Ĉiuj *prepozicioj* per si mem postulas la nominativon.

(9). Ĉiu vorto estas legata, kiel ĝi estas skribita.

(10). La akcento estas ĉiam sur la antaŭlasta silabo.

(11). Vortoj kunmetitaj estas formataj per simpla kunigo de la vortoj (la ĉefa vorto staras en la fino); la gramatikaj finiĝoj estas rigardataj ankaŭ kiel memstaraj vortoj.

(12). Ĉe alia nea vorto la vorto *ne* estas forlasata.

(13). Por montri direkton, la vortoj ricevas la finiĝon de la akuzativo.

(14). Ĉiu prepozicio havas difinitan kaj konstantan signifon; sed se ni devas uzi ian prepozicion kaj la

Digitized by Google

rekta senco ne montras al ni, kian nome prepozicion ni devas preni, tiam ni uzas la prepozicion *je*, kiu memstaran signifon ne havas. Anstataŭ la prepozicio *je* oni povas ankaŭ uzi la akuzativon sen prepozicio.

(15). La tiel nomataj vortoj *fremdaj*, t.e. tiuj, kiujn la plimulto de la lingvoj prenis el unu fonto, estas uzataj en la lingvo Esperanto sen ŝanĝo, ricevante nur la ortografion de tiu ĉi lingvo; sed ĉe diversaj vortoj de unu radiko estas pli bone uzi senŝanĝe nur la vorton fundamentan kaj la ceterajn formi el tiu ĉi laŭ la reguloj de la lingvo Esperanto.

(16). La fina vokalo de la substantivo kaj de la artikolo povas esti forlasata kaj anstataŭata de apostrofo.

Digitized by Google

BRIEF VOCABULARY OF ESPERANTO WORDS CONTAINED IN "THE ESPERANTO MANUAL."

Abelo, bee
abomeno, abomination
aboni, to subscribe to a journal
abrikoto, apricot
absoluie, absolutely
acida, acid, sour
aĉeti, to buy
adreso, address
adverbo, adverb
aero, air
aerŝipo, airship
aerumi, to air
afero, affair, thing
afiŝi, to affix a poster
afrankite, post-free
Afriko, Africa
agento, agent
agi, to act
aglo, eagle
agrabla, agreeable
aĝo, age
ajn, ever (with correlatives)
akcepti, to accept
akcidento, accident
akiri, to acquire
akompani, to accompany
akordiĝi, to be in accordance with
akra, sharp
aktive, actively
akurata, accurate, prompt
akuzativo, accusative
akvo, water
akvumi, to water
al, to
alcentrigi, to concentrate
aldoni, to add
algluiĝi, to adhere (I)
alia, other
aliĝi, to join
almenaŭ, at least
almozo, alms
alproksimiĝi, to approach
alta, high
altaro, altar
aludi, to allude
alumeto, match
amaso, crowd, mass
ambaŭ, both
Ameriko, America
ami, to love
amiko, friend
amuzi, to amuse
ananaso, pineapple
anekdoto, anecdote
angilo, eel
angulo, corner
anĝelo, angel
animo, soul
ankaŭ, also

Digitized by Google

ankoraŭ, yet
anonci, to announce
anstataŭ, instead of
anstataŭi, to replace
antaŭ, before, in front of
antaŭen, onward
antaŭ ol, before (of time)
aparteni, to belong
apenaŭ, hardly, scarcely
aperi, to appear
aplaŭdi, to applaud
apud, near to, by
arbo, tree
aresti, to arrest
armilo, weapon
artikolo, article
artisto, artist
arto, art
asekuri, to insure
aserti, to assert
asocio, association
asparago, asparagus
ataki, to attack
atendi, to await, to expect
atenta, attentive
atenti, to attend to, to be attentive
atesti, to witness
atesto, certificate
atingi, to reach
aŭ, or
aŭdi, to hear
aŭskulti, to listen to
aŭtomate, automatically
aŭtomobilo, automobile
aŭtuno, autumn
avara, miserly
avelo, hazelnut
aventuro, adventure
avida, eager
avo, grandfather
azeno, ass
azoto, nitrogen

Babili, to chatter
bagatelo, trifle
balai, to sweep
baldaŭ, soon
banano, banana
bani, to bathe (I)
bankiero, banker
barelo, barrel
bari, to bar
bastono, stick
batali, to fight
bati, to beat
bedaŭri, to regret
bela, beautiful
Belgo, Belgian
beni, to bless
benko, bench
besto, animal
bezoni, to need, to want
biciklo, bicycle
bieno, estate
biero, beer
bildo, picture
birdo, bird
blanka, white
blinda, blind
blovi, to blow
blua, blue
boli, to boil
bombo, bomb

Digitized by Google

bona, good
bonhumora, goodhumoured
bonsoneco, euphony
bonŝanco, good luck
bonveni, to welcome
bonvolu, kindly, have the good will to
bordo, shore, coast
bori, to bore
botelo, bottle
botlaĉoj, bootlaces
boto, boot
bovo, ox
brako, arm
branĉo, branch
brando, brandy
brasiko, cabbage
brava, brave
brili, to shine
Brita, British
brosi, to brush
bruli, to burn
bruna, brown
bruo, noise
brusto, breast
bruto, brute
bubeto, baby-boy
bulbo, onion
bulko, roll
butonumi, to button

Cejano, cornflower
celi, to aim
centjaro, century
centra, central
cerbo, brain
certa, certain
certigi, to assure
cetero, remainder, rest
cidro, cider
cifero, cipher
cigaredo, cigarette
cigaro, cigar
cirkonstanco, circumstance
citi, to cite, to quote
citrono, lemon
civilizacio, civilization
civilizi, to civilize
Ĉagreno, grief, vexation
ĉambro, room
ĉapelo, hat
ĉapo, cap
ĉar, because
ĉe, at
ĉefa, chief
Ĉefburĝo, Alderman
ĉeno, chain
ĉerizo, cherry
ĉesi, to cease
ĉi, denotes proximity
ĉiam, always, at every time
ĉi tiu, this
ĉi-kune, herewith
ĉielo, sky, heaven
ĉio, everything, all
ĉirkaŭ, around, about
ĉiu, each, everyone
ĉiuj, all, all the
ĉiusemajne, weekly
ĉu, whether

Da, of (shows quantity)
danci, to dance

Digitized by Google

danĝero, danger
dank' al, thanks to
danki, to thank
dato, date
datumi, to date
daŭri, to last, to continue
de, of, from
decidi, to decide
dediĉi, to dedicate
defendi, to defend
dekstre, on the right
delegito, delegate
demandi, to ask, to question
demono, demon
denove, afresh, again
densa, dense
dento, tooth
dependi de, to depend on
desegni, to draw, to design
detalo, detail
detrui, to destroy
deveno, origin
deviga, compulsory
devo, duty
deziri, to desire, to wish
dialekto, dialect
difekti, to spoil, to defect
diferenci, to be different from
difini, to define
dika, thick, stout, fat
diligenta, diligent
dimanĉo, Sunday
dinamito, dynamite
Dio, God
diplomatio, diplomacy
direkti, to direct
diri, to say
dis, has similar force as "dis" in many English words
disputi, to dispute
diveni, to guess
diversa, various, diverse
dividi, to divide
do, then, therefore, as a consequence
dogmo, dogma, doctrine
doktoro, doctor (of any faculty)
dokumento, document
dolĉa, sweet
domo, house
donaco, gift
doni, to give
dormi, to sleep
dorno, thorn
dorso, back
drapo, cloth, drapery
droni, to drown, to sink
dubi, to doubt
dum, during
dungi, to hire, to employ servants
duonpatro, stepfather

Ebla, possible
eble, possibly, perhaps
eĉ, even
eduki, to educate, bring up
edzo, husband
efektive, really, actually, in fact

Digitized by Google

efekto, effect
efika, efficacious
egala, equal
egoismo, egoism
egoista, egoistic
eĥo, echo
ekkrii, to exclaim
ekonomio, economy
eksciti, to excite
ekskurso, excursion
eksperimento, experiment
eksplodi, to explode
ekster, outside
ekstremaĵo, extremity
ekzameno, examination
ekzemplero, specimen
ekzemplo, example
ekzerci, to exercise
ekzisti, to exist
el, out of, from
eldoni, to publish
elekti, to elect, choose, select
elpensi, to invent, to think out
elspezo, expenses
eltrovi, to find out
en, in
enamiĝi, to fall in love
energio, energy
enkonduki, to introduce
enkorpigi, to incorporate
enspezo, income, receipts
enŝipigi, to ship
entrepreni, to undertake
entuziasmo, enthusiasm
envii, to envy
envolvi, to wrap in, to wrap up
Episkopo, Bishop
epiteto, epithet
erari, to err
"*Esperantiano*," member of the Universal Esperanto Association
Esperantismo, Esperantism
esperi, to hope
esplori, to explore.
esprimi, to express
esti, to be
esti malsana, to be ill
estimi, to esteem
esti sana, to be well, healthy
estro, chief
etaĝo, storey
eterna, eternal
Eŭropo, Europe
eventuala, eventual
evidenta, evident
eviti, to evade, to avoid
evolucio, evolution
ezoko, pike
Ezopo, Æsop

Fabelo, fable
fabriki, to manufacture
facila, easy
fadeno, thread
fajfi, to whistle
fajro, fire
fako, section, compartment
fakto, fact

Digitized by Google

fakturo, invoice
fali, to fall
familio, family
famo, fame, report
fari, to do
fariĝi, to become (made)
farmi, to farm
farti, to fare (in bodily health)
farti bone, to be well
favori, to favour
fazeolo, bean (scarlet runner, etc.)
feliĉa, happy
fenestro, window
ferdeko, deck of a ship
fermi, to close
fero, iron
fervojo, railway
fervoro, fervour
festeni, to banquet, to feast
festi, to fête, to celebrate
fi ! fie !
fianĉo, betrothed person
fidela, faithful
fidi, to have faith, to trust
figo, fig
filo, son
filozofio, philosophy
fingro, finger
fini, to finish
firmo, a firm
fiziko, physics (science)
flanke de, at the side of
flari, to smell
flava, yellow
flegma, phlegmatic
fleksi, to bend
flirti, to flit, to flirt
florbrasiko, cauliflower
floro, flower
flugi, to fly
flui, to flow
fluido, fluid
fojo, time, occasion
folio, leaf
fondi, to found
for, forth, away
forgesi, to forget
forĝi, to forge
forko, fork
forlasi, to forsake
forno, furnace
forta, strong
fortika, solid, robust
fosi, to dig
fotografi, to photograph
frago, strawberry
frambo, raspberry
Franco, Frenchman
frandi, to like dainties
franko, franc
frapi, to knock, to strike
frato, brother
fraŭlo, unmarried man
fremda, foreign, strange
freneza, mad
freŝa, fresh
fripono, a rascal
frosto, frost
froti, to rub
frua, early

Digitized by Google

frukto, fruit
fulmo, lightning
fumo, smoke
fundamento, fundament, foundation
funkcii, to operate, to function, to work

Gaja, gay
garantii, to guarantee
gardi, to guard, to look after, to watch
gastameco, hospitality
gasto, guest
gazeto, gazette, magazine
generacio, generation
gento, tribe, clan
geranio, geranium
Germano, German
glacio, ice
glaso, glass (vessel)
glavo, sword
gliti, to glide, to skate
globo, globe
gloro, glory, fame
grade, gradually
grafo, earl, count
gramatiko, grammar
granda, great
granito, granite
grati, to scratch
gratuli, to congratulate
grava, grave, important
griza, grey
grupo, group
gumo, gum
gusto, taste

guto, drop
gvidi, to guide
Ĝardeno, garden
ĝemi, to groan
ĝenerale, generally
ĝeni, to bother, to trouble
ĝentila, polite, genteel, courteous
ĝi, it
ĝirafo, giraffe
ĝis, up to, as far as, until
ĝoji, to rejoice, to be glad
ĝui, to enjoy
ĝusta, exact

Haki, to hack
haringo, herring
harmonio, harmony
haro, hair
harpo, harp
haveno, haven, port
havi, to have
havigi, to get
Hebreo, Hebrew
hejmo, home
hejti, to heat
hela, clear
helpi, to help
herbo, grass
heroo, hero
hieraŭ, yesterday
himno, hymn
hirundo, swallow
Hispano, Spaniard
historio, story, history
hodiaŭ, to-day

Digitized by Google

hoko, hook
hokumi, to hook
homo, man, human being
homplena, crowded with people
honesta, honest
honoro, honour
honti, to be ashamed
horloĝo, clock
horo, hour
hotelo, hotel
humila, humble
hundo, dog
Ĥemio, chemistry
ĥimero, chimera
Ĥino, Chinese
ĥirurgo, surgeon

Ia, some kind of
ial, for some reason
iam, once, some time
idealo, ideal
ideo, idea
ie, somewhere
iel, somehow
ies, someone's
ili, they
imagi, to imagine
imposto, impost, tax
impresi, to impress
inda, worthy
indigno, indignation
industrio, industry
infano, child
infekti, to infect
informisto, informer
inĝeniero, engineer
inko, ink
insisti, to insist
instigi, to instigate
instinkto, instinct
institucio, institution
instrui, to instruct
instrukcioj, instructions
insulo, island
insulti, to insult
intelekto, intellect
inteligenta, intelligent
intenci, to intend
inter, between
interesi, to interest
internacia, international
interne, within, inside of
interpretanto, interpreter
inviti, to invite
io, something
iom, a little
iri, to go
Irlando, Ireland

Ja, indeed
jam, already, by now
jam ne, already not, no longer (time)
jarlibro, year-book
jaro, year
jen, behold, here (is)
jen ... jen, sometimes ... sometimes, now...now
jena, following
jene, as follows
jes, yes
iu pli...des pli, the more ...the more

Digitized by Google

juglando, walnut
juĝi, to judge
juna, young
junulo, youth
justă, just
juvelo, jewel
Ĵaŭdo, Thursday
ĵeti, to throw
ĵurnalo, journal

Kadukiĝi, to decay
kafo, coffee
kaĝo, cage
kaj, and
kaj aliaj (*k.a.*), and others
kajero, copy book or exercise book
kaldrono, kettle, cauldron
kalešo, carriage
kalkuli, to count
kameno, fireplace
kampo, field
kanapo, sofa
kandelo, candle
kanti, to sing
kapabli, to have the capability
kapo, head
kapti, to catch
kara, dear, precious
karaktero, character
karavano, caravan
karbonpapero, carbon paper
karoto, carrot
karto, card
kartono, cardboard (box)
kastelo, castle
kaši, to hide
kaštano, chestnut
katalogo, catalogue
kataro, catarrh
kateno, fetter
kato, cat
Katoliko, Catholic
kaŭzi, to cause
ke, that (conj.)
kelke da, some
kelnero, waiter
kesto, chest, box
kia, what kind of
kial, why
kialo, reason
kiam, when
kie, where
kio, what
kiom, how much, how many
kiu, which, who
klara, clear
klarigi, to explain
klaso, class
klera, enlightened
kliento, client
klimato, climate
klopodi, to take trouble for anything
knabo, boy
koko, cock
kokoso, cocoanut
kolo, neck
kolego, colleague
kolekti, to collect
kolera, angry
kolombo, pigeon

Digitized by Google

kolonio, colony
koloro, colour
kolumo, collar
kombi, to comb
komenci, to commence
komerci, to trade
komercisto, merchant
komisii, to commission, to entrust with
komitato, committee
komizo, clerk
kompanio, a company
kompato, pity
kompensi, to compensate
kompreneble, comprehensibly, of course
kompreni, to understand
komuniki, to communicate
koncerni, to concern
kondiĉo, condition
konduki, to conduct
konfesi, to confess
konfidi, to confide in
konfiti, to preserve with sugar
konforme je, in conformity with
konfuzi, to confuse
kongreso, congress
koni, to be acquainted with, to know
konko, shell
konkreta, concrete
konkurado, competition
konscie, consciously
konscienco, conscience
konsekvenco, consequence
konsenti, to consent
konservi, to keep, to conserve
konsideri, to consider
konsili, to counsel, to advise
konsisti, to consist
konsoli, to console
konsonanto, consonant
konstanta, constant
konstati, to verify, to attest, to form an opinion after investigation
konstruaĵo, building
konstrui, to build
Konsulo, Consul
konto, account
kontrakto, contract
kontraŭ, against
kontroli, to check
konvena, seemly, becoming
konverti, to convert
konvinki, to convince
kordo, string, cord (of piano, etc.).
korko, cork
koro, heart
korpo, body
korto, court, yard
kosti, to cost
koto, dirt
kovri, to cover
krajono, pencil
kratago, hawthorn
kredeble, probably
kredi, to believe
krei, to create

Digitized by Google

kremo, cream
kreski, to grow
kreto, chalk
krii, to cry, to shout
krimo, crime
Kristo, Christ
kritiki, to criticise
krizantemo, chrysanthemum
krom, except, besides, not taking into account
kruco, cross
krucumi, to crucify
kruĉo, jug
kruda, crude
kruela, cruel
kruro, leg
kruta, steep
kudri, to sew
kuiri, to cook
kulero, spoon
kulpa, guilty
kulturi, to culture
kun, with
kunmeti, to compose, to put together
kunplekti, to interweave, to plait
kuraci, to cure (as a doctor)
kuraĝi, to dare
kuranta, current, running
kurba, curved
kuri, to run
kurso, course (of lessons)
kurteno, curtain
kuseno, cushion
kuši, to lie (on), (be on)
kušiĝi, to go to bed
kutimo, custom
kuzo, cousin
kvalito, quality
kvankam, although
kvanto, quantity
kvazaŭ, as if
kvieta, quiet

La, the
laboro, work
laca, weary, tired
lago, lake
lakto, milk
laktuko, lettuce
lampo, lamp
lando, land, country
langa, tongue
lano, wool
larĝa, broad
larmo, tear
lasi, to leave
lasta, last
laŭ, according to, by
laŭdi, to praise
laŭte, loudly
lavi, to wash
leciono, lesson
legi, to read
legomo, vegetable
leĝo, law
lekanto, marguerite
leono, lion
leontodo, dandelion
lernejo, school
lerni, to learn
lerta, clever

Digitized by Google

letero, letter
levi, to lift
leviĝi, to rise
li, he
libera, free
libertempo, holiday
libro, book
ligi, to bind, to tie together
ligno, wood
limo, limit
limonado, lemonade
lingvo, language
linio, line
lipo, lip
literaturo, literature
litero, letter (of the Alphabet)
lito, bed
liveri, to supply, to deliver
loĝi, to live, to dwell in
loko, place
longa, long
lonicero, honeysuckle
ludi, to play
luigi, to let (property)
luli, to lull
lumo, light
lundo, Monday
luno, moon
lupago, rent
lupo, wolf

Magazeno, stores
magio, magic
majesta, majestic
majstro, master (art, craft, profession).
malvarmumi, to take cold
manĝi, to eat
maniero, manner
manki, to be lacking, to be wanting
mano, hand
manpremo, handshake
manumo, cuff
mardo, Tuesday
marko, mark
maro, sea
marŝi, to walk
martelumi, to hammer
masonisto, mason
mastro, master
mastrumi, to housekeep
maŝo, mesh (of a net)
matenmanĝi, to breakfas
mateno, morning
materia, material (adj.)
materialo, material
materio, matter
matura, mature, ripe
meĥaniko, mechanics
melono, melon
mem, self, selves
membro, member
memori, to remember
mendo, order (for goods)
menso, mind
mensogi, to lie (tell a)
meriti, to merit
merkredo, Wednesday
metalo, metal
meti, to put
metio, craft, trade
metro, metre

Digitized by Google

mezo, middle
mezuri, to measure
mi, I
mia, my
mielo, honey
mieno, mien, appearance
miksi, to mix
milda, mild
militi, to wage war
minaci, to threaten, to menace
ministro, minister
minuto, minute
miozoto, forget-me-not
miraklo, miracle
miri, to wonder
mirigi, to amaze
mirinda, wonderful
misio, mission
mistero, mystery
mizera, miserable
modelo, a model
modesta, modest
moki, to mock
mola, soft
momento, moment
monato, month
mondo, world
mono, money
monopolo, monopoly
monto, mountain
montri, to show
morala, moral
morgaŭ, to-morrow
moro, custom, habit
morti, to die
motivo, motive
movi, to move
mucilaĝo, mucilage
multe, much
multekosta, costly
multobligi, to multiply
muro, wall
muskolo, muscle
muso, mouse
muta, dumb
muziko, music

Nacio, nation
naĝi, to swim, to float
naiveco, simplicity
najbaro, neighbour
napo, turnip
naski, to give birth to, to bear
naturo, nature
nazo, nose
ne, no, not
ne tute, not quite
necesa, necessary
negoco, trade
neĝo, snow
neniam, never
neniiĝi, to become nothing
neniu, no one
nepo, grandson
nesto, nest
neŭtra, neuter
neŭtrala, neutral
nevo, nephew
ni, we
nigra, black
nigratabulo, blackboard
nobla, noble

Digitized by Google

nokto, night
nombro, number
nomi, to name
nominativo, nominative
norda, north
nova, new
nu, well!
nubo, cloud
nukso, nut
nun, now
nur, only
nutri, to nourish

Obei, to obey
objekto, object
observi, to observe
obstina, obstinate
Oceanio, Oceania
odori, to smell (I)
oficiala, official
oficejo, office
ofte, often
okaze, by chance, as it happened, on an occasion
okazo, occasion, opportunity
okcidento, west
okulo, eye
okupi, to occupy
okzalo, sorrel
olivo, olive
ombro, shadow
onklo, uncle
opinii, to opine, to be of opinion
oportuna, handy, convenient
orangxo, orange
ordinara, ordinary
ordo, order, neatness
ordoni, to order, to command
orelo, ear
organizi, to organise
oriento, east
originale, originally
origino, origin
oro, gold
ostro, oyster
ovo, egg

Pacienco, patience
pacifisto, paxist, pacifist
paco, peace
pafi, to shoot
pagi, to pay, to pay for
pagigi, to charge, to cause to pay
pagxo, page (of a book)
paki, to pack up
pala, pale
palpebrumi, to wink
pano, bread
panteono, pantheon
papavo, poppy
papero, paper
papilio, butterfly
paradizo, paradise
parenco, relative
parkere, by rote, by heart
paro, pair
paroli, to speak
parto, part
partopreni, to take part

Digitized by Google

pasero, sparrow
pasi, to pass
pasio, passion
pastro, pastor
paši, to step
pašti, to feed (animals), to pasture
patriotismo, patriotism
patrioto, patriot
patro, father
peco, piece
pejzaĝo, landscape
peki, to sin
peli, to drive out
penco, penny
pendi, to hang
peni, to take pains
pensi, to think
pentri, to paint
pentristo, a painter
per, by means of, per
perdi, to lose
perei, to perish
perfekta, perfect
permesi, to permit
persekuti, to persecute
persiko, peach
persisti, to persist
peti, to ask for, to request
petoli, to be mischievous
piedo, foot
pinto, point
piro, pear
pizoj, peas
plači, to be pleasing
plafono, ceiling
planko, floo
plano, plan
planti, to plant
plena, full
plendi, to complain
plenumi, to accomplish, to fulfil
plezuro, pleasure
pli, more
pli-malpli, more or less
pligrandigi, to increase
plori, to weep
plugi, to plough
plumo, pen
pluvi, to rain
po, at the rate of
poeto, poet
poezio, poetry
policano, policeman
politiko, politics
Polo, Pole
polvo, dust
pomo, apple
ponto, bridge
popolo, (a) people
por, for, in favour of, in order to
pordo, door
porti, to carry
posedi, to possess
post, after
poste, afterwards, at the back, behind
postmorgaŭ, the day after to-morrow
postuli, to require, to exact, to postulate
poŝo, pocket

Digitized by Google

potenco, power
poto, pot
povi, to be able, can
pra, great (relatives)
praktiki, to practise
prava, right
precipe, chiefly, especially, particularly
preciza, precise
prediki, to preach
prefikso, prefix
pregi, to pray
premi, to press
premio, prize
preni, to take
prepari, to prepare
prepozicio, preposition
presi, to print
preskaŭ, almost
preta, ready
pretendi, to claim, to pretend
prezenti, to present
prezidanto, president
prezo, price
pri, about, concerning
princo, prince
printempo, springtime
pripensado, consideration
pripensi, to consider
privata, private
pro, for, on account of
problemo, problem
proceso, lawsuit
produkti, to produce
profesio, profession
profeto, prophet
profito, profit, advantage
progreso, progress
projekto, project
proksime de, near to
promeni, to go out, to take an airing, to take a walk
promeni veturile, to take a ride
promesi, to promise
pronomo, pronoun
propagandi, to propagate
proponi, to propose, to offer
propra, own
prosperi, to prosper, to succeed
protekti, to protect
protesti, to protest
provi, to attempt, try
provinco, province
pruno, plum
prunti de, to borrow from
prunti al, to lend to
pruvi, to prove
publika, public
pulvo, gunpowder
puni, to punish
punkto, point
pupitro, teacher's desk, writing desk
pupo, doll
pura, clean
purpura, purple

Rabato, rebate, discount
rabi, to rob
radiko, root
radio, ray, radius

Digitized by Google

rado, wheel
rafaneto, radish
rafano, horse-radish
rajdi, to ride
rajto, right
rakonti, to tell, to recount
rampi, to crawl
rapidi, to make haste
raso, breed, race
re, back, again
reciproka, reciprocal
redakti, to edit
ree, again
regali, to regale
regi, to rule
regimento, regiment
regiono, region
registaro, collection of rulers, government
regno, kingdom, state
regulo, rule
reĝo, king
rekompenci, to recompense
rekta, straight
religio, religion
renkonti, to meet
renversi, to upset
renversiĝi, to upset (I)
reprezenti, to represent
respekto, respect
respondi, to reply
resti, to remain
resumi, to sum up
reto, net
revi, to daydream
rezervi, to reserve
rezoni, to reason
rezultato, result
rezulti, to result
ricevi, to receive
ridi, to laugh
rifuzi, to refuse
rigardi, to look at
rikolti, to harvest
rilati, to relate to
rimedo, remedy
ringo, ring
ripeti, to repeat
ripozi, to rest
riproĉi, to reproach
rivero, river
rolo, rôle, part
Romo, Rome
rompi, to break
rondo, round, circle
rozkoloro, pink
rozo, rose
rubando, ribbon
ruĝa, red
Ruso, Russian
ruza, cunning

Sabato, Saturday
sablo, sand
saĝa, wise
sako, sack
salajro, salary
salmo, salmon
salti, to jump
saluti, to salute
sama, same
samkuriere, by the same post
sana, healthy

Digitized by Google

sango, blood
sankta, holy
sapo, soap
sapumi, to soap
sardelo, sardine
satigi, to satisfy
savi, to save
scienco, science
scii, to know
scivolema, curious
se, if
sed, but
segi, to saw
seĝo, chair
seka, dry
sekretario, secretary
sekundo, second
sekvanta, following, consequent
sekvi, to follow
semajno, week
semi, to sow
sen, without
senco, sense
sendi, to send
senpacience, impatiently
senpartia, impartial
senti, to feel
serĉi, to seek, to look for
serio, series
serioze, seriously
servisto, servant
severa, severe
sezono, season
sfero, sphere
si, self
sia, his, hers, its, theirs
siavice, in (his) turn
sidi, to sit
sigelo, seal
signifi, to signify, to mean
signo, a sign
silenti, to be silent
simili, to resemble
simpatio, sympathy
sindikato, syndicate
sinjoro, Mr., sir, gentleman
siringo, lilac
sistemo, system
skatolo, small box
skizi, to sketch
sklavo, slave
skribi, to write
skribmašino, typewriter, writing machine
socio, a community
sola, alone, only
soldato, soldier
solena, solemn
solidareco, solidarity
solvo, solution
somero, summer
soñĝo, dream
soni, to sound
sonori, to give out sound
sonorigi, to ring
sopiri, to long for, to sigh for
sorbi, to absorb
sorto, fate, lot
sovaĝa, savage, wild
speciala, special
specimeno, specimen
speco, kind, species

Digitized by Google

spegulo, mirror, looking-glass
spekulacio, speculation
sperto, experience
spinaco, spinach
spiri, to breathe
spirita, spiritual
spite, in spite of
sporto, sport, game
sprita, witty
stacio, station
stari, to stand
stelo, star
stilo, style
strato, street
studento, student
studi, to study
sub, under
subite, suddenly
subteni, to support
sudo, South
suferi, to suffer
sufiĉe, sufficiently
sufikso, suffix
sukcesi, to succeed
sukero, sugar
sulfuro, sulphur
sulko, furrow
sumo, sum
suno, sun
super, over
superakvego, flood
superi, to surpass, to be superior
supo, soup
supozi, to suppose
supre, above
supretaĝo, top-storey
supro, top
sur, on, upon
surda, deaf
surprizi, to surprise
surtuto, overcoat
suspekti, to suspect
Ŝafo, sheep
ŝajni, to seem
ŝanceliĝi, to hesitate
ŝanco, chance
ŝanĝi, to change
ŝarĝbilo, bill of lading
ŝarĝo, load
ŝati, to prize, to appreciate, to like
ŝerci, to joke
ŝi, she
ŝilingo, shilling
ŝiri, to tear, to rend
ŝlosi, to lock
Ŝovinisto, Chauvinist
ŝpari, to spare, to be thrifty
ŝtalo, steel
ŝtofo, stuff, material
ŝtono, stone
ŝtopi, to stop up
ŝtupo, step
ŝuldi, to owe
ŝuo, shoe
ŝviti, to sweat

Tabako, tobacco
tablo, table
tagmanĝi, to lunch, to dine in the day
tago, day

Digitized by Google

tajloro, tailor
tamen, nevertheless, however
tasko, task
taŭgi, to be fit for
teatro, theatre
teda, tedious
tegmento, roof
teksaĵo, tissue
telero, plate
temo, theme
tempo, time
teni, to hold, to keep
teo, tea
teorio, theory
tero, earth, ground
terpomo, potato
teruro, terror
tial, therefore, for that reason
tie, there
tie ĉi, here
tiel, thus, so, in such a manner
timi, to fear
timigi, to frighten
tio, that (thing)
tio ĉi, this
tiri, to draw, to pull
tirkesto, drawer
tiu, that
tiu ĉi, this
tolo, linen
tomato, tomato
tombo, tomb
tondi, to shear, to clip
tondilo, scissors
tondro, thunder
torso, trunk (of body)
tra, through
traduki, to translate
trakti, to treat, relate
tranĉi, to cut
trankvile, calmly, tranquilly
trans, across
transiri, to go across
transporto, transport
trato, draft
tre, very
tremi, to tremble
triumfo, triumph
troigi, to exaggerate
trompi, to cheat, to deceive
trotuaro, pavement
trovi, to find
trudi, to intrude
trunko, trunk
truto, trout
tualeto, toilet
tubo, tube
tuj, at once, immediately
tuko, cloth, piece of linen
tulipo, tulip
turismo, touring (in general)
turmenti, to torment
turni, to turn
turo, tower
tuŝi, to touch
tuta, whole
tute, wholly, quite
tute ne, not at all

Digitized by Google

Universala, universal
universitato, university
urbestro, mayor
urbo, town
urĝa, urgent
uragano, hurricane
Usono, U.S.A.
utila, useful
uzi, to use

Vagonaro, train
valizo, valise
valori, to value, to be worth
vane, vainly
vangoj, cheeks
varbi, to enlist, to enroll
varma, warm
vasta, wide, vast
vazo, vase
veki, to arouse, to waken
vendi, to sell
vendredo, Friday
venĝi, to avenge
veni, to come
venki, to conquer
vento, wind
ventumi, to fan
verda, green
verki, to write (literary work)
vero, truth
verŝi, to pour
vespermanĝi, to dine, to sup
vespero, evening
vesti, to clothe
vetero, weather
veturi, to travel by vehicle
vi, you
via, yours
viando, meat
vico, row, rank, turn
vidi, to see
vidpunkto, point of view
vidvo, widower
vigla, alert, bright
vilaĝo, village
vinagro, vinegar
vinberoj, grapes
vino, wine
vintro, winter
violeto, violet
violo, pansy
viro, man
viskio, whisky
viŝi, to wipe
vitro, glass
vivi, to live
viziti, to visit
voĉo, voice
vojaĝi, to take a journey
vojo, way
vokalo, vowel
voki, to call
voli, to wish, to will
volonte, willingly
vorto, word
vualo, veil
vundo, wound

Zorgi, to take care about

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 03974 3995

DO NOT REMOVE
OR
MUTILATE CARD

Digitized by Google